

V.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI
C. K. GIMNAZYM V. W KRAKOWIE
ZA ROK SZKOLNY 1910/11

TREŚĆ:

1. RYMIKA Z. KRASIŃSKIEGO. 2. CZĘŚĆ URZĘDOWA.

W KRAKOWIE.
NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.
1911.

6934
V.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

C. K. GIMNAZYM V. W KRAKOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1910/11

TREŚĆ:

1. RYMIKA Z. KRASIŃSKIEGO.
2. CZĘŚĆ URZĘDOWA.

W KRAKOWIE.

NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO.

1911.

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

C. K. GYMNAZJUM V. W KRAKOWIE

ZA ROK SZKOLNY 1910/11

TREŚĆ:

I. RYMKA I. KRAJINSKI O. S. CZĘŚĆ WSTĘPNA

CZCIONKAMI Drukarni Związkowej w Krakowie, Mikołajska 13
pod zarządem A. Szyjewskiego.

JAN MAGIERA.

RYMIKA

ZYGMUNTA KRASIŃSKIEGO

„Niechaj większość ogółu ukształconego w swych poglądach na naukę nie wznosi się nad poziom umysłowy zwierzęcia; niechaj szuka w nauce jedynie tylko pożytku i wygody. Znajdzie się zawsze pewna liczba dziwaków, szukających w nauce jedynie wiedzy i rozszerzenia swych widnokręgów umysłowych. W tej zaś liczbie będzie też zawsze mała garstka dziwaków w kwadracie, którzy uznają język za przedmiot godny badania“.

J. Baudouin de Courtenay.
(»Szkice językoznawcze« I. 48—9).

Zjazd historyczno-literacki im. Jana Kochanowskiego wypowiedział życzenie, że dla pracy naukowej-literackiej przydatne byłyby „Reimlexicony“. Takżę zjazd im. Mikołaja Reja powtórzył owo życzenie poprzednika swego. Nikt jednak i nigdzie nie określił, jak ów „słownik rymów“ (bo tak rozumiem: Reimlexicon) ma wyglądać, jaki jego ma być układ, jakie wreszcie z niego być mogą korzyści. Układ możnaby przyjąć z wzoru zagranicznego i „do potrzeb polskich zastosować“ — jak się często i z tylu rzeczami dzieje. Pożytek zapewne także być jakiś musi, ale jaki i jak wielki, na to pytanie trzeba szukać odpowiedzi.

Korzyść praktyczną można widzieć w słowniku rymowym, gdy ktoś, pamiętając rym jakiś z cytatu, wyszuka sobie bez trudności resztę przytoczenia, albo gdy ktoś, mając przytoczenie rymowane w pamięci, szuka i znajduje, w którym utworze cytat znany się mieści. O korzyści takiej, jaką dawał słynny „Nürnberger Trüchter“, mówić przecież nie myślę. Ale korzyść praktyczna to powód jeszcze mały, aby słowniki takie układać i tworzyć. Pożytek idealny, naukowy, tak zaś sobie wyobrażam.

Rymy jednego poety dają artystycznemu badaczowi poznać bogactwo materiału dźwiękowego, jakim twórca rozporządzał, dają poznać zdolność jego w posługiwaniu się tym środkiem działania na ucho i duszę. Jeśli rymuje rzeczownikami samymi, czasownikami samymi, jednymi formami n. p. narzędnikami, jeśli rymy jego zbyt często się ponawiają, wyznajemy, że rymotwórstwo jest proste; dobór zgody dźwiękowej przez końcówki różnych części mowy, unikanie wyrazów codziennych, stronięcie przed ponawianiem rymów, nazwiemy już mistrzostwem w tym zakresie formy wierszowej. Czy w dziedzinie rymu poeta był mistrzem, arcy-

mistrzem lub tylko rymotwórcą — o tem najlepiej powie słownik jego rymów. Gdybyśmy mogli porównać słowniki rymowe różnych poetów równoczesnych, możnaby orzekać, który z nich jest mistrzem rymu największym i na odpowiednim stopniu każdego z nich umieścić. Gdybyśmy zestawili znowu rymy poprzedników i następców, znowubyśmy mieli podstawę sądzić, który z potomnych nad starych się wzbił potęgą rymową, a kto im ledwie dorównał, lub ich nawet nie doszedł. Ze słowników poetów stworzony porządkiem czasowym słownik rymów wszystkiej poezyi naszej byłby wspaniałą historią rymu polskiego, któraby nam mówiła, ile i jakich rymów z rokiem i wiekiem przybywało, któraby nam w całej jasności okazała tę dziś ogólnikowo głoszoną artystyczną wyższość Kochanowskiego nad Rejem, Krasickiego nad Kochanowskim, Mickiewicza i Słowackiego nad poprzednimi, modernistów pewnie nad tymi ostatnimi. Takie „Dzieje rymu polskiego“ posłużyłyby już nie tylko sędziemu i historykowi artyzmu poetyckiego, służyłyby krytykom literackim, służyłyby językoznawcom. Na nich też dopiero można oprzeć określenie rymu polskiego, jego treści i zasady, ściśle i dokładnie.

Słownik rymów poety może być pomocnikiem dobrym w rozwiązywaniu zagadki autorstwa, zwłaszcza przy zastosowaniu sposobu porównawczego. Jeśli w pewnym utworze znajdujemy rymy wspólne z innymi utworami, znanymi jako autentyczne poety pewnego, a nie spotykane w takiej liczbie lub wcale u innych, możemy mieć przy innych jeszcze argumentach jeden dowód więcej, że temu, a nie komu innemu, utwór ów przypisać należy. Nie inną też przysługę wyświadczą nam słowniki rymowe, gdy chodzi o określenie wieku, z którego utworu jakiś pochodzi. I te względy były zapewne powodem życzeń, wypowiedzianych na zjazdach literackich.

Znajdzie się jednak i inny jeszcze wzgląd, który pojawianie się takich słowników i ich potrzebę usprawiedliwi. Rymy są nie złym wskaźnikiem fonetycznym, jak poeta sam wymawiał pewne dźwięki lub jak te dźwięki wymawiano w jego ojczystej okolicy. Wszakże w poezyi Litwina znajdziemy właściwości wymawianiowe litewskie, poeta z Wielkopolski nie uniknął wymowy ze swych stron ojczystych, a ślad tego zostawił w rymie. Nie zawsze też tylko dla jakichś „-ości“ muszą być „niegramatyczności“ z odmienni, one mogą być i postacią gwarową. Sądzę, że na rymy oddziaływa i narzecze środowiska pieśniarzowego, jak na gwarę znowu i rym oddziaływa, czego przykłady mogłoby nam dać studyum o rymach w poezyi ludowej.

Uwagi powyższe mogą już poniekąd uzasadniać potrzebę „Reimlexicon-ów“. Mają je już inne piśmiennictwa, inne narody, inne języki*) n. p. włoskie „*Rimario di tutte le cadentie di Dante e l'etrarca*“, wydany już w r. 1528 przez Pellegrina Moretę, „*Rimario di tutte le*

*) Zob. Willy Steputat „Deutsches Reimlexicon“. Wstęp str. 3—8.

concordanze di Petrarca“ (1525), którego twórcą jest *Giammoria Lanfranco*. W XVI w. powstały we Włoszech liczne słowniki rymów, wydobytych z poezji poszczególnych poetów. W r. 1538 mają już Włosi zbiór rymów kilku pieśniarzy razem (Dante, Petrarca, Boccaccio, Ariosto, Pulci, Sannazaro, Bembo, Landini, Macchiavelli i Castiglione). Wielkiem uznaniem pono się cieszyło dzieło z r. 1760 „*Rimario lirico o sia tavola di tutte le rime di cinque poeti lirici*: Petrarca, Bembo, Casa, Guidiccioni e Molza“.

Francuskie piśmiennictwo zdobyło się również wcześniej, bo w r. 1572 na „*Dictionnaire des rymes françoises*“ (Jean le Fèvre), i z czasów nowszych pochodzące dzieło Guinarda „*Dictionnaire des rymes*“. Seputat wspomina, że istnieje: hiszpański leksykon rymów z r. 1628, węgierski z r. 1810 (Veg-tagokra szedetett Szó-tár) i dodaje „inne języki (prócz rozumie się niemieckiego) nie posiadają słowników rymowych“. Niemcy nie pozostali w tyle i swoje słowniki też mają, jeden nawet z r. 1540 Erazma Albersa „*Novum dictionarii genus, in quo ultimis seu terminalibus germanicarum vocum syllabis observatis latina vocabula sese offerunt*“. Młodsze wiekiem i przedniejsze są: G. H. Schäfera „*Hochdeutsches Wörterbuch, nach den Endsilben geordnet*“ (1800), F. E. Fergara „*Verskunst und Reimlexikon*“ (1823), Peregrinusa *Syntaxa* ogólny słownik rymów niemieckich, zawierający 300.000 rymów (1826). Rymowi i ich właściwościom poświęcają sporo miejsca i uwag autorowie dzieł o poetyce, metryce, rymice n. p. Paweł Heinze i Rudolf Goette (w „*Deutsche Poetik*“). Ostatnim ogólnym zbiorem rymów niemieckich jest Seputatów „*Reimlexikon*“ istny „słownik rymowych końcówek“.

A teraz układ. Uważając za rym żeński zgodę dźwięków w dwu ostatnich zgłoskach wierszowych, a za męski takąż zgodę w zgłosce jednozgłoskowych wyrazów na końcu wierszy, od samogłoski w przedostatniej zgłosce względnie od samogłoski jednozgłoskowego wyrazu końcowego licząc, przyjąłem za zasadę porządku: rymy otwartozgłoskowe z jedną, potem z więcej spółgłoskami i rymy zamkniętozgłoskowe z jedną, potem więcej spółgłoskami środkowymi i końcowymi; porządek spółgłosek międzysamogłoskowych jest abecedłowy, przyczem w grupie spółgłosek uwzględniony abecedłowy porządek pierwszej spółgłoski (przyczem **rz** - **ż**), w obrębie zaś spółgłoski jednej zachowany porządek utworów następujący: utwory liryczne, liczbowane porządkiem następstwa w wydaniu Pinięgo, Syn cieniów (**S**), Ostatni (**O**), Dzień dzisiejszy (**D**), Przedświt (**P** - pieśni jego liczbowane sposobem rzymskim). Psalmy (**w** - wiary, **n** - nadziei, **m** - miłości, **ż** - żalu, z rzymskiem oznaczeniem pieśni; **d** - dobrej woli). Kilka tylko jest rymów z „Pana 3 pagórków (**P**) i „Nieboskiej“ (**N**). W rymach otwartych porządek samogłoskowy w zgłoskach przedostatnich jest: i, u (razem z ó), o, a, e, y, ę, ą. Tensam też porządek jest w ostatniej samogłosce wierszowej w obrębie każdej samogłoski przed-

ostatniej n. p. bili, wiru, miło, miła, sile, piły, siłę, siłą; czuli, nuto... itd. Osobny dział stanowią rymy wzorowe, osobny zaś rymy, odchylające się stopniowo od wzorowości. Okazem rymu wzorowego niech będzie n. p. para wyrazów „młoda - woda“, lekkie już odchylenie widzimy w parze „chwili - kryli“, jeszcze większe w niżej - przybliży“ lub w bicie - życiem“ i t. p. Wprawdzie wnioski lingwistyczne pozwalają tutaj na wciągnięcie owych różności w jeden szereg słownikowy, jednak gwoźli snucia wniosków i ich stwierdzania dla prac innych porównawczych układ ten w kategoriach wydaje mi się słuszniejszy i uzasadniony. Wyrazy, powtarzające się w rymach kilkakrotnie, powtórzone są i tutaj tylożkrotnie dla zachowania ich porządku mniej więcej chronologicznego.

Wykaz rymów Krasniewskiego ma jedną niedokładność: nie ma wskazanych wierszy, w których się rymy owe znajdują. Główną przyczyną tej usterki jest nagle podniesienie kosztowności druku w takim razie, a poboczną znowu konieczność rozróżniania liczb utworów lirycznych i liczb wierszy, co by spotęgowało przyczynę główną. W krótkich wierszykach natychmiast rym się odnajdzie bez tego wskazania, w dłuższych wskazane są pieśni, jeno jeden „Dzień dzisiejszy“ nieco kłopotu może sprawić. Dodać wreszcie trzeba, że jedyne dotąd największe wydanie dzieł naszego wieszczki, na którym się oprzeć należało, nie posiada liczbowania wierszy. Boć to zresztą co do „krytyczności“ wydanie jedno tylko mamy wzorowe, to wydanie „literackie“ Mickiewicza.

SŁOWNIK RYMÓW.

I. Żeńskie (dwuzgłoskowe).

I:

rozchodniki - gwoźdźniki - nieśmier-
telniki, 47

chwili - zbezsili, 21

chwili - przesili, 51 S

chwili - roztkliwili, 55

chwili - mili, 75

chwili - zdradzili, 91

zasklepili - chwili, D

chwili - bili, D

chwili - rozsili, D

chwili - zwrócili, O

czeili - chwili, d

chwili - roztrwonili, P V

ślizki - blizki, n

liści - zawiści, D

po cichu - kielichu, d

miru - Sybiru, m

blękitu - świtu, 3

blękitu - przedświtu, 74

pisku - ucisku, D

namiestników - srebrników, ż I

liczo - cicho, D

miło - śniło, 42

zawilość - miłość, Noc, w (D*)

*) Nawias oznacza, że rym ten powtarza się w porządku odwrotnym, więc tutaj w porządku: miłość - zawilość.

zawilość - wszechmiłość, P VII

tkliwość - cklliwość, 16

dziewica - kapryśnica, 16, 16

lica - dziewica, 34

gromnica - błyskawica, 35 (45)

okolica - lica, 51.

lica - tajemnica, 58 P V

z lica - męczennica, ż III

powija - odbija, 13

wnika - niewdzięcznika, 78

przymila - chwila, 76

chwila - przesila, m

zwróciła - mówiła, 13

siła - pochwyciła, 55

wyrzuciła - wykarmiła, S

prowadziła - siła, m

Bogumiła - wzgardziła, ż III

spodliła - siła, D

siła - ześlubiła, D

siła - wróciła, P I

siła - zjawiała, P III

przeklina - wina, 7

godzina - wspina, w

ruina - Katyliną, ż III

przeklina - przecina, P VIII

wykwita - Rzecz pospolita, D

niwa - szczęśliwa, 7

przyśniwa - szczęśliwa, 80

mamidla - sidła, m

rodzinna - powinna, P VI

bliska - zwałiska, 84

wiekuista - bezosobista, D
rzeczywista - Heglista - Egoista, D
żrenicach - błyskawicach, 4, 5
dolinach - ruinach, 8

gromnice - lice, 29
błyskawice - granice, O
tęsknice - tajemnice, D
lice - żrenice - błyskawice, P VII, m
zbroice - żrenice, P V
gromnice - prawice, P V
rękawice - szabllice, P VI
błyskawice - kłonicie, ż I
tajemnice - kłonicie, ż I
podziemnice - tajnice, ż III
nicie - błękiecie, 47
widzicie - świcie, 93
rozświcie - pędzicie, O
bicze - dzicze, D
zabije - uwije, 7
chwile - mogile, 15
mogile - sile, P. IV
godzinie - minie, 19, 27 (O)
godzinie - linie, 20
ruinie - przeminie, 26
godzinie - zginie, 45 (79) D, D
przeminie - godzinie, 47 (D)
godzinie - ginie, 58, 84 (P. IV)
zginie - minie, 84
nizinie - ginie, 84
głębinie - ginie, 84
runie - ginie 84
w dolinie - godzinie, D
zginie - krainie, O
przeminie - winie, P V
ginie - krainie, P VII
głębinie - przeminie, P VIII
niwie - nieszczęśliwie, 35. D
prawdziwie - niwie, ż I
tkliwie - niwie, ż III
niwie - sprawiedliwie, P VIII
dziecinne - niewinne, 51
niewinne - inne, P IX
musieliście - iście, D

Wyjawiciel - Pocieszyciel - Mści-
ciel, O
obliczem - niczem, 9⁴), 54, (88) (ż II)
niczem - biczem, 58
niczem - wliczem, 75
porzuciłem - nosilem, 14
zraniłem - piłem, 36
obfitem - wykwitę, 75
bliżej - niżej, P II
uściskiem - blizkiem, 4
przewiskiem - pośmiewiskiem, D

nawalnicy - ciemnicy, 58
nawalnicy - żrenicy, 90
świętnicy - szubienicy, D
Anielicy - ciemnicy, P VI
prawicy - zbroicy, P VI
podrzednicy - tajemnicy, P VIII
dziewicy - stolicy, w
stolicy-Bogarodzicy - błyskawicy ż I
biczy - wliczy, ż III
kielichy - cichy, 47
rozmodliły - siły, d
pędzimy - Jerozolimy, 93
głębinie - godziny, 12
doliny - krainy, 14
winy - godziny, P V
zbity - Mity, D
błękity - granity, P II
szczęśliwy - niwy, 4 (33) P VI
żartobliwy - szczęśliwy, 13
szczęśliwy - dziwy, 17 (P VI)
niwy - nieszczęśliwy, m
winny - inny, m
modlitwy - bitwy, D
bitwy - Litwy, m
przeciwny - przedziwny, 56
szklistych - kwiecistych, 31

mogile - siłę, D (O) (29) (48)
(51), 58

zginę - przeminę, 15, 29
krainę - winę, 30

*) 9⁴—4 razy w tym utworze itp.

zginę - winę, 71
puścićnę - zgniliznę, D
kojarznicą - tajemnicą, ż III
zginą - winą, 90
winną - inną, P VIII
oczewistą - panslawistą - komuni-
stą, D
kwitną - błękitną, 93

u:

powróci - skróci, 21
rozzruci - zanuci, 38
powróci - obrzuci, 47
ludzi - budzi, 13, 54, w (m) ż I
ludzi - zbudzi, 31, 35, 51 D (m)
ludzi - pobudzi, 51
ludzi - nudzi, 54, (60)
ludzi - złudzi, D
drugi - długi, 14
sługi - drugi, 91, (D), d
sługi - smugi, 91
zasługi - drugi, w
strugi - drugi, m
koszuli - kuli, D
kupi - głupi, m
zdusi - skusi, 29
musi - pokusi, 31
kusi - musi, P VIII
studni - wypółudni, ż I
spółki - pułki, 74
muszki - duszki, 23
kłótni - lutni, D
kłótni - wylutni, ż I
kuźni - bluźni, m
długim - drugim, 31
musim - kusim, P III
zdusisz - musisz, 31

cudu - trudu, 55
ludu - cudu, 58, (91), P VIII
ludu - trudu - cudu, O
ludu - brudu, D
trudu - ludu, D
trudu - brudu, ż III

Duchu - łańcuchu, D, P V
uchu - duchu, P V
wybuchu - duchu, d
rozruchu - duchu, d
ruchu - Duchu, d
druchu - Duchu, d
słuchu - Duchu, d
huku - bruku, 78
trudów - Ludów, m
Faryzeuszów - sojuszów, 75
wzgórzów - podmurzów, 39

głucho - ucho, 92
bóstwo - mnóstwo, P V, (P VIII)

czucia - rozkucia, m
cuda - nuda, 16
cuda - złuda, P VI
pluga - sługa, D
ducha - skrucha, 10, ż III
ucha - słucha, 13
Ducha - wybucha, 22, 46
słucha - ducha, 31, (75), 86, (92),
(93), P VIII, (m)
ducha - wysłucha - bucha, 51
ducha - bucha, 54, P V
ducha - łańcucha, 87, O
obucha - bucha, D
Ducha - głucha, D
skóra - Dyktatura, D
pokusa - Chrystusa, O, m
dusza - zagłusza, 92, (92)
dusza - Maryusza, m
nuta - wysnuta, P VI
kolumna - bezrozumna, 9
szumna - trumna, 45
usta - pusta, 92, (92)
tłuszcza - spuszcza, 9
mnóstwa - bóstwa, 67
gadulstwa - pospółstwa, O
słuchał - rozdmuchał, 17
górach - chmurach, S

przecucie - nucie, 81
ludzie - nudzie, 49

ludzie - trudzie, P V
 czuje - probuje, 11
 truje - czuje, 16
 truje - psuje, 35
 rozstępuje - czuje, 46
 pocałuje - rozkazuje, 53
 obcuje - wstępuje, z III
 dumie - umie, 45, m
 rozumie - dumie, P V
 piorunie - łunie, z II
 burze - róże, 14, 37
 górze - róże, 15
 róże - podnóże, 27
 chmurze - purpurze, 45
 duże - róże, 58
 wzgórze - lazurze 84
 wzgórze - purpurze, 91
 wzgórze - róże - podnóże, P II
 skórze - duże, P V
 purpurze - górze, P VII, (w)
 naturze - chórze - chmurze, P VIII
 górze - wtórze, D
 lazurze - górze, z II
 górze - burze, z II, d
 pokusie - Chrystusie, 84
 dusze - Faryzeusze, P IV, z III
 geniusze - katusze, m
 ku mnie - dumnie, 4, (O)
 trumnie - dumnie, 17, D
 ku mnie - szumnie, D
 wkrótce - łódce, 27
 trudem - ludem, 75
 łańcuchem - Duchem, 46, 54, P I,
 w, z III
 słuchem - Duchem, 91
 ruchem - łańcuchem, m
 tłumem - szumem, 7
 słupem - trupem, 92
 przepisutem - zatrutem, 36
 ubóstwem - Bóstwem, D
 rachuby - zguby, 31
 uczy - rozwnuczy, 17

wprzód - chudy, 17
 złudy - ludy, 75
 trudy - ludy, P IV
 Ludy - wprzód, P VII
 duchy - podmuchy, 42
 zuchy - Duchy, D
 ruchy - brzuchy, D
 głuchy - duchy, P V
 Duchy - skruchy, P VIII
 Duchy - z łańcuchy, m
 wysnuły - czuły, 56
 tłumy - dумы, 17
 Dумы - rумы, 84
 tłumy - rozumy, 92
 dумы - rozumy, D, m
 struny - pioruny, P VI
 trupy - łupy, z I
 chmury - góry, 14, (41), 55, 92,
 (92), (P VI), d
 lazury - chmury, 23
 lazury - tortury, 38, 42
 natury - mury, 40
 chmury - chóry, 92⁵
 natury - Dyktatury, D, (D)
 purpury - mundry, D
 chmury - mury, P
 natury - tortury, S, z I
 ponury - góry, P IV, P V
 góry - chóry - chmury, P VII
 skóry - chmury, z I
 mury - góry, m
 duszy - katuszy, 7, 11, 40, (58),
 60, 86, (O), P VIII
 duszy - poruszy, 8, D
 skruszy - duszy, 35
 duszy - wzruszy, 46
 arkuszy - wzruszy, 51
 duszy - wzruszy - katuszy, 71
 uszy - duszy, 91
 kruszy - duszy, P V
 okuty - wyzuty, 30
 wyzuty - przekłuty, 48
 knuty - otruty, m

wróży - burzy, 12
 róży - burzy, 13 (S)
 zachmurzy - burzy, 9
 wroży - podróży, 31
 wróży - wzgórzy, w
 burzy - kałuży, m
 kolumny - trumny, 10, (31)
 dumny - trumny, 29, S, (O), P II
 z III
 trumny - rozumny, 51
 okrutny - smutny, 77, D
 zatrutych - wysnutych, 20

pochlubię - nie lubię, z I
 powrócę - skrócę - zanucę, 32
 czuję - dziękuję, 37
 górę - naturę, 9, P III
 górę - chmurę, 85, n, (d)
 chmurę - purpurę, P VII
 muszę - duszę, 11, (14), (54)
 zaduszę - duszę - muszę, 32
 górą - chmurą, P V
 duszą - kuszą, n
 muszą - duszą, z I
 różą - burzą, P VII
 cudną - wszechludną, 74.

o:

stroj - boi, 20
 spokoi - ustroi, 39
 stoi - moi, 58
 moi - zgoi, D
 twoi - do podwoi - stoi, P V
 nadechodzi - łodzi, 13
 rodzi - wywodzi, 14
 urodzi - rozwodzi, 26
 rodzi - obwodzi, 46
 porodzi - młodzi, 69
 łodzi - odchodzi, 73
 powodzi - narodzi, 75
 młodzi - zrodzi, 80
 powodzi - młodzi - wschodzi, 93

na łodzi - wschodzi, P II
 powodzi - wschodzi, P VII
 bogi - drogi, 13, 23, (53)
 wrogi - trwogi, 29
 trwogi - złowrogi, 53
 drogi - progi, S
 trwogi - Bogi, D
 ostrogi - Bogi, D
 trwogi - Bogi - ubogi, P IV
 wrogi - drogi - progi - w Bogi.

P VIII

demagogi - drogi, m
 pożogi - trwogi, z
 potoki - obłoki, P
 zwłoki - potoki, 31
 zwłoki - wysoki, 58
 proroki - obłoki, D
 potoki - zewłoki, D
 kroki - wysoki, z III
 powoli - niedoli, 13
 powoli - niewoli, 54
 doli - powoli, 62
 woli - niedoli - powoli, 75
 boli - niewoli, 75, 91, w, z III
 doli - boli, 90
 boli - woli, O, (D) (w)
 powoli - boli, O
 swawoli - roli, D
 Woli - k'woli, D
 pozwoli - woli, D
 niewoli - roli, D
 soli - roli - boli, P V
 powoli - niewoli - boli, m
 goni - skroni, 1
 woni - wroni, 7
 oni - toni, 9, O, w
 broni - uroni, 17
 skroni - woni, 47
 goni - toni - goni, 55
 dłoni - obroni - rozzdwoni, 58
 goni - broni, 60
 czerwoni - dłoni - wygoni, 84
 skroni - broni, 90
 oni - broni, 91, P V

skroni - dłoni, 91
 dłoni - płoni, 93
 skroni - uroni, S
 bloni - odsloni, D
 oni - skroni, D
 dzwoni - broni, D
 goni - dzwoni, P VI
 oni - w dłoni, m
 na skroni - uroni, a
 podnosi - rosi, 31
 wznosi - głosi, 92
 krajowi - wdowi, 51
 Rzymowi - lodowi 80
 ludowi - odnowi, D
 uzdrowi - szlachcicowi, D
 nowi - gotowi, D
 odnowi - szatanowi, P VI
 Molochowi - nowi, ż III
 nocni - mocni, ż III
 modli - podli, d
 rozplodni - zawodni, 44
 zbrodni - zapłodni, D
 wyrodni - na zbrodni, m
 radości - przyszłości, 2
 wieczności - miłości, 4, (12)
 piękności - wieczności, 7
 miłości - litości, 7
 nicości - kości, 7, (31)
 piękności - kości - światłości, 10
 przeszłości - włości, 10 - łowcy
 radości - gości, 12
 nicości - miłości, 13
 gości - wieczności, 14, 55
 miłości - radości, 14
 gości - piękności, 15
 gości - nieskończoności! 23
 włości - piękności, 25
 przyszłości - gości, 26
 wolności - gości, 29
 kości - spokojności, 31
 wieczności - nieśmiertelności, 31
 miłości - piękności, 31
 miłości - ludzkości, 31
 młodości - włości, 33

wielkości, piękności, 34
 jedności - miłości, 37
 nieskończoności - wieczności, 37
 elektryczności - gości, 38
 gości - wszechmiłości, 42
 podłości - kości, 45
 próżności - popularności, 51
 młodości - gości, 66
 kości - młodości, 66, (85)
 złości - miłości, 75
 gości - nieśmiertelności, 75
 niesprawiedliwości - kości, 84
 włości - miłości, 86
 niewzruszoności - kości, 91
 skrytości - litości, 92
 wściekłości - złości, 92
 nieskończoności - nicości, N
 światłości - nieśmiertelności, S
 światłości - gości - wieczności, S
 próżności - podłości - miłości, Noc
 włości - nieśmiertelności, O
 ciemności - gości, O
 wolności - gości - spokojności O
 kości - nieśmiertelności, D
 włości - wieczności - nieśmiertel-
 ności, D
 szlachetności - miłości, D
 mierności - gości, D
 żałości - kości, D
 wolności - rości, D
 przyszłości - kości, D
 sprawiedliwości - gości, P III
 miłości - podłości, P IV
 gości - martwości, P IV
 w przyszłości - gości, P V, (P VIII)
 przeszłości - Ludzkości, P VII
 Z miłości - kości, P VIII (n)
 włości - wieczności, w
 Ludzkości - gości, w
 kości - z radości, m
 krzywości - prości - Wszechmiło-
 ści, m
 z przeszłości - włości, m
 przeszłości - przyszłości, ż III

kości - rzewności - niesprawiedli-
wości, ż III
jedności - w gości - włości, ż III
wolności - kości, ż III
do ciemności - wolności, ż III
czerwoności - kości, d
wiotki - plotki, 16
boim - Twoim, d
wschodzić - rodzić, 14
jednolit - Rzeczpospolit, ż III
godzin - odrodzin, m
przynosił - prosił, 47
nosim - wyprosim, P III
polskim - apostołskim, 74

grobu - sposobu, 58
oczu - przeźroczu, 38
powodu - lodu, 9
rodu - narodu, 20, D
ogrodu - wschodu, 38
zachodu - lodu - narodu, O
pokoju - znoju, 14
roju - niepokoju, 20
boju - pokoju, 31, (51), (58), D, m
niepokoju - rozstroju - boju, 75
stroju - do boju, P VI, ż III
pokoju - rozstroju, ż I
oku - potoku, 14, (P VIII)
roku - oku, 21
potoku - boku, 51
boku - oku, 92
wzroku - z boku, P V
polu - bolu, 47, 65, D, m
bolu - Kapitolu, 53
polu - Kapitolu, D, (d)
pospołu - padolu, P VII
domu - nikomu, 14, 51
domu - pokryjomu, 50
domu - gromu, 58, (S)
sromu - gromu - domu, O
nikomu - pokryjomu, O
komu - domu, O
przełomu - domu, P V

gromu - sromu, ż I
zgonu - tronu, 50, D
zgonu - Syonu, O
głosu - chaosu, P VIII
morzu - przestworzu, 27
ogroju - Ojcu, P VII
słońcu - wkońcu, D
mordu - akkordu, ż I
ogrodów - grodów, 93
wrogów - progów, d
wzroków - potoków, 37
olów - aniołów, 17 (88)
stołów - aniołów, 38
aniołów - połów, 88²
aniołów - kołów, 88
aniołów - padolów, 88
borów - dworów, 31
kłosów - włosów, P V
akordów - mordów, 92

srogo - błogo, D
oko - głęboko, 11, 16, P. III
głęboko - wysoko - oko, O -
oko - wysoko, P VII
wysoko - głęboko, P VII
wkolo - czolo, 37, 38, P III, (ż III)
czoło - naokoło, 51
wesolo - wokolo - wesolo, 92⁶
wesolo - czolo, P IV
skoro - jezioro, P VI
złoto - błoto, 16
oto - błoto, ż III
godło - wiodło, O
siostró - ostro, D, P III
Jegomość - świadomość, D

oba - doba, ż I
młoda - uroda, 66
doda - woda, D
uroda - nagroda, D
Boga - trwoga, 17, (O), D, D
(- Wszechtrwoga), (P III)

droga - Boga, 28, 35, (38), (40).
 (47), (58), 73, (O), (D), D,
 P III, (P VII), (ż III)
 wroga - Boga, 31, P III, (P VI)
 trwoga - wroga, 31
 odnoga - Boga, 46
 proga - Boga, 75, D
 błoga - wroga, O
 droga - „ D
 trwoga - Boga, D
 szłocha - kocha, 86
 kocha - z procha, P IV
 zdroja - moja, P I
 oka - wysoka, 51
 zatoka - głęboka, 55
 oka - głęboka, 91, 92
 wysoka - głęboka, w
 dola - niewola, 31
 wola - „ O
 dola - wola, D
 wola - pola P V, ż III
 czoła - anioła, 1, (8), (13), 14, (44)
 anioła - dokoła, 4, 20, (58), (Noc), D
 zdola - koła, 7, D
 „ - czoła, 11
 kościoła - wola - anioła, 22
 anioła - zdola 25
 czoła - zawoła 29, S
 anioła - wola, 30, (92), D, (P V),
 ż II
 zawoła - anioła, 31
 anioła - dokoła - wola, 34
 wola - zdola, 58, (P III)
 koła - anioła, 63, (P VII - Archa-
 niola)
 dokoła - zawoła, 75
 „ - czoła - anioła, 87
 koła - wola, O, (D)
 siola - zawoła, D
 zgola - anioła, D
 wola - czoła, D
 zgola - wesola, D
 dokoła - czoła, P V, P VII
 Sodoma - słoma, 78

znikoma - doma, D
 noszona - skona, 7
 kona - strona, 7
 żona - imiona, 8
 łona - Memnona, 10
 spieniona - ona, 12
 wychylona - znęcona - urzekniona,
 [14
 skropiona - wystrzelona, 16
 ona - stracona, 19
 kona - łona, 29, 41, P VIII
 dzielona - korona, 37
 nieskończona - łona, 37
 ramiona - łona, 42, 42; ż III, (d)
 „ - Napoleona, 45
 skona - powierzona, 48
 kona - łona - ona, 59
 przystrojona - korona, 66
 kona - ramiona, 75
 błogosławiona - kuszona, 84
 „ - korona, 84
 „ - grona, 84
 „ - łona, 84
 „ - kona, 84
 „ - zasłona, 84
 „ - ramiona, 84
 zasłużona - ona, 91
 Salomona - ona, 91
 ona - zroszona, 91
 łona - ramiona, S
 Salomona - obluźniona, O
 plemiona - łona, O, ż III
 ramiona - strona, O
 „ - czerwona, O
 ona - pokona, O
 skona - rodzona, D
 utracona - ona, D
 korona - przesłona, D
 powierzona - obrona, D
 męczona - ramiona, D
 ona - grona, D
 łona - skona, D
 połączona - kona, P I
 ona - niewzruszona, P V

pochwalona - łona, P VI
 przesłona - rozwieszona - kona,
 P VI
 korona - ona, P VI
 zawieszona - przesłona, P VI
 przebóstwiona - nieskończona - ko-
 rona, P VII
 ona - znaczone, P VII
 powierzona - plemiona, P VII
 grona - ramiona, P VII
 ona - poniesiona, P VII
 skona - przemieniona, P VIII
 dokona - przemieniona, w
 ramiona - spowietrzniiona, w
 plemiona - kona, n
 zsamobójczona - łona, m
 korona - niesiona - zbawiona, ż II
 grona - rozklęczona - korona, d
 błonia - konia, 33
 jeziora - wieczora, 14
 wieczora - wczora, 15
 pora - chora, D
 jeziora - wczora, P VI
 ukosa - stosa, 58
 niebios - kosa, ż I
 tęsknota - zgryzota, 8
 błota - złota, 45
 żywota - złota, 49, P VII
 błota - golgota, 75
 miota - żywota, 75
 Tęsknota - sierota, S
 knota - słota, O
 żywota - błota - cnota, O
 patryota - cnota, D
 ochota - cnota, D
 błota - ochota, D
 Z błota - cnota, m
 pochowa - wdowa, 7
 słowa - chowa, D
 pochowa - Kurcyuszowa, D
 ludowa - nowa, D
 słowa - mowa, P IV
 królowa - wdowa, P VI
 słowa - połowa, P IX

Jehowa - chowa, n
 słowa - Jehowa, ż I
 zgroza - Spinoza, 17
 morza - boża - bezdroża, P V
 boża - morza, P VI
 boża - noża, ż I
 do morza - od noża, ż III
 podła - zwiodła, 87
 siodła - powiodła, O
 godła - podła, D
 do dna - pogodna, 74
 zbrodnia - co dnia, 93
 zdolna - zdolna, ż III
 słońca - końca, 21, (35), 38, (58),
 (84) P, (O) D, (D) (P III) (P
 VI) (P VII) (ż II)
 wyborna - pokorna, 17
 wyrosła - wniosła, S
 wiosna - radosna, 4
 błotna - lotna, D
 mowca - grobowca, P V
 lodach - wszechwodach, m
 szlocham - kocham, D
 kościołach - popiołach, D
 wołam - zdołam, 76
 przekonał - skonał, 17
 błoniach - koniach, D
 głowach - wdowach, 51
 łóżach - bezdrożach, 12
 postać - zostać, 19, 27, 58, (77)
 (91) D, P VII
 tygodniach - spodniach, 16
 tobie - żalobie, 1, 1, (6) (34) (38)
 38, (86)
 grobie - tobie, 5, (14) (17) 24
 36, (38), (47) (50) (55) (63)
 64, 71, 91, (S) (S) (D) (P I)
 (P VI), w, n, (O)
 żalobie - grobie, 11, (84) (D), P V
 sobie - grobie, 29, 41, (51), 58,
 69, P III
 dobie - grobie, 35, 75, (93), P
 III, (d)

tobie - dobie, 38, (Noc), S
 żalobie - sobie, 54, Noc
 tobie - beżzałobie, 75
 sobie - tobie, 77
 tobie - chorobie, D
 przy grobie - obie, P V
 stokrocie - pocie, 17
 złocie - błocie, 84
 szafocie - złocie, D
 locie - krocie, w
 enocie - w istocie, d
 urodzie - wodzie - pochodzie, 55
 obwodzie - wodzie - łodzie, D
 pochodzie - wodzie, P VI
 wszechzgodzie - wszechpogodzie,
 P III
 drodze - trwodze, 51
 w boje - znoje, P
 roje - moje, N
 dwoje - moje, 3, 30
 moje - zdroje, 6, 9
 dwoje - boje, 7
 zwoje - moje, 39
 dwoje - stroje, 46
 oboje - niepokoje, D
 kole - czole, 1², 16, 21, (D),
 P IV
 czole - padole, 7
 „ - kole - czole, 10
 dole - czole, 14, 55, P II, ż I
 luciole - kole, 34
 dole - bole, 55, 90
 bole - pole, 63
 czole - bole, 67, (P VII)
 kole - padole, D
 w dole - pole, ż II
 złęczone - zroszone, 42
 niewzruszone - naciagnione, P III
 płonie - zgonie, P, 88, (O)
 łonie - płonie, Pokusa, (23) O,
 (P VII), P VIII
 płonie - stronie, 6, 31, (S) (P VI)
 koronie - tronie, 35
 skronie - łonie, 37, 48

dłonie - płonie, 51
 kartonie - zgonie, 51
 dłonie - błonie, 51
 koronie - płonie, 53
 dłonie - stronie, 54, (O) (P VII)
 koronie - płonie - łonie, 70
 konie - łonie, O
 „ - koronie, O
 płonie - łonie - stronie, D
 stronie - gronie, D
 zgonie - łonie, D
 koronie - dłonie, P I
 dłonie - skronie, P II
 skronie - dłonie - zgonie, P V
 koronie - tonie, P VI
 płonie - dłonie - łonie, P VI
 ku obronie - koronie, P VI
 łonie - zakonie, P VIII
 łonie - błonie, w
 na tronie - dłonie - zgonie, ż II
 stronie - bronie, ż III
 w koronie - zgonie - łonie, d
 dłonie - wionie, d
 w Europie - potopie, ż III
 stosie - głosie, 88
 dyamentowe - nowe, 23
 czyścowe - nowe, d
 aniołowie - odpowie, 9
 odpowie - zowie, 8
 panowie - głowie, 17
 zdrowie - głowie, 23
 powie - głowie, 51
 ojcowie - zowie, O
 zowie - panowie, D
 głowie - słowie - wypowie, D
 ojcowie - w połowie, D
 „ - powie, P V, P VI
 Częstochowie - ojcowie, P VI
 opowie - Bogowie, n
 Żydowie - synowie, m
 opowie - aniołowie, m
 na głowie - Jehowie, ż III
 Boże - może, 11, O, (O), O, P III,
 P VI, w

Boże - morze, 13, 91, w
 może - morze, 17, (38)
 porze - morze, 21, 69
 pomoże - Boże, 22, (48), (D)
 bezdroże - morze - może, 32
 jeziorze - porze, 54, P IX
 pokorze - Boże, 58, (P VIII), w, d
 boże - morze, 58, (O)
 może - przestworze, 58
 pokorze - morze, 63
 może - gorze, 78
 zmoże - gorze, 86
 zorze - Boże, 93, (P VIII)
 Boże - łoże, O
 boże - pomoże, O
 może - porze, O
 dopomoże - może - porze, O
 przestworze - Boże, S, D
 wzmoże - morze, S
 może - pomoże, D
 noże - morze - Boże, D
 w przestworze - morze, D, P VII
 w pokorze - może, P III
 może - zorze, P V
 w przestworze - na jeziorze, P VI
 boże - zorze, P VI
 boże - w przestworze, P VI
 noże - porze - Boże - zgorze, m
 pomoże - Duchu Boże, n
 w modle - podle, P V,
 pochodnie - zbrodnie, 17, ż III
 pochodnie - zbrodnie - wygodnie, D
 bezpłodnie - zbrodnie, d
 bezprzytomnie - do mnie, 58, P IV
 niezłomnie - o mnie, 65
 ogromnie - niewidomnie, 93
 do mnie - gromnie, O
 ogromnie - do mnie, P V
 końce - słońce, 74
 żałośnie - wzrośnie, 23, D, P V
 obrośnie - wiośnie, 31, n
 radośnie - nieznosnie - rośnie, 32
 „ - rośnie - żałośnie, P VIII
 miłośnie - wiośnie, m

mroźnie - groźnie, ż III
 grobem - sposobem, D
 rodem - rozwodem, 37
 rodem - wrzodem, 51
 przewodem - rodem, 55
 wschodem - rodem, 75
 chodem - narodem, 84, (D), P V
 spodem - pochodem, 84
 narodem - lodem, O
 mimochodem - narodem, D
 dowodem - rodem, D
 spodem - rodem, D
 przodem - lodem, P II
 rodem - chodem, P III, P VI
 wschodem - narodem - rodem,
 [P VII
 przodem - rodem, P VII
 rodem - narodem, m
 Bogiem - progiem, 17, (31), O, (D)
 „ - błogiem, D
 „ - wrogiem, D
 progiem - wrogiem - z Bogiem, m
 nad odłogiem - Bogiem, ż III
 twojem - zdrojem, 2
 pokojem - mojem, 28
 „ - bojem, 48
 bojem - strojem, 81, (D)
 rojem - mojem - ustrojem, D
 spojem - pokojem, ż III
 głębokiem - okiem, 14
 okiem - potokiem, 23, 46
 krokiem - okiem, 92, (d)
 wzrokiem - krokiem, O, P V
 „ - wyrokiem - prorokiem,
 [D
 „ - rokiem, D
 „ - urokiem, D
 „ - okiem, P VII
 krokiem - prorokiem, ż III
 polem - bolem, 7, (ż III)
 czołem - aniołem, 5, (29), 35, (48)
 (49), (50), m
 czołem - kole, 47, (D), d
 społem - aniołem, 55

dołem - aniołem, 76
 Apostołem - czołem, 93
 kołem - dołem - czołem, D
 Aniołem - kościołem - społem, D
 padołem - archaniołem, P VII
 czołem - z Archaniołem, P VII
 kołem - aniołem, m
 dołem - społem, ż II
 domem - gromem, 75, (P I)
 nieskończonej - przepieśnionej, 86
 ocalonem - milionem, 45
 zgonem - osieroconem, 77
 błoniem - koniem, O
 otworem - wieczorem, 4
 upiorem - morem! 20
 toporem - borem, 31
 jeziorem - wzorem, 40
 toporem - wzorem, 55
 wzorem - tryumfatorzem, 58
 sporem - gorem, D
 torem - arcytworem, P VII
 torem - Dyktatorem, m
 rozbiorem - wzorem, m
 Inkwizytorem - upiorem, ż I
 konserwatorem - sporem, ż I
 chorem - torem - tryumfatorzem, ż I
 obiorem - torem, d
 ciosem - głosem, ż I
 złotem - błotem, 51
 lotem - potem, 77
 kotek - płotek, 20
 loskotem - grzmotem, D (w pół-
 wierszu)
 człowiek - z powiek, m
 nożem - morzem, 42
 siodłem - wiodłem, 33
 słońcem - końcem, 58, 87
 żałoby - groby, 10, 34
 choroby - wyroby, 17
 mocy - nocy, 26, (31), (48), (74),
 ż III
 wszechmocy - nocy, O
 mocy - północy, O

W bezmocy - wśród nocy, ż II
 tłoczy - oczy, 17, D
 otoczy - oczy, 25, 79
 stoczy - oczy, 79
 przeistoczy - oczy, 79
 zamroczy - oczy, 79, (D)
 oczy - toczy, 92, (S), (d)
 proroczy - oczy, D
 oczy - przeźroczy, P VII
 trzody - narody, m, (84)
 ogrody - urody, 23
 młody - swobody! 31²
 wody - pogody, 40
 nagrody - gody, 91
 lody - swobody - trzody, O
 młody - trzody, D
 wschody - narody, ż III, w
 popioły - wesoly, 7, (78)
 kościoły - anioły, 17, ż III
 padoly - anioły, S
 znikomy - widomy, 21
 kryjomy - widomy, 46
 gromy - Sodom, ż III
 strony - niesiony, 5
 „ - otoczony, 14
 „ - przeniesiony, 14
 miliony - strony, 17
 rzucony - czerwony, 17
 tony - miliony, 17
 zgony - nieskończony! 31
 strony - szpony, 31
 znaczony - natchniony! 21, 31
 strony - korony, 40
 patrzący - strony, 46
 dopełniony - strony, 50
 lepiony - przerzucony, 51
 nieznaczony - strony, 58
 rzucony - strony, 58
 przymuszony - opuszczony, 91
 spalony - spodłony, 92
 tony - natchniony, 92
 „ - Nieskończony, 92
 zamglony - strony, 93
 znużony - szpony, D

nieskończony - korony, D
trony - korony, D
strony - nieskończony, D
odmieniony - szrony, O
korony - uwielbiony, O
pokłony - poświęcony - strony, O
strony - szrony, P V
korony - wzniesiony, P VI
skończony - korony, P VII
zawieszony - korony, P VII
nieskończony - miliony, P VII
niesiony - nieskończony, S
miliony - nieprzebudzony, S
przekrólewszczony - korony, ż I
czerwony - zgony, ż I
korony - strącony, ż I
niespodlony - nieodmiłośniony, ż III
utajony - opony, d
wyjawiony - miliony, d
zapromieniony - strony, d
korony - umęczony, n
zemdlony - strony, n
chrzczony - korony, w
szpony - korony, m
korony - miliony, m
Europy - chłopcy, D
pory - tryumfatory, 31
tory - „ D
chory - wzory, D
„ - zmory, ż III
wzory - zabory, d
upioły - nory, m
odgłosy - włosy, 92
rosy - głosy, D
kłosy - niebiosy, d
kosi - kłosy, m
rozkoszy - wypłoszy, 92
sploty - cnoty, P
istoty - żywoty, D
cnoty - ślepoty, D
joty - zwroty, ż I
Golgoty - Ciemnoty, m
gotowy - nowy, 45
mowy - sowy, 51

słowy - Chrystusowy, 74
ludowy - głowy, 84
połowy - głowy, D
mowy - głowy - narodowy, D
głowy - grobowy, P V
„ - połowy, P VI
purpurowy - nowy, P VII
takowy - nowy, D
głowy - echowy - nowy, ż I
mowy - nowy, m
głowy - nowy, m
nowy - okowy - dwugłowy, m
roztworzy - zorzy, 38
sroży - Boży, 72
boży - włoży, P III
„ - położy, P IV
chorzy - boży, D
boży - przetworzy, D, (P VIII)
boży - roztworzy, D
„ - stworzy, P IX
zorzy - boży, n
wszechmocny - nocny, 51
godły - modły, 74
niewidomy - nieznamy, O
wiosny - radosny, P VII
rozblękitnionych - oświeconych, 38
nowych - grobowych, 9
zbożył - stworzył, ż III
chorobę - żalobę, 31
rodzę - ochłodzę, 29
trwogę - mogę, 76, 91²
drogę - mogę, 91
przestroję - mogę, 91
trwogę - drogę, P VIII
wolę - niewolę, m
koronę - zaslone, 28, 29
obronę - stronę, 58
ciemnotę - w cnotę, m
połowę - sowę, 26
przetworzę - roztworzę, 47
sobą - żalobą, 11, 54, 58, 91, D,
w, w, ż II

żałobą - toba, 27, (71), 86, d
tobą - ozdoba, 38
doba - toba, 24, P V
toba - chorobą, 21
nocą - mocą, 17
osłoda - swobodą, 48
wchodzą - rodzą, 51
drogą - mogą, P II
nogą - drogą, 33
swoją - zbroją, 93
moją - stoją - moją, 14
znikomą - widomą, O
uśpioną - płoną, 31
nieskończoną - zieloną, 31
uśpioną - opromnioną, 14
schyloną - nierozgarnioną, 5
przeznaczoną - koroną, m
bronią - gonią, 75
tonią - wonią, 23
o nią - bronią, P V
gorą - chorą, z I
rosą - niosą, 93
złotą - nędzotą, 75
Mozartową - królową, 58
królową - wdową, 34
głową - narodową, D
kołową - głową, D
tworzą - bożą, 74
boją - moją, P I
hożą - bożą, z III
niezłomną - zapomną, P
Pięknością - Miłością, 16, 26, (N)
miłością - całością, 46
suchością - pięknnością, 67
nicością - czczością, O
wiosną - porosną, 24, 35
wiosną - rosną, 34, (53), (87)

a:

postaci - współbraci, 7
" - braci, 27, 75, (92), O
postaci - braci - zapłaci, 76, m
braci - odplaci, D

kaci - braci, D, z I
przekaci - braci, m
nagi - równowagi, P IV
robaki - znaki, 15
smaki - robaki! 29
rumaki - znaki, 93
przetaki - tartaki, D
znaki - szyszaki, P VI
jaki - oznaki, z I
przezwal - znali, 8
żali - w oddali, 12
fali - odebrali, 16
oddali - fali, 17, 75
" - pali, 17
" - stali, 29
" - fali - użali, 32
fali - pali, 34, P VI
kochali - fali, 55
fali - stali - stali, 55
oddali - fali - wali, 58
" - odwali, 93
stali - pali, 93
" - spętali, 93
ostrzegali - stali, O
pali - w dali, O
stali - nadjechali, O
w oddali - odjechali, O
przeigrali - ze stali, D
Moskali - dostali, D
zwali - Moskali, D
w oddali - pali, D
fali - zostali, D
dali - fali, D, (P V)
stali - łajali, P V
ze stali - wstali, P VI
oddali - wstali, P VI
rozpętali - dali, P VII
znali - na fali - zostali, z III
ze stali - powstali, z III
bywali - ze stali, d
wzgórzami - głogami, 8
tęczami - skrzydłami - rojami, 13
warstwami - lochami - prochami, 10
wichrami - hymnami, 14

wiekami - chwilami - jękami, 14
 wiatrami - sami, 16
 brudami - stolami, 20
 progami - nogami, 20
 skrzydłami - słupami, 31
 iskrami - różami, 34
 ruinami - westchnieniami, 35
 wichrami - aniołami, 47
 kłamstwami - sami, 51
 sami - nami, 55
 czasami - da mi, 56
 tęczami - sami, 58
 sami - stopami - gwoździemi, 91
 plami - Szatanami, D
 łzami - trumnami, D
 sofizmami - splami, D
 Uniami - plami, D
 nami - zbrodniami - szpiegami, D
 wiekami - wszechdobrodziejstwami, D
 wami - hymnami, D
 przeźroczami - sami, P II
 łzami - z nami, P IV
 Za wodami - przed nami, P VI
 przed nami - przepaściami, P VII
 sami - duchami, P VIII
 z nami - piorunami, P VIII
 sami - splami, m
 „ - wiekami, n
 ojcobójstwami - plami, z I
 nad wami - szkaradami, z III
 tysiącami - czynami, d⁵
 z nami - sami, d
 rani - otchłani, 9
 otchłani - Pani! 29, 66, (D), (P I),
 (P VI)
 otchłani - przystani, 41
 ukochani - zrani - otchłani, 42
 wkopani - Pani - rani, 50
 skazani - przystani, 58
 zrani - „ 75
 otchłani - niecierpieni, 75
 dochrześciani - Pani, D
 zjawi - krwawi, 28

łzawi - zbawi, 74
 krwawi - przetrawi, S
 zjawi - wybawi, D
 zbawi - krwawi, P III
 wypadki - spadki, 17
 wargi - skargi, 92, (m)
 Kalwaryi - kancelaryi, D
 umarli - zdarli, 9
 „ - rozdarli, P V, (m)
 zatarli - umarli, m
 marni - słamazarni, D
 „ - męczarni, P VIII
 do darni - z męczarni, d
 łaski - blaski, d
 ostatki - matki, m
 ostatni - bratni, O, (D), (m),
 „ - uwydatni, m
 wynalazki - obrazki, 17
 kaźni - wyobraźni, 26
 bojaźni - kaźni, 31
 Pański - chrześcijański, D
 granic - na nic, 84, (90), 91, (92),
 „ - (D)
 bawić - zostawić, 16
 zostawić - zbawić, d
 strawił - krwawił, n
 kraju - maju, 14, (D)
 raju - kraju, 31, 55, (P VIII)
 maju - raju, 35
 Polaku - znaku, O
 szалу - rozdziału, 22
 karnawału - szалу, 51
 pomału - kryształu, 54
 rozdziału - pomału, 54
 ideału - zapалу, 92
 pomału - ideału - kryształu, P II
 rozdziału - pomału - Ideału, P IX
 szalu - pomału, z III
 zaraniu - zmartwychwstaniu, 93
 puharu - nektaru, 23
 pożaru - czaru, z III
 kwiatu - światu, 74
 Caratu - kwadratu, D

głazu - odrazu, 58
 rozkazu - razu, D
 na dół - padół, 92, S
 szyszaków - kolpaków, P V
 z szkarłatów - z kwiatów, P VI
 Tyranów - Poganów, D
 bałwanów - szatanów, z III
 naród - zaród, D, n
 Cezarów - parów, 10
 parów - filarów, 84
 darów - pożarów, w
 światów - kwiatów, P VII

kochało - stało, 12
 rozwiało - ciało, 13
 zachciało - mało, 17
 stało - mało, 22
 bywało - zostało, 30
 ciało - pozostało, 45
 spało - zmartwychwstało, 50
 zostało - mało, 58
 ciało - spływało, 91
 ciało - białe - zczerniało, 91
 stało - ciało, 93, (w)
 kochało - cierpiało - zlodniało, Noc
 stało - zostało, O
 mało - ciało, O, (m)
 ciało - udało, D
 wrzało - mało, D
 pasowało - ciało, D
 zostało - ciało, D, P V
 śmiało - ciało, P III
 chwytalo - drzemało - ciało, P VII
 zachciało - ciało, P IV
 gnało - mało, P V
 przydało - ciało, m
 ciało - miało, z I
 dano - kolano, 42
 „ - Rano, D
 zwano - omylano, D
 widziano - rano, P IV
 krwawo - żwawo, 92
 rozdarło - rozwarło, P VII
 czarno - marno, 31, P V

znamion - ramion, 72
 radość - zadość, D
 wspaniałość - śmiałość, P V
 przewraca - zatracza, 13
 bracia - przepostacia, D, (z II)
 rozkłada - odpowiada - spada, 7
 stada - pada, 17
 blada - biada, 31
 gada - spowiada, 51
 biada - opowiada, 78
 dziada - rozpowiada, O
 odpowiada - zdrada, O
 nada - zasada - władza, D
 władza - gada, D
 posiada - biada, D
 składa - zdrada, P V
 pada - władza, P V
 spada - Biada, z I
 gada - pada, z III
 odradza - wszechwładza, D
 rozkraj - spaja, 46
 rumaka - ptaka, 33
 dala - fala, 31
 fala - przepała, 53
 odwała - ocala, O
 Moskala - ocala, D
 fala - przewala, P VIII
 przewala - Moskala, z III
 chwala - została, 2
 zdała - mała, 7
 zleciała - została, 13
 chciała - pała - została, 14
 cała - pozostała, 15
 ciała - cała, 17, (91)
 płakała - zmartwychwstała, 17
 cała - biała, 19
 zuchwała - cała! 20
 oddała - cała! 29
 porzuciła - miała, 30
 siedziała - miała, 35
 wstrzymywała - rzuciła, 35
 witała - płakała, 37
 stała - przypomniła, 38

cała - przechylała, 35
 chwala - dała, 58, (P V)
 cała - pała, 59, P VI
 wołała - chwala, 63
 ciał - miała, 75
 działa - chwala, 75
 wspaniała - skała, 79
 bolała - zmartwychwstała, 86
 kochała - mała, 91
 cała - drżała, O
 cała - przedźwiewała - ciał, O
 zmartwychwstała - cała, O
 cała - stała, D
 ustała - ciał, D
 została - ciał, D
 kochała - chwala, D
 zuchwała - ciał, D
 cała - chciała, D
 chwala - harcowała, D
 chwala - bez ciał, P III
 została - cała, P VI
 cała - wychylała - stała, P VII
 zstępowała - cała, P VII
 zmartwychwstała - przeklinała, m
 chwala - cała, ż I
 cała - śmiała, ż I
 mała - wyanielala, d
 kolana - rana, 17, (78)
 ubrana - garderobiana! 20
 szatana - pana, 20
 kolana - kochana! 22
 wylana - szatana, 31
 malowana - ubrana - posłana, 34
 zesłana - szatana, 35
 zachowana - ukoronowana, 45
 bielmowana - udana, 51
 rozlana - Pana, 91
 rana - złana - ukrzyżowana, 91
 szatana - niespodziana, 92
 piana - kolana, D
 kolana - ściana, D
 wygrana - Pana, D
 Pana - rana, D
 pijana - nieznana - Pana, D

Pana - zmiana, D
 rana - zadana, D
 Pana - świetlana, D
 „ - oddana, D
 strzaskana - Pana, D
 odzyskana - „ D
 darowana - „ D
 Pana - skalana, D
 pieśniana - Pana, D
 dosłyszana - „ D
 z rana - zwierciadłana, P II
 „ - Hetmana - rozwiana, P V
 Pana - dana, P VII
 szatana - Pana - pokonana, P VIII
 strokana - Pana, n
 nieskalana - świetlana, m
 szatana - skapana, m
 Pana - Nieskalana, m
 Kapłana - Pana, ż I
 Pana - pomyślana, ż III
 „ - rozczochrana, ż III
 przechowana - niepokalana, ż III
 konania - zmartwychwstania, 5
 rozstania - pożegnania, 11
 kochania - rozstania, 12
 pożegnania - łkania - zmartwych-
 wstania! 22
 skłania - ukochania, 75, O
 zmartwychwstania - przesłania, 95
 kochania - rozrania, 91
 rusztowania - kłania, ż I
 mara - wiara! 26, 27
 mara - talara, 51
 wiara - czara, 80
 para - mara, 87
 wiara - BogaCara, O
 Cara - mara, m
 Messyasza - nasza, O
 przestrasza - wasza, n
 wasza - przynasza, ż III
 ulata - świata, 4
 oplata - świata, 13, (93)
 świata - brata, 14, 58, (92), 93,
 (Noc), (D), P IV, P VI, (n)

świata - kata, 17, 31, 31, (D),
 (D), (n)
 kwiata - brata, 17
 wszechświata - oplata, 38
 szata - wszechświata, 48
 świata - dukata, 51
 wzłata - świata, 55
 lata - świata, 66. (D)
 lza ta - kata, 68
 odlata - świata, 73
 splata - brata, 92
 krucyata - lata - krucyata, 93
 konfiskata - strata - świata, D
 Zatrata - świata, D
 Wszechświata - brata, O
 kata - lata, O
 brata - krata - świata, O
 „ - wzłata, O
 „ - Wszechświata, O
 wszechświata - pomiata, S
 świata - kata - lata, P I
 przelata - świata, P III
 świata - szata, m
 kata - zatrata - świata - wzłata, z III
 swata - wszechświata, d
 przez lata - Trójkata, d
 wrzawa - krwawa, 92
 prawa - ustawa - przydawa, D
 obraża - wyraża, 16
 odtwarza - cmentarza, 91
 stwarza - zbrodniarza, P VIII
 imaginacya - waryacya, 26
 Centralizacya - demokracja, D
 ranna - Hosanna, O
 wargą - skarga, D
 młockarnia - męczarnia, D
 miasta - wzrasta, P
 wzrasta - Niewiasta, D
 wzrasta - basta, D
 łatwa - gmatwa, D
 karta - w Bonaparta, D
 farbiarnia - szlamazarnia, D
 zwierciadła - widziadła, P II
 pogarda - harda, P IV

poranka - wygnanka, P IX
 poranna - ranna, 88
 z czarta - warta, m
 niebiańska - chrześcijańska, P I
 poddaństwa - pogaństwa, n
 składam - powiadam, 34
 falach - salach, 3
 skalach - wałach, 54
 umiałam - całam - kochałam, 9
 kajdanach - panach, P VII
 obszarach - marach, D
 zbratan - Szatan, z II
 głazach - żelazach, O
 „
 babie - żabie, 20
 komnacie - stracie, 12
 zdolacie - chacie, 29
 mieszkacie - znacie, 37
 zapłacie - konfiskacie, D
 w szkarłacie - przemijacie, P VI
 płacze - rozpaczę, 91
 skacze - płacze, z I
 śniade - blade, 29
 kraje - gaje, P,
 zdaje - raje, 7
 gaje - wstaje, 23
 wydaje - raje, 90
 zdaje - kraje, 91
 kraje - daje, O
 powstaje - raje, S
 zdaje - wstaje, P II
 daje - wstaje, P IV
 kraje - oddaje, P V
 Raje - zmartwychwstaje, P VIII
 kraje - wydaje, w
 kraje - zmartwychwstaje, z III
 kraje - dostaje, z III
 fale - żale, 1, 5, 13, 14, 21, Pok,
 D, S
 kanale - fale, 6
 kryształ - fale, 13
 skale - fale, 27, 41, 55
 fale - skale - żale, 34
 „ - wcale - chwale, 42

żale - skale, 55, (59)
 wcale - skale, 68
 chwale - fale, P VI, ż III
 dalie - konwalie, 47
 stwardziałe - zmartwychwstałe, S
 jasno-białe - wspaniałe, P VII
 znamie - kłamie, 13, D, (ż III)
 rozłamie - znamie, 46
 znamie - ramie, 78
 „ - łamie, D
 kłamie - złamie, P VIII
 pogrzebane - kochane, 5
 odziane - strzaskane, 10
 rumiane - znane, 16
 wstrzymane - rozlane, 13
 zwane - roztapiane, 55
 zapowiedziane - dane, 74
 znane - prześladowane - stroska-
 ne, Noc
 powietrzniane - nieznane, ż I
 wstanie - zostanie, 13
 pytanie - stanie, 17
 stanie - zostanie, 17
 otchłanie - wstanie, 26, 75
 kochanie - za nie, 35
 zostanie - zmartwychwstanie, 44
 Panie - dostanie, 48
 zmartwychwstanie - Panie, 48,
 P III, (n), (d)
 zostanie - kochanie, 63
 przestanie - zmartwychwstanie, 68
 niespodzianie - pożegnanie, 73
 nierozgmatwanie - zmartwychwsta-
 nie, 75
 za nie - wołanie, 78
 republikanie - zostanie, 84
 stanie - stanie - zmartwychwsta-
 nie, 89
 Panie - mieszkanie, 91
 konanie - zmartwychwstanie, 91
 otchłanie - igranie, O
 Panie - panowanie, O, d
 „ - powstanie, S
 w otchłanie - Panie, D, d

Panie - stanie, D, ż III
 „ - żądanie, D
 „ - granie, D, d
 sprawowanie - mieszkanie - Zmar-
 twychwstanie, D
 w buzdysanie - za ubranie, P V
 dziękowanie - Panie, P VI
 Panie - królowanie, P VIII
 Zarianie - Panie, P VIII
 stanie - rozstanie, P IX
 Panie - kochanie, w, d
 opętanie - poznanie, w
 granie - zostanie, ż I
 wstanie - o Panie, ż II
 o Panie - zmiłowanie, ż II
 w Szatanie - Chrześciance, ż III
 Panie - powołanie, d
 „ - łkanie, d
 przemianie - Panie, d
 palasze - nasze, P V
 jawie - sprawie, O
 skwarze - ołtarze, 7
 „ - darze, 17
 twarze - cmętarze, 17, 33, P V
 zbrodniarze - karze, O
 handlarze - kramarze, O
 darze - cmentarze - pieczarze, O
 grabarze - ołtarze, D
 każe - marze, D
 mocarze - twarze - wiosłarze, D
 każe - cmentarze, D
 każe - twarze, P V
 zmaże - cmentarze, ż III
 na dnie - upadnie, 92
 szkaradnie - zdradnie, O
 upadnie - pokładnie, P VIII
 snadnie - pokładnie, ż I
 nagle - żagle, 27, 55
 walec - lalce, 51
 nieskalalnie - żalnie, ż III
 za mnie - kłamnie, D
 parcie - wszechrozdarcie, 78
 męczarnie - bezkarnie, 91
 zgarnie - męczarnie, D

baśnie - właśnie, 92
 laskawsze - zawsze, D, P V
 niebiańskie - chrześcijańskie, D
 Pańskie - szatańskie, ż III
 raczej - inaczej, D
 płaczesz - skaczesz, 51
 przykładem - jadem, 84
 jadem - gadem, P IV
 śladem - przykładem, w
 przykładem - opadem - jadem, d
 majem - rajem, 66
 krajem - stajem - wzajem, D
 rajem - zmartwychwstajem, D
 krajem - obyczajem, P VIII
 „ - nawzajem, ż III
 brakiem - znakiem, 21
 znakiem - Polakiem, D, m
 z żalem - Hieruzalem, n
 kochałeś - nazwałeś, 8
 kochałem - szalem, 7, 25, (36),
 (90), (O), (D)
 żegnałem - musiałem, 12
 obwiązałem - trzymałem - kocha-
 łem, 14
 musiałem - pożegnałem - wypła-
 kałem, 14
 śmiałem - pożegnałem - powsta-
 łem, 14
 szalem - całem, 16, m
 miałem - śpiewałem, 18
 białem - stałem, 25
 wyssałem - całem, 29
 kochałem - rozdziałem, 32³
 szalem - rozdziałem, 32
 całem - kochałem, 34, 90, (P IX)
 widziałem - skonałem, 37
 rozdziałem - skonałem, 38
 spotkałem - całem, 38
 szalem - zostałem, 58
 kochałem - ciałem, 63
 kryształem - ideałem, 67
 wiecznotrwałem - ideałem, 67
 chciałem - błagałem, 77
 wyaniałem - kochałem, 90

białem - kochałem, 90
 szalem - „ 90
 całem - „ 90
 zwałem - „ 90
 ideałem - „ 90
 zapalem - „ 90
 działałem - „ 90
 powałem - „ 90
 zamieszkałem - ukochałem, 90
 wiecznotrwałem - ukochałem, 90
 ufałem - ciałem, O
 płakałem - kochałem, O
 pożegnałem - cwałem, O
 chciałem - Ciałem, D
 pogrzebałem - białem, D
 pogrzebałem - nawałem, D
 szalałem - ciałem, D, (m)
 kochałem - ciałem - kochałem, D
 szalem - kałem - ciałem, D
 wyśmiertelniałem - pogardzałem, D
 ciałem - nawałem, D
 szlochałem - padałem, P V
 całem - pytałem, P V
 zmartwychwstałem - białem - cia-
 łem, P VII
 słyszałem - dałem, P VI
 kałem - Ideałem, m
 panem - lanem, 75
 nienazwanem - Panem, 76
 panem - szatanem, S, (D)
 kapłanem - Panem, D
 bałwanem - panem, D
 niesłychanem - kapłanem, w
 przechowanem - kapłanem, m
 wygnaniec - braniec, 31
 darem - ciężarem, 47
 „ - jarem, P VIII
 sztandarem - carem, ż III
 bezmiarem - czarem, d
 swarem - starem - warem, d
 waszem - pałaszem, P IV
 obywatel - bagatel, D
 kwiatem - światem, 16
 światem - katem, 51

światem - bratem, 71, O, (D)
 kwiatem - bratem - światem, O
 światem - zatem, D
 bratem - katem, ż III
 poswatem - bratem, ż III
 jawem - prawem, 75, P VIII
 razem - rozkazem, 17, O
 zarazem - obrazem, 19
 wyrazem - „ 22
 razem - głazem! 24, 35, 54, 80
 „ - obrazem, 41, S, D, (w), (ż II)
 wyrazem - razem, 45, (D)
 razem - żelazem, O, (D)
 wskazem - obrazem, D
 cmętarzem - ołtarzem, 14
 zbrodniarzem - obdarzem, 75
 zdarzeń - marzeń, 16, 51, (D),
 (P III), (ż I)
 zbłądłem - padłem, 17
 przypadkiem - ukradkiem, 17
 całkiem - kawalkiem, 17
 poklaskiem - przed brzaskiem, ż I
 spazmem - entuzjazmem, D

jacy - Polacy, O
 tacy - rodacy, O
 obaczy - znaczy, 11
 rozpaczy - znaczy, 38, 91, O
 rozpaczy - zahaczy, 92
 znaczy - majaczy, D
 narady - ślady, 73
 zarady - zdrady, 84
 gady - zdrady, m
 zdradę - mirady, d
 zawrzały - przeiskrzały, 1
 miały - chwały, 2
 mieszkwały - chciały, 16
 związały - chwały, 17
 zadrzały - przystały, 17
 złodniały - skały, 21
 cały - chwały, 31
 odbijały - cały, 40
 kryształ - „ 42
 cały - wały, 42

cały - chwały, 45, 46, D, P VII, m
 „ - jasnobiał, 53
 kryształy - cały - skały, 55
 skały - poczerniały, 55
 nieznaczniały - omdlewały, 55
 stapały - chwały - biał, 55
 wspaniały - cały, 58
 przydały - „ 67
 kawały - skały, 84
 śmiały - chwały, 84
 cały - wiecznotrwały, 85, (w)
 mały - cały, 91
 zmartwychwstały - cały, 91
 dały - chwały, P 3, P 3
 chwały - skały, P 3
 wiedziały - leciały, O
 zalewały - cały, O
 biał - mały, D
 widziały - cały, D
 rozwiośniały - chwały, D
 skały - cały, P II, (P VI)
 cały - skamieniały, P V
 przestrzały - niecały, P V
 chwały - przewracały, P V
 biał - nawały, ż III
 szwały - kały, ż III
 bramy - jamy, 14
 poselamy - czekamy, 56
 bramy - balsamy, 93
 kramy - bramy, O
 oblany - lany, 4
 modlitewiany - rany, 9
 kajdany - rany, 21, O
 przemiany - organy, 26
 zgotowany - pany, 29
 kajdany - wygnany, 31
 pany - kochany, 33
 znękany - kajdany, 35
 rozmieszany - stroskany, 38
 kajdany - rany - pany, 51
 „ - odzyskany, 68
 bałwany - Ormiany, 78
 niezrównany - rany, 85
 ściany - ukrzyżowany, 93

zmiany - zlany, S
 przejrzany - nad pany, S
 kochany - zapomniany, O
 kajdany - ściany, O²
 rany - zbuntowany, O
 stany - przemiany, O
 skrepowany - ściany, O
 pany - mieszczany - tyrany, O
 lany - kajdany, D
 pany - podeptany, D
 znany - kochany, D
 wygnany - lany - kajdany, P I
 pany - rany, P IV
 „ - hetmany, P V
 oceany - rozlany, P VII
 pany - dany, P VIII
 kajdany - znany, m
 niezmazany - kajdany, m
 Pany - zwiany - bałwany - piany, ż I
 nieskalany - kajdany, ż I
 tyrany - siarczany, ż III
 wietrzany - pany, ż III
 miary - czary, 3
 stary - „ 18
 wiary - mary, 31, (m)
 szary - bezmiary, 42
 kary - zamiary, 51
 mary - poczwary, 51
 bezmiary - wiary, 55, (D)
 miary - dary, 91
 sztandary - wiary, 93
 stary - wiary, O, (ż I)
 obszary - moczary, O
 ofiary - mary, D
 koszary - sztandary, D
 pary - rudoszary, D
 pożary - obszary, D
 stary - wiary - kary, D
 mary - sztandary, P VI
 jary - stary, P VI
 pary - mary, P VII
 ofiary - kary - stary, m
 „ - „ (ż III)
 mary - puchary, d

zawiasy - czasy, O
 warsztaty - kwiaty, 17
 szmaty - kwiaty, 20
 kwiaty - szaty, 38, 87, (D), P VII
 zmijowaty - kwiaty, 58
 katy - światy, 84
 światy - kwiaty, 86
 kraty - „ - swaty, O
 katy - laty, O
 chaty - kwiaty, D
 katy - szaty, P IV
 światy - szaty, w
 kwiaty - laty, n
 szaty - szkarlaty, m
 zabawy - kawy, 16
 obrazy - głazy, D
 skazy - głazy, P IV
 twarzy - darzy, 2
 „ - marzy, 6, 72, D, ż II
 marzy - cmentarzy, 6, 58
 handlarzy - straży, 17
 cmentarzy - twarzy, 29, 31
 ołtarzy - twarzy, 35
 kramarzy - marzy, 45
 kojarzy - „ 46
 parzy - twarzy, 51
 cmentarzy - darzy, P VII
 nazbierajmy - zużywajmy, 17
 chwalmy - psalmy, n
 dotykálny - idealny, 46
 niewidzialny - słyszalny, P IV
 ranny - panny, 90
 nieustanny - ranny, w
 rozwarły - umarły, P V
 karty - oparty, 17
 niewiasty - chwasty, 78
 gwiazdy - jazdy, O, (D)
 marzył - skarzył, 27
 ranę - zostaną, 42
 ofiarę - wiarę, 93
 bezwiarę - karę, O
 karę - marę, P IV

zapłatę - utratę, 91
 Matkę - Kamezatkę, D

bracią - arystokracją, D
 płaczą - raczą, 51
 zeznają - wstają, 16
 wstają - pozywają - łają, 31
 zgrają - dotrzymają, 75
 „ - odrywają, O
 mijają - konają, D
 zgrają - wieszają - zniżają, P VI
 patrzą - schylają, P VII
 szalą - palą, P IV
 dopalą - falą, P IV
 chwałą - stalą, z III
 całą - chwałą, D
 nieznaną - kochaną, 21
 Zmartwychwstaną - daną, 80
 uwianą - niepokalaną, 99
 otchłanią - panią, 18, (d)
 zranią - tyranią, D
 Panią - za nią, P VI
 otchłanią - ranią, z I
 marą - wiarą, 75
 karą - ofiarą, D
 marą - starą, D
 wiarą - karą, D
 ofiarą - marą, m
 padną - zgadną, 44
 władną - żadną, d
 szarfą - harfą, 74

e:

zawiei - nadziei, 31, 41, 84, S
 „ - klei - nadziei, 59
 Idei - Beznadziei, D
 kolei - zawiei, D
 nadziei - kolei, 23, D, (P I), z III
 kolei - wszechidei, D
 zawiei - idei - nadziei, P VIII
 kolei - idei, m

przywilei - kolei, d
 dzieci - wzniesi, 8
 dzieci - leci, 8
 doleci - zaświeci, 17
 zaświeci - trzeci, O
 dzieci - świeci, D, P III
 trzeci - świeci - leci, P VII
 śmieci - dzieci, z I
 zamieci - leci, z III
 siedzi - cedzi, 51
 spowiedzi - gawiedzi, 51
 cedzi - spowiedzi, D
 brzegi - śniegi - szeregi, P VI
 rzeki - wieki, 2
 wieki - daleki, 11, (12), 14, (56),
 58, (75), 79, (88), (91), (D),
 (P VIII), w, m
 powieki - wieki, 11, 13, 31, P VI
 spieki - wieki, 21, 37
 wieki - powieki - daleki, 32
 powieki - opieki, 44, (O)
 opieki - wieki, 72, 88, 92, D, D
 leki - wieki, 88
 cieki - wieki, 88
 wieki - daleki - opieki, P V
 niedaleki - wieki, n
 wieki - kaleki, z II
 drzeli - bieli, 17
 wiedzieli - anieli, 23, (O), P III
 anieli - dzieli, 37, (w)
 „ - kapieli, 37
 wiedzieli - pościeli, 44, O
 spojrzeli - bieli, 55
 pomyśleli - przedzieli, 58
 anieli - weseli, 92
 jeźeli - chcieli, 93
 wlecieli - bieli, O
 bieli - anieli - słyszeli, O
 kłęczeli - kusiciel, D
 usłyszeli - bieli, P VI
 ujrzeli - widzieli, P VII
 topieli - bieli - ujrzeli, P VII
 zatracieli - w bieli, z III
 czarnymi - ziemi, 11

ziemi - niemi, 8 16, 38, 42, 45,
55, (86), (S), S, (O), (w), (m),
P V, P VI
blademi - ziemi - spokojnemi 14
dumnemi - ziemi, 14, (14)
cierpkiami - ziemi, 18
pięknemi - ziemi, 20
ziemi - umarłemi, 20, 93, D
rozplemi - ziemi, 26, (75)
ziemi - plemi, 37, (P I), P IV
temi - ziemi, 42²
ziemi - samotnemi, 54
„ - nieśmiertelnemi, 58
ponuremi - ziemi, 63
innemi - ziemi, 64, (Noc), w
krwawemi - ziemi, 77
dumnemi - „ O
niemi - długiem, O
ciem - ziemi, O
plemi - niemi, O
umarłemi - zaciemi, D
żywemi - ziemi, D
niemi - tajemnnemi, D
świętemi - ziemi, n
ziemi - szkaradnemi, ż I
innemi - twemi, ż II
czerwieni - przestrzeni, 23
kamieni - czerwieni, 31
przestrzeni - jesieni, 38
promieni - przestrzeni, 38, (92),
P II, (P VI)
zieleni - przestrzeni, 53
rozłączeni - „ 54
zaciemi - „ 55
natchnieni - cieni, 55
przeznaczeni - przestrzeni, 58
zieleni - pieni, 58
obaleni - przestrzeni, 72
przestrzeni - zwyciężeni, 84
„ - przepromieni, 89, ż II
rozdzieleni - przestrzeni, 91
oceni - poniesieni, 93
przestrzeni - kamieni, O, D
„ - pieni, D

strumieni - czerwieni, D
wskrzeszeni - przestrzeni, P I
zanurzeni - „ P IV
rozzłoceni - „ P VI
cieni - zmien, P VI
„ - przestrzeni, P VII
przestrzeni - przemieni, P VII
promieni - opierścieni, P VII
zasłużeni - przestrzeni - wypromie-
ni, w
przestrzeni - złączeni, m
potępieni - pierścieni, ż II
przepostaczeni - promieni, ż II
pieni - promieni, ż III
złożeni - przestrzeni, d
strumieni - cieni, d
promieni - odpancernieni, d
biedni - jedni, ż II
wielki - wszelki, 10, D, P IV
piekielni - rozdzielni, ż II
ciemni - nizeczemni, P IV
maleńki - srebnuteńki, 55
śmierci - ćwierci, 51. (63), O, D,
(P IV)
śmierci - wwienci, O
guberni - czerni, O
gdzieści - boleści, 9
pieści - „ 9
boleści - wieści, 47, (O²)
niewieści - zmieści, 58
„ - boleści, 69, (P IV)
rękojeści - boleści, P VII
boleści - zasześci - wieści, P VIII
pieśni - nie śni, 27, 81
cieśni - pieśni, D
cieleśni - pleśni, ż II
wielkich - wszelkich, 17
męczennik - zmiennik, P IV
pogrzebu - niebu, 31
brzęgu - biegu, 13, (O)
szeregu - „ 46
śniegu - „ O
brzęgu - śniegu, P VI

stworzycielu - wielu, O
 kusicielu - „ D
 umarłemu - śpiącemu, 47
 bożemu - staremu, P V
 wszystkiemu - wszechcałemu, P VI
 kamieniu - cieniu - milczeniu, 8
 cierpieniu - milczeniu, 13
 imieniu - milczeniu, 24, D
 natchnieniu - cieniu - promieniu, 26
 mgnięciu - milczeniu, 55
 widzeniu - znicestwieniu, 91
 milczeniu - więzieniu, O
 widzeniu - w więzieniu O
 więzieniu - znicestwieniu O
 imieniu - pienu, P IV
 ramieniu - natchnieniu, P IV
 mego - nieskończonego, 4
 niego - złego, 9
 zatrutego - twego, 24
 nieznanego - złego, 29
 świętego - mego - żywego, 30
 jakiego - wiecznego, 47
 sprośnego - boskiego, 51
 niebieskiego - złego, S
 innego - Dobrego, O
 mego - złego, O
 jego - „ D
 wszystkiego - złego, D
 tego - rozwanego, P V
 Jego - świętego, z III
 daleko - wieko, O
 wyciekło - piekło, O
 daremno - ciemno, O, m
 wszechprzekleństwo - człowieczeń-
 stwo, P IV
 panieństwo - przekleństwo, P IV
 podobieństwo - męczeństwo, w
 szyderstwo - bluźnierstwo, P V
 brzegom - śniegom, 73
 konieczność - wieczność, D
 dzielność - nieśmiertelność, D
 trzeba - nieba, 6, 13, 23, 44, (O),
 D, D, m

nieba - potrzeba, 26, 47, (O),
 (P IX), w
 trzeba - chleba, 51
 chleba - nieba, m
 wieca - zaświeca, z II
 przylega - obiega, 38
 zbiega - Omega, D,
 echa - pociecha, 92
 człowieka - czeka, 37, (42), O,
 (O), (D), (m), d
 człowieka - z daleka, 42, (N), (m)
 opieka - daleka - człowieka, 48
 człowieka - ścieka, 91
 poczeka - człowieka, D
 wieka - „ D
 obleka - „ w
 przyjaciela - wesela, 17
 Rafaela - wiela, 34
 spopiela - przyjaciela, 65
 Zbawiciela - wciela, 93
 Stworzyciela - odwciela, P VII
 wiela - cyadela, m
 uniesienia - cierpienia, 1
 westchnienia - więzienia, 6
 imienia - cierpienia, 11
 cierpienia - westchnienia, 14
 stworzenia - cierpienia, 16
 natchnienia - brzmienia, 17
 złudzenia - cierpienia, 17
 spojrzenia - marzenia, 23
 cierpienia - zmienia, 25, D
 więzienia - pienia, 31
 przypomnienia - zamienia, 33
 wspomnienia - przedstworzenia, 35
 płomienia - pienia, 37
 urodzenia - zapomnienia, 41
 przebaczenia - zapomnienia, 43
 sklepienia - więzienia, 47, O
 więzienia - poniżenia - tłumacze-
 nia, 51
 przypomnienia - cienia - zmienia,
 54
 ukojenia - zmienia, 77
 natchnienia - „ 86

zaćmienia - wszechstworzenia, 91
 westchnienia - pienia, 92, P I
 życzenia - pienia, P, P
 widzenia - „ O
 mgnienia - więzienia, O
 przemienia - cierpienia - wybawie-
 nia, O
 plemienia - imienia, D
 zmienia - sumienia, D
 przebaczenia - cierpienia, D
 spierścienia - istnienia, D
 pokolenia - nasienia, D
 zwątpienia - zmienia, P I
 imienia - promienia, P III
 kamienia - przemienia, P V, m
 przemienia - przeznaczenia, P VII
 imienia - przedstworzenia, P VII
 przemienia - uwielbienia, P VIII
 cierpienia - zmienia - płomienia, m
 sumienia - cierpienia, m
 wybawienia - płomienia, ż I
 wspomnienia - zatracenia, ż II
 umiera - rozdziera, 7,
 wypiera - „ 20
 opiera - solitera, 26
 umiera - wydziera, 28
 „ - ubiera, 46
 wspiera - umiera, 83
 zdziera - wydziera, O
 umiera - rozтворя, P V
 „ - przybiera, w
 wybiera - Robespiera, m
 nieszczera - obiera, ż III
 poeta - wierszokleta, 3
 kobieta - poeta, 16, (17)
 planeta - podnieta, 42
 „ - kobieta, P VIII
 wybrzeża - zmierza, d
 srebra - żebra, 51
 biedna - jedna - wyjedna, 9
 „ - pojedna, 89
 wszędोजना - bezwiedna, D
 wściekła - piekła, 69, P IV
 oblekła - „ 92 -

piekła - powlekła, 92
 butelka - belka, 16
 wszelka - wielka, 58
 ciemna - ujemna, m
 serca - morderca, 7, 75, (76), (O)
 (D), D, (P IV), P VIII, m
 serca - oszczerca, 51, ż I
 „ - wwierca - morderca, 75
 przetęrażniejsza - mniejsza, w
 przekleństwa - szaleństwa, 14
 człowieczeństwa - męczeństwa, S,
 (S), D, (P VII)
 braterstwa - morderstwa, w, ż III
 oszczerstwa - bluźnierstwa - szy-
 derstwa, m
 rozlegać - obiegać, 7
 śniegach - brzegach, 14
 narzekać - czekać, 38
 promieniach - cieniach, 42, D, d
 odbierać - umierać, 51
 rozbiął - pootwierał, m
 umieram - wypieram, 17
 wdzieram - zbieram, N
 spozieram - umieram, D
 nieraz - teraz, 54, (D)
 śpiewał - oblewał, 92
 „ - wsiewał, O
 śpiewam - zalewam, 35,
 nie paść - przepaść, ż II

siebie - niebie - pogrzebie, 7
 ciebie - niebie, 11, (18), (20), (21),
 26, 27, (30), (31), 34, (35),
 (35), (38), (44), 46, (47), (58),
 60, (60²), (63), (64), (71),
 (86), (90), (91), (N), S, D,
 (D), D, (P IV), P VI, (P VII),
 (n²), (m²),
 pogrzebie - ciebie, 13, 58, 64, (65),
 (P III), n
 siebie - niebie, 13, 17, (46), 51,
 54, 75, 77, Q², D, P II, w,
 (ż III), (d⁵) d

ciebie - niebie - ciebie 14, 44, N,
 P II
 ciebie - chlebie, 34, (90), 91
 grzebie - ciebie, 57, (d)
 siebie - ciebie, 88
 pogrzebie - niebie - ciebie, 91
 „ - siebie, S, D
 „ - niebie, O, (P I)
 wygrzebie - ciebie, D
 chcecie - umiecie, 16
 świecie - plecie, 16
 kobiecie - świecie, 16
 królujecie - „ 29, 37
 sunicie - „ 43
 kwiecie - „ 66
 świecie - zgniecie - śmiecie, 75
 „ - splecie, 92
 wiecie - świecie, O², D, P IV, m
 chcecie - przecie - świecie, O
 „ - świecie, D²
 umiecie - „ D
 przecie - „ D, ż III
 świecie - gniecie, D, (D)
 „ - zmicie, P V
 „ - idziecie, P V
 „ - trzecie, P VI
 gniecie - planecie, P VIII
 planecie - zmażecie, m
 wszechświecie - chcecie, m
 zwierzęcie - świecie, ż III
 zawieje - śmieje, 16
 nadzieje - leje, 17
 ogromnie - czernieje, 31
 trupieje - śmieje, 41
 wieje - sieje, 55
 tleje - nadzieje, 85
 dzieje - bohaterścieje, 90
 koleje - osierocieje, P
 nadzieje - znikczemnieje, O
 leje - więdnieje, O
 koleje - nadzieje, O, w
 złodzieje - koleje, O
 dobrodzieje - dzieje, O
 leje - dzieje, O, ż III

dzieje - wieje, D, P VI
 koleje - dzieje, D, (w)
 mdleje - nadzieje, D
 „ - chwieje, P VII
 dzieje - zleje, P VIII
 „ - sieje, m, d
 oszaleje - dzieje, ż I
 czcicie - stwórzyciele, 17
 wiele - topiele - aniele, 32
 wiele - aniele, 34, D, (D), m
 kusiecie - aniele, 35
 aniele - podziele, 35
 rozdziele - popiele, 37
 cele - wiele, 42, (58), D
 kościele - wiele, 58
 czele - okróćciele, 75
 aniele - dziele, O
 „ - arcydziele, P IX
 przyjaciele - wiele, D
 wszechcele - wesele, D
 aniele - wiele - czele, D
 niewiele - mściciele, P I
 aniele - kościele, P III
 „ - w ciełe, ż III⁶ (jedno-
 stajny początek zwrotek)
 plemie - brzemie, 45, 92
 cienie - powienie, 1
 wejrznie - natchnienie - westchnie-
 nie, 8
 milczenie - cienie, 13
 promienie - ścienie, 14
 płomienie - natchnienie, 15
 sklepienie - przestrzenie, 31
 natchnienie - zbawienie, 86
 promienie - widzenie, 90
 zezwolenie - stworzenie - we-
 [stchnienie, 91
 odcienie - promienie, N
 pierścienie - posilenie, O
 nieskończenie - drgnienie, O
 sumienie - zbawienie, O
 pienie - sumienie, D
 wspomnienie - przebaczenie, D
 promienie - natchnienie, D

tchnienie - westchnienie, P III
 sklepienie - zaprzeczenie, P V
 przestrzenie - promienie, P VIII,
 (d)
 przemienienie - natchnienie, w
 wyniszczenie - przemienienie - pie-
 nie, m
 podnoszenie - szlachetnienie, m
 zbawienie - pienie, m
 lesie - niesie, 72
 gniewie - nie wie, 74
 rzezie - przewięzie, D
 wieże - odzież, 17
 ofierze - wierze, 58, D
 rycerze - ofierze, 93
 ubierze - zwierze, O
 pacierze - leże, D
 rycerze - wszechprzymierze, D
 bierze - wierze, D
 grabieże - wierze - zwierze, m
 wierze - wybierz, ż III
 odwieczne - ostateczne, 74
 serdeczne - wieczne, 77
 serdecznie - wiecznie, 89
 bezpiecznie - koniecznie, P III
 niebezpiecznie - wiecznie, m
 wściekle - piekle, 13, O
 dzielne - nieśmiertelne, P VIII
 ciemne - nikczemne, 16
 nadaremnie - odemnie, 71
 nikczemnie - „ 85
 ciemnie - odemnie, P I
 „ - we mnie, D
 ze mnie - w Ciemnie, ż I
 wieńce - szaleńce, 75
 młodzieńcze - szaleńcze, O
 serce - iskierce, 7, 58, (86), 92
 „ - morderce, ż I, (d)
 poniewierce - serce, 35, 56,
 (P VIII)
 szyderce - serce, P IX
 wiernie - bezmiernie, 71
 ciernie - niezmiernie, 88
 bezmiernie - ciernie, w

ciernie - wiernie, ż III
 wiersze - pierwsze, 63
 jeszcze - wieszczę, Noc, O, D,
 P VIII, w, m, ż I, ż III
 jeszcze - kleszcze, O
 zawczasie - we śnie, O
 przetnie - szlachetnie, m
 wietrze - powietrze, P VI
 zetrze - powietrze, w, ż III
 niebem - pogrzebem, O
 kwieciami - stuleciem, 33
 żagieleczek - anioleczech, 55
 brzegiem - śniegiem, 12, (P II)
 echem - śmiechem, D
 ściekiem - człowiekiem, m
 węselem - celem, 84
 kusicielem - zatracicielem - mści-
 cielem, D
 Pocieszycielem - pościelem, d
 cudzoziemiec - Niemiec, D
 szalenie - wienieć, 17, (D)
 wienieć - obłubienieć, D
 milczeniem - wszechstworzeniem, 9
 westchnieniem - zbawieniem, 17
 znamieniem - cieniem, 19
 promieniem - zbawieniem, 22
 westchnieniem - kamieniem, 31
 tchnieniem - drzeniem, 38
 mgnieniem - promieniem, 38
 powieniem - westchnieniem, 38
 promieniem - pierścieniem, 46
 pierścieniem - kamieniem - cie-
 niem, 47
 cieniem - milczeniem, 48
 wspomnieniem - pieniem, 48
 spojrzeniem - natchnieniem, 51
 imieniem - cieniem, 51
 westchnieniem - tchnieniem, 55
 kamieniem - milczeniem, 57, 60,
 (63)
 cieniem - wspomnieniem, 58
 zbawieniem - pieniem, 58
 milczeniem - tchnieniem, 75
 powieniem - sumieniem, 75

westchnieniem - pieniem, 86, (D)
 płomieniem - istnieniem, 90
 wspomnieniem - kamieniem, 91
 kamieniem - natchnieniem, S
 sklepieniem - natchnieniem, O
 zbawieniem - cierpieniem, O
 więzieniem - skinieniem, O
 wzruszeniem - powieniem, O
 imieniem - kamieniem, O
 poświęceniem - zbawieniem, D
 objawieniem - nawróceniem, D
 imieniem - pierścieniem, P I
 westchnieniem - imieniem, P III
 plemieniem - dnieniem, P VI
 spojrzeniem - złudzeniem, P VI
 tchnieniem - przeznaczeniem, w
 zbawieniem - zduchowaniem, z I
 jaśnieniem - cieniem, z III
 imieniem - wspomnieniem, d
 szczerem - Robespierem, z I
 zlewem - gniewem, 9
 pacierzem - pancerzem, z III
 ze dniem - Wiedniem, D
 szelestem - jestem, D
 deszczem - wieszczem, z I

mieczy - leczy, z III
 kiedy - wtedy, z I
 śmiechy - pociechy, 16
 grzechy - oddechy, 78
 oddechy - śmiechy, P V
 bajadery - sfery, 92
 kobiety - niestety, 16
 bagnety - sztylęły, 17
 szkielety - bagnety, 31
 komety - planety, 38
 mety - planety, 75
 gniewy - nie wy, P V
 uderzy - leży, 8
 puklerzy - wierzy, 74
 świeży - leży, 77
 rycerzy - przybieży, 93
 żołnierzy - sprzeniewierzy, D
 „ - uderzy, D

wybrzeży - szerzy - bieży, P VI
 leży - odzieży, m, z III
 uderzy - odzieży, z I
 należy - zbierzy, d
 najbutniejszy - najsmutniejszy, P V
 dzielny - nieśmiertelny, 31, 85
 Niemcy - rozjemcy, D
 dzienny - męczenny, 91
 senny - zmienny, m
 rzemienny - kazienny, O
 miłosierny - wierny, 58, P I
 wierzyć - mierzyć, 92
 piekielnych - dzielnych, z III
 śnieżnych - drapieżnych, 17

śmieję - nadzieję, 9
 ziemię - brzemię, 31, (47), d
 „ - plemię, 92, P VIII, n
 zwierzę - wierzę, D

lecą - świecą, 31, 92, P VI
 wiedzą - siedzą, 16
 chwieją - nadzieją, 75
 leją - nadzieją, 84
 nieznacznieją - z nadzieją, P VI
 oniemia - ziemią, O
 rzeszą - spieszą, d
 śnieżą - leżą, D
 niewyleczną - wieczną, D
 obosieczną - wieczną, z III
 biedną - jedną, 71
 lejną - beznadziejną, 9
 spełniciełką - wszelką, z III
 piekielną - nieśmiertelną, 13
 nieśmiertelną - niepodzielną, P VIII
 nademną - ciemną, 11, (14), 22, O
 podemną - nademną, 13
 przedemną - ze mną, 13, 19
 nademną - podziemną - nademną,
 [22]

ze mną - nademną, 32
 nademną - podziemną, 31
 „ - tajemną, 31, O
 przedemną - ciemną, 49, 91, D

ciemną - ze mną, 58, 73, D
 przedemną - tajemną, D
 potajemną - ponademną, P V
 boleścią - wieścią, z III
 odcieśnią - pieśnią, 86

y:

szyki - ryki, P
 dymi - olbrzymi, 16
 zbawczymi - pustymi, m
 myśli - kryśli, 1, m
 „ - okryśli, 11
 „ - skryśli, D
 szydzić - nienawidzić, 7

wszechżyciu - ukryciu, P IV
 przesmyku - krzyku, d
 Rzymu - dymu, 84
 czynu - wawrzynu, 58, (P VII)
 karmazynu - czynu, O
 bytu - zachwytu, 51
 „ - sytu, 90
 zachwytu - wszechbytu, w
 czynów - wawrzynów, d

było - służyło, P V

chyba - grzyba, z III
 ukrycia - życia, 20
 odkrycia - życia, D
 wycia - życia, P I
 życia - rozbicia, P III
 polityka - nieboszczyka, D
 tyła - Atyła, z I
 była - skarżyła, 35
 olbrzyma - trzyma, O, D
 wzdyrna - oczyma, D
 rozpoczyna - sprężyna, D
 wszechjedyna - Syna, P VII
 jedyna - wszeczyna, P IX
 Syna - jedyna, d
 kopyta - zgrzyta, O
 skryta - kopyta, 33

porywa - odzywa, 13
 żywa - rozrywa, 54
 zwywa - odkrywa, 92
 przegrywa - spoczywa, P III
 żywa - wyrzywa, P VI
 przepływa - porywa, z II
 przebrzydła - skrzydła, z III
 czysta - przejrzysta, 48
 wyzna - ojczyzna, 75
 używać - zrywać, 16

życie - skrycie, 7, 39, (Noc), (P VII)
 szczycie - życie, 90
 życie - słyszenie, D, O
 posłyszycie - skrycie, O
 marzyć - życie, P IV
 kryje - żyje, 12
 pyle - tyle, 91, z III
 drzymie - olbrzymie, 92
 pielgrzymie - dymie, S
 płynie - wyżynie, d
 ryte - pokryte, P V
 magnetycznie - fantastycznie, z I
 przy mnie - hymnie, P IX
 tryśnie - rozbłyśnie, P VII
 Przywłaszczyciel - kusiciel, m
 życiem - wyciem, 22
 byłem - marzyłem, 12
 stworzyłem - wymarzyłem, 13
 czynem - wawrzynem, D
 wawrzynem - synem, z I, z III
 despotyzmem - krytycyzmem, D

tygrysy - rysy, z I
 kopyty - byty, D

mistrzynią - Przewodczynią, m

ę:

głębi - wyziębi, 63, (Noc)
 zdjęci - pamięci, 9
 wnęci - „ 54
 kręci - „ 54

święci - chęci, 93
 pamięci - poświeci, P
 „ - świeci, P I
 nęci - pamięci, P V
 okręgi - wstęgi, 47
 kręgi - wstęgi, 92, P VII
 okręgi - arcypotęgi, O
 wstęgi - potęgi, D
 potęgi - okręgi, w
 „ - widnokręgi, z I
 dźwięki - szczęki, 3, 92
 jęki - męki, 7, (17)
 ręki - „ 37, (58), 70, P VII,
 (P VIII)
 ręki - dzięki, 56
 męki - dźwięki, 58, (D)
 dźwięki - jęki, 78
 „ - ręki, S
 jęki - brzęki, P V
 męki - wdzięki, z III
 zwycięski - kłęski, P, (D), (P VIII)
 części - zagaści, 7
 tętni - obojętni, D
 objęciu - wpięklowięciu, 29
 pędu - oblędu, z III
 rękę - jęku, 17², 58, D
 rozdzwięku - jęku, 92
 dźwięku - rękę, P VI
 smętno - piętno, 33, 53
 „ - namiętno, P V
 męstwo - zwycięstwo, 58
 wpędza - nędza, D
 potęga - sięga, 35
 wstęga dosięga, 37
 ręką - pęka, 17
 „ - męka, D
 stęka - przykłęka, z II
 płynęła - wsiąknęła, 6
 pojęła - zdjęła 13
 zakłęła - zginęła, P VI
 święta - przekłęta, 8, 14

pęta - ścięta, 31
 zdjęta - pęta, 54
 święta - wniebowzięta, 55
 „ - pęta, 58, (66), P VIII, m
 zwierzęta - pęta, O, (P IV)
 zdjęta - święta, O
 bydłęta - pęta, D
 święta - pęta - zwierzęta, D
 ujęta - wniebowzięta, P II
 święta - wzięta, P IV
 zwierzęta - święta, m, (m)
 święta - niedotknięta, m
 święta - pęta - wniebowzięta, m
 zwierzęta - poczęta, z I
 oręza - męza, 90
 węza - zwycięza, P VI
 oręza - „ z III
 ukłękła - jękła, P III
 namiętna - smętna, 23
 kłęska - zwycięska, n
 zwycięstwa - człowieceństwa - mę-
 czeństwa, 75
 męstwa - zwycięstwa, P I, P VII
 ręce - męce, 16, 65, O, D, (P III),
 (z III)
 święcie - wniebowzięcie, 35
 „ - zamęcie, D
 „ - pojęcie, D
 „ - rozbłyśnięcie, P VI
 będzie - usiedzie, 15
 „ - wszędzie, 17, 29, 36⁴,
 (41), 48, (58), (60³), 66, (69),
 84, (O), (S), D, (D), (P V),
 P VI, (P VII), P VIII, (n²)
 krawędzie - będzie, 53
 wszędzie - krawędzie, 89, N
 zasiędzie - będzie, 89
 błędzie - będzie, D
 będzie - krawędzie - wszędzie, D
 siedzie - wszędzie, P V
 wydobędzie - będzie, P VIII
 wszędzie - będzie - siedzie, m
 zawzięte - zacięte, P

święte - przekłete, 92
 wtknięte - spięte, P VI
 strząśnięte - odjęte, w
 węże - męże, 17
 poleże - „ P VI
 pięknie - pięknie, 29, (O), P V
 pięknie - złęknie, 92, D
 szczęście - zamęście, 37, 72, (P I)
 więcej - goręcej, 16, (91)
 obrzędem - pędem, D
 jękiem - dźwiękiem, 50, P VIII
 ujętem - świętem, 75
 wstrętem - skrętem, O

zęby - kłęby, 93²
 wyjęczy - odwdzięczy, 50
 tęczy - rozdzwięczy, 74
 jęczy - tęczy, S
 tęczy - wydźwięczy, P VI
 wszędy - rzędy, O
 błędy - wszędy, D
 pięły - niknęły, 14
 przepływały - wzięły, 55
 przeminęły - płynęły, S
 wzięły - przeminęły, O
 przekłety - wyjęty, 13
 święty - zatknięty, 35
 zmięty - święty, 37
 odpięty - „ 70
 przekłety - odpięty, 77
 męty - święty, 86
 święty - niepojęty, S (n)
 Niepoczęty - święty, O
 święty - wzięty, D
 niepojęty - wniebowzięty, P VII
 przekłety - święty, m
 święty - wniebowzięty, n
 „ - szczęty, d

odbęde - zasięde - będę, D
 rękę - mękę, 14, 17, (21), m,
 (ż III)
 jęczą - tęczę, ż II, (ż III)

nędzą - przedzą, 21
 potęgą - wstęgą, N

ą:

posagi - wodociągi, 84
 skapi - zstąpi, 53

rządzić - błądzić, 21

konająco - gorąco, P, VII

sądu - rządu, P

drząca - miesiąca, 53
 roztrąca - tysiąca, 92
 tysiąca - walcząca, 93
 miesiąca - wzdychająca, P III
 roztrąca - wisząca, P V
 trąca - gorejąca, P VI
 wygląda - żąda, 31

tające - kapiące, 31
 wiszące - łączę, 51
 żyjące - tysiące, 75
 tysiące - gorejące, 93
 „ - tłące, D
 książę - rozwiąże, w
 prądem - sądem, 75
 sądem - trądem, ż I
 pamiątek - zakątek, 38, (O)

łączy - saczy, 86

Rymy mieszane jednokrotnie.

i—y (w przedostatniej).

a:

lodniki - strumyki, 14
 urzędniki - pisarczyki, D
 Roskolniki - ryki, ż III
 chwili - przeżyli, 31, P VII

chwili - byli, D, (80)
 „ - stracili - odbyli, P III
 „ - świadczyli, ż III
 żeźniwi - żywi - cnotliwi, D
 ziści - korzyści- D
 blizki - polyski, 8
 nienawidzić - szydzić, 75
 nienawidził - szydził, 12

młodziku - krzyku, 92
 błękitu - zachwytu, 42, (55)
 krzyżowników - szyków, 93
 bezbożników - ryków, m

hydziło - było, 38

tajemnica - zachwyca, 9
 lica - księżycą, P II, (P V)
 bicia - życia, 10
 cicha - pycha - spycha, 75
 „ - wzdycha, P VI, m
 znika - polityka, 16
 „ - przemyka, 31
 opuściła - skryła, 14
 świeciła - była, 15
 siła - ożyła - uderzyła, 45
 „ - wydobyła, 86
 miła - była, 91
 śniła - odżyła, D
 miła - żyła - siła, D
 siła - objawiła - świadczyła, D
 godzina - wszczyna, 8, 28
 kraina - syna, 93
 godzina - rozpoczyna, P VI
 „ - przyczyna, D
 „ - Syna, n
 „ - zaczyna, ż I, (D)

wina - Syna, ż III
 Eblisa - tygrysa, 92
 światłolita - chwytą, D
 nieszczęśliwa - zrywa, 35
 rozsmętniwa - ukrywa, 51
 chciwa - przepływa, D
 żniwa - pokrywa, d

poniża - krzyża, 91
 zbliża - „ m, (d)
 sidła - skrzydła, P IV, (w)
 mamidla - „ O
 dziecinna - czynna, m
 ogniska - rozbłyska, 93
 truźna - ojczyzna, 58, (60)
 zgnilizna - „ D
 wścieklizna - „ m
 pugał - porozrzynał, ż III
 przeklinam - zaczynam, 28
 błękitach - szczytach, 37
 nieszczęśliwam - wzywam - dogry-
 wam, D

odbicie - życie, 40, 92
 błękitcie - „ 66, (28)
 widzicie - rozbicie, 66, O
 rozbicie - wszechżycie, P VIII
 błękitcie - szczycie, m
 jadownicie - życie, ż III
 przebiję - żyje, 13
 biję - żyje, 45, (64)
 mogile - tyle, O, m
 ile - tyle, ż II
 imie - Rzymie, 31, (m)
 minie - upłynie, 11
 zginie - płynie, 14
 krainie - upłynie, 73
 godzinie - przeminie - czynie, 76
 równinie - płynie, 84
 godzinie - nadpłynie, O
 „ - płynie, D
 „ - wyżynie - płynie, P VII
 dolinie - „ P VIII
 cisze - kołysze - pysze, ż III
 przybite - ukryte, 16
 podziwie - żywie - cierpliwie, D
 niedościgłe - wystygłe, 27
 mgliste - czyste - przefaliste, ż I
 mieliźnie - płaszczyźnie, 45
 iściźnie - ojczyźnie - bliźnie, d
 Objawiciel - Pocieszyciel, n
 zostawiłem - żyłem, 34

blękitem - szczytem, 40, ż I
listkiem - wszystkim, 38

ewangeliczny - zdobyczy, d
łśniły - były, 35
wróciły - były, S
siły - złączyły, P VIII
mogily - iskrzyły, d
Hierozolimy - dymy, d
niziny - czyny, D
głębin - „ D
doliny - jedyny, ż II
winy - „ m
wiry - bohaterzy, 75
blękity - szczyty, 15, 54, P VI, (18)
Jezuity - ukryty, m
świty - „ ż III
prawdziwy - pokrzywy, 26
nieszczęśliwy - krzywy, 71
„ - żywy, 77 (P VI)

dziwy - szczęśliwy - żywy, D
niwy - straszliwy - żywy, P V
trucizny - ojczyny D,
puścizny - „ P V
blizny - „ m, (P)

ciszę - slysze, O
truciznę - ojczynę, 79
siwiznę - „ 85
zgniliznę - „ 87
wściekliznę - „ ż III

ruiną - płyną, 80
Rzeczpospolitą - wydobyta, D
wiekuistą - czystą, D

syny - winy - jedyny, P V

b :

płomyki - ogniki, P VI
patrzyli - chwili, 55
chyli - chwili, D
byli - zostawili, O²

byli - pili, P VII
żywi - nieszczęśliwi, 75
trzy dni - rozwidni, P IV
czyści - ziści, D

Czynu - gminu. D
szczytu - blękitu, S, P III, n
krzyżu - spiżu, 84

żyło - siło. 90
było - roilo, D

życia - ukrycia - powicia, S
umyka - znika, 7
muzyka - przenika, D
tyła - chwila, 77, 91
wydrażyła - siła, 9
kryła - siła, 42
bryła - „ 92
uwierzyła - zstąpiła, N
trzyma - zima, 87
poczyna - godzina, 16
jedyna - godzina, 17²
rozpoczyna - równina, O
syna - przeklina, D

„ - ścina, d
pyta - pospolita, D
nazywa - nieszczęśliwa, 91
„ - szczęśliwa - żywa, O
magnetyczna - okoliczna, O
tryska - mgławiska, O
błyska - ściska - tryska, P VII
Chrysta - komunista, D
przezzysta - panslawista, D
napotykam - przenikam, 51
wyżynach - ruinach, 35
wygrasz - igrasz, O

księżyce - anielice, 35
życie - skrycie - musicie, P V
gorycze - stronnice, D
żyje - pije, 26
tyle - chwile, 88
płyń - zaginie, 31

Palestynie - czynie - ginie, 93
 płynie - głębinie, P II
 „ - godzinie, P II
 wyżynie - Appeninie - równinie, m
 wryte - rozbite - obwite, 10
 apokaliptyczne - uliczne, 78
 praktyczne - liczne, D
 wieczyste - promieniste, m
 Chryste - wiekuiste, ż III
 czyste - „ d
 byłem - straciłem, 15
 walczyłem - cućilem, O
 jedynem - klinem, D
 czynem - Serafinem, m
 szczytem - świtem, O, w
 wyżej - niżej, w
 wieżycy - kaplicy, 54
 gorczy - liczy, 1
 pychy - cichy, 53
 „ - lichy, ż III
 otworzyły - siły, 51
 marzyły - mogiły, P V
 pyły - mogiły, P VIII
 gilotyny - miny, 17
 jedyny - krainy, D
 zachwyty - błękity, 9
 szczyty - obity, D
 żywy - dziwy - nieszczęśliwy, 91
 „ - nieszczęśliwy, D
 płynny - inny, 23
 wszyscy - bliżcy, D
 Ojczyzny - Słowiańszczyzny - pu-
 ścizny, O
 Ojczyzny - wścieklizny, ż I
 wieczysty - osobisty, w
 wyższych - niższych, N
 usłyszę - ciszę, 5
 płynę - rozwinę, 38
 perzynę - Katylinę, D
 płyną - przemina, S
 „ - giną, D

jedyną - przemina, S
 usłyszają - ciszą, D
 żywą - szczęśliwą, 11
 czystą - rewolucjonistą, ż I

i—ie (w przedostatniej)

bliżnimi - ziemi, 48
 zima - niema, 78, (D)
 szczęśliwa - śpiewa, 23, 81, P VIII
 (O)

błękitcie - dziecie, 55
 powrócicie - świecie, P VI
 kielichem - śmiechem, d
 przyłbicy - świecy, 51
 buntownicą - zaświeca, ż I

(w ostatniej)

synowi - dowie

i—ej (w ostatniej)

a:

oddali - wspaniałej, 55
 fali - wali - dalej, D
 „ - dalej P VI
 obali - „ m

b:

dalej - spali, D
 „ - znali, ż III
 „ - fali, O
 szaleją - z oddali, P VI
 dalej - pali, w
 wcześniej - pieśni, 31
 więcej - przynęci, P VI

e—ę (w ostatniej)

a:

lice - dziewicę, 67
 bezsile - chwilę, O

sile - chwilę, m
dumne - trumnę, 58
burze - nanurzę, 41
skrusze - duszę, 75
Tobie - robię, P VII
drodże - rodzę, 47
moje - boję, 9
„ - wpoję, O
pole - dołę, P V
„ - wolę, d
kakole - „ d
spalone - stronę, 38
rozskrzydlone - stronę, 55
spełnione - nowonarodzone - stronę,
wzniesione - stronę, P VI [D
pochylone - obrócone - stronę,
P VII
zachwycone - koronę, P VII
połączone - stronę, P VII
niezmęczone - „ w
zgromadzone - koronę - stronę, m
trosze - proszę, O
złote - istotę, P
łóże - Boże - złożę - może, O
Boże - może - zorzę, D
porze - korzę, P V
„ - tworzę, VIII
w szale - szalę - skalę, m
małe - chwałę, m
same - jamę, z III
stare - wiare, S
oktarze - marzę, 22
jawie - prawie - błogosławie, D
harde - pogardę, D
wiecie - dziecię, 14
zawieje - nadzieję 74
obleje - rozwieję - różemdleję, N
dzieje - szaleję, O
błękitnieje - Nadzieję, P V, n
promienieje - „ z I
dzieje - Nadzieję, z III
wiele - rozdzielię, 38
brzemie - ziemię, D
upragnienie - zmienię, 91

rzenie - różod pierścienie, O
cierpienie - zmienię, D
sterze - wierzę, 13
szczyrę - wierzę, 25, D
zabierze - „ 27
jeszcze - pieśczyć, 58, D
jedyne - gilotynę, z III
płynie - pustynię, 33
piękne - wydźwignę, P VI
(w przedostatniej)
anieli - zdjęli, 37
anieli - bieli - stanęli, 93
chcieli - pojęli, O
topieli - „ P IV
„ - zniknęli, P VI
śmieli - tknęli, m
b:
spodnię - lice, 16
anielice - „ z III
chwilę - sile, 58, O
„ - mogile, 60
„ - mile, 77
burzę - stróże, D
skruszę - duszę, D
tuszę - katusze - duszę, P V
muszę - duszę, w
powtórę - górze - chmurzę, P VII
przyozdobę - tobie, N
potoczę - przeźrocze, 9
koję - niepokoję, 9
napoję - Twoje, N
nastroję - moje, P IX
boję - twoje, z I
dołę - bole, 24
stronę - powtórzone, 68
„ - nieskończone, O
„ - najeżone, D
głowę - eterowę, m
„ - marmurowę, m
zorzę - może, z I
modłę - siodło, P
odwagę - nagię, z III

pozostanę - rozdeptanę, 9
zostanę - stroskanę, 42
czaszę - naszę, 74
kartę - wartę, m
władzę - matkę, d
nadzieję - błednieję, 22
truchleję - dzieję, ż I
nadzieję - dnieję, d
ziemię - plmie, 92
spieszę - rzeszę, ż III
obwieszczę - jeszcze, P IV

(w przedostatniej)

zatknęli - pościeli, 51
się śni - pieśni, ż I

ę—en, eń (w przedostatniej)

panienki - ręki, m
jutrzence - ręce, 70, O, P VI
momencie - nagięcie, D

ręką - jutrzemką, 92

mężęstwa - zwycięstwa, O
człowieczeństwa - „ P VII
wieńce - ręce, D, m

ręce - wieńce, 5, D, P VII
męstwem - męczeństwem, ż I

en—eń

jutrzence - wieńce, 27

o—ą (w końcowej)

a:

śniło - mogiła, D
długo - drugą, 58, D, P I, n²
płacono - straconą, 20

pozwolono - koroną, 38
nowo - królową, m
owo - sercową, D
nowo - Chrystusową, 58
niežnośną - sprośną - głośną, D
ostro - siostrą, 71
ciało - całą, 7
„ - chwałą, 45
zdało - skałą, 55
śmiało - całą, D
rano - wstaną, ż I
za to - krata, D

„ - demokratą, D

„ - arystokratą - demokratą, D

brawo - strawą, D

lardo - pogardą, Noc

niebo - potrzebą, S

wieko - cieką, ż II

dopiero - wybiera, 47

„ - szczerą, ż III

jedno - biedną, D

wiedno - jedną, D

piekło - wściekłą, 13

ciemno - ze mną - nademną, 32

„ - nademną, P

daremno - ze mną, D

ciemno - przedemną, P VIII

rozjęto - niepojętą - święto, D

piękno - klękną - wyjękną, 87

zwycięsko - klęską, 84

(w przedostatniej)

kołem - ściągnałem, P VIII

b:

tajemnicą - wiertnicą - Lubieżnicą,
D

siłą - miło, D

drogą - błogo, P II

poszczębiałą - łono, D

złotą - co to, ż I

mową - słowo, 93

połową - „ D

królową - nową - wdową, d
 skałą - stało, 7
 ukochaną - widziano, P VIII
 krwawą - prawo, 74
 rzeźbiarką - szparko, 85
 strzegą - umarłego, 93
 rzeszą - pieszo, O
 niemiecką - dziecko, ż I
 wściekłą - piekło, P I
 ciemną - nadaremno, 24
 nademną - ciemno, D

„ - podziemną - nadaremno

[ż II

anielską - zielsko, 14
 przykłąkną - Piękno, P VII

ą—oń (w przedostatniej)

a :

tysiąca - końca, 17
 milcząca - słońca - końca, 27
 kołysząca - końca, D
 miesiąca - „ P II
 tłąca - końca, O
 tchnąca - słońca, w
 rosnąca - końca, w
 roztrąca - słońca, d
 rosnące - słońce, 33
 wschodzące - gasnące - słońce, 45
 wracające - gońce, 55
 chodzące - potrzęsające - gońce,

[ż II

lecące - słońce, O
 krzepiące - „ O
 zatracające - słońce, ż III
 tysiącem - słońcem, 47, 48, O
 łączy - kończy, 83

b :

końca - trąca, 76
 „ - milcząca, 90

końca - tysiąca, w
 „ - szalejąca(d
 słońca - gasnąca, D
 „ - bielejąca, d
 końca - jaśniejąca, O
 „ - miesiąca, P V
 słońca - trąca, P IV
 słońce - łące, D
 gońce - wschodzące - słońce, P VI
 słońcem - tysiącem D, P VII
 obrończy - łączy, D

y—ie (w przedostatniej)

a :

ohydzie - biedzie, 17
 świętymi - ziemi, 91
 Solyma - niema, 78
 ukrywa - śpiewa, 64
 odzywa - „ 81
 rozrywa - „ 81
 spoczywa - „ D
 przybywa - „ D
 trzymam - nie mam, 71 (i zobacz
 wyżej)
 waszem - przestraszym, 92

b :

niema - olbrzymia, 48, ż I, (m)
 „ - wzdyma, 50, (78)
 „ - oczyma, O, w, (54), (55),
 (78), (90), (91), (D²), (m)
 niema - trzyma, P III, (P V)
 „ - zżyma, m, (78), (D)

y—e

małym - calem, 35,
 kochanym - wyplakanem, 8
 synem - jedynym, S

y—ej (w ostatniej)

białej - zapytany, 93
inaczej - raczy, D
jednej - powszedny, 9
szumnej - trumny, 40

Rymy mieszane wielokrotnie.

dzikie - muzykę, 92
niewolnicę - stolicę - siostrzyce,
P VIII
chwilę - tyle, O, (n)
imię - drzymie, P III
„ - przyjmie, P III
mogile - tyle - chwilę, P VII
mogiłą - było, 44, (33)

II. Męskie (jednozgłoskowe).

i:

tkwi - krwi, 82, (P III)

sil - chwil, P VIII

chwil - mił, 52

kir - wir, 52, P III

„ - żwir, 61

pył - sił, P III

sił - tyl, P III

u:

prób - grób, 61

skrót - wrót, 52

cud - zgód, 52

„ - Lud, m², ż

siłą - było, 54, (63), 93

„ - mogiłą - było, P I

chwilką - tylko, D, (17), (78), (86),
(P IV), (n), (ż III)

mogiłą - dopełniło - było, O

marzyło - mogiłą (zob. wyżej)

pychą - cicho, ż III

pychę - ciche, 55

olbrzymie - imię, D (zob. wyżej.)

niżej - krzyży, d

świecę - logice, D

ima - trzyma - niema, O

cud - Lud - złud, m

ród - brud, D²

„ - knut - Lud, m²

trud - brud, m

„ - wschód, P VIII

smug - Bóg, 52, P II

wróg - stóg - Bóg, m

ruch - Duch, 52, 82, (86), ż I

puch - „ ż II

śluch - „ P VIII

skruch - śluch - Duch, P III

bój - mój, 82, m

rój - bój, P VIII

mój - twój, N²

„ - stój, 75

„ - strój, 82

„ - rój, m

stój - bój, ż I

ból - pól, m
 król - ból, m, D
 dół - kół, m
 szum - tłum, ż II
 mur - chór, 52
 chór - wtór, 82
 chmur - chór, ż III
 dusz - już, 80
 susz - dusz, m
 nut - rzut, 82
 zwrót - knut, ż III
 tuż - już, ż II (m)
 grunt - bunt, m

o:

noc - moc, 86, (m), (P VIII)
 „ - kloc, ż I
 zwłok - rok, 52
 grom - dom, ż II
 srom - „ P VIII
 grom - łom, 82
 srom - grom, ż I
 on - zgon, D, (32)
 ton - stron, 82
 dzwon - zgon, 52
 stron - on, 61
 błoń - toń, P VIII
 roń - skroń, 61
 wioń - dłoń, 82
 głos - los, 82, ż III
 los - cios, 32
 kord - hord - mord, m²

a:

ma - dna, 62
 jad - skład, m
 skład - ład, 52
 ślad - „ m
 dach - strach, ż II
 kraj - daj, P II

maj - raj, 61
 ptak - tak, 52
 fal - dal, P II, (ż II)
 żal - stal, n²
 chciał - ciał, 52
 szal - ciał, m
 dał - złał, m
 ciał - skał, ż III
 znał - chwał - ciał, ż III
 dam - sam, 52
 nam - „ 52³, (n)
 sam - tam, 52, m
 płam - „ m
 znam - sam, ż II
 dan - pan, n
 pan - ran, n. (ż I)
 Pan - tan, 86,
 stan - ran, m
 ścian - Pan, n
 stań - pań, m
 czar - dar, P VIII
 „ - wiar, 52
 miar - dar, 82
 żar - kar, ż II
 wiar - Car - dar, m
 czas - wrasz, 82
 nas - czas, 52, (ż I)
 brat - świat, D, (61)
 kwiat - lat, P VIII
 „ - świat, 61
 lat - brat, 52
 „ - świat 52, (m), (ż I)
 twarz - mał, m
 wrzask - łask, P VIII
 trzask - wrzask - plask, D
 patrz - płacz, P VIII

e:

brzeg - śnieg, m
 grzech - dech, ż II
 stek - wiek, P VIII
 wiek - ściek, ż II

sen - ten, 61, (52), (z II)

dzień - weń, 61

cień - technień, 86

weń - sień, P VIII

dzień - pień, D

cień - dzień, z I

gniew - krew, m

„ - wiew, z II

lew - krew, 52

„ - wiew, 75

siew - krew, m

wbrew - „ m

wiew - śpiew, z II

weż - rzeż, m,

cześć - wieść, z III

cieśń - pieśń, 61, 82, P VIII

pieśń - „ 82

y:

krzyk - ryk, 82 (w półwierszu)

tym - mym, 82

spływ - żyw, z III

ę:

dźwięk - jęk, 52, (53), 61, P V

szczek - jęk - dźwięk, 82

ą:

tkwią - krwią, z II

głęb - stąp, P VIII, (82)

ład - trąd - prąd, m

rząd - sąd, z II

sąd - prąd - rząd, z II

krąg - ciąg, z II

mak - łak, 61

„ - rak, 80

waż - wciąż, z I

Nierymy.

naje - lokai, 20

powiewem - westchnieniem, 34

lica - okolicę, 55

Chrystusa - wiekuista, z II

rozciął - kościół, n

Bezrymy.

chwilę, 14 (następny wiersz kropkowany)

przebudziła, 14 (następny wiersz kropkowany, a ten ostatni w tekście)

miłości, 30

wieszcze, 58, głaszczę, 58 (środkowy między nimi wiersz cały wprowadzić, ale kropkowany po ostatnim wyrazie)

wraz, wskrós, głos w 82 (utwórz cały z wierszy trój- i cztero-głoskowych z przewagą słów jednozgłoskowych, pełen życia gwałtownego)

kryształów, 82 (zapewne błąd drukarski pierwodruku, bo w 9 zwrotkach jest rym do: kryształem)

blogie, 91 (następne wiersze rymują się blizkodźwięcznie, bo: trwogę - mogę)

rahu, 92 (wykrzyk powtarzający się na końcu zwrotek a także w półwierszu)

ucha, 92 (2 wiersze przedtem: harrauh, rahu)

natchnienie, Nieb. (ostatni wyraz w zwrotce)

cały, D

do niej, D (w półwierszu także jest: do niej)

pręgi, w

dalej, w
noże, m (wygłos pierwszych wierszy w kilku zwrotkach)

pali, z II (po nim jest wiersz także skrócony, oba wśród dłuższych, rymujących się męsko).

Widać z tego, że tylko cztery wyrazy nie zrymowane są bez jakiegoś usprawiedliwienia, w innych przypadkach znajdziemy jakieś zawsze uniewinnienie poety.

RYMIKA.

Rymiką nazwałem sposób rymowania i jakość rymów. Różnym bowiem sposobem może poeta rymować, może godzić ze sobą dźwięki końcowe bezpośrednich lub przegrodzonych wierszy, może rymować jednozgłoskowo i więcejzgłoskowo, posłużyć się zgodnością dźwięków dwukrotną, trzykrotną i t. d., mogą rymy być w środku wierszy lub co pół wiersza nawet (półrymami możnaby je nazwać), sposobów rymowania znaleźć sobie może rymotwórca wiele. Podobnie rzecz się ma i z jakością rymu. I jakość rymu bywa rozmaita. Może być rym wzorowy lub ułomny, piękny i nie piękny, może być dla ucha rażący, albo znowu uchu będzie miły, a oko będzie raził. Są i rymy niby prawidłowe i dla ucha i dla oka znośne i w wymowie książkowej i indywidualnej zgodne, a jednak ułomne, gdy się uwzględni ducha językowego i logikę językową. Z tego punktu widzenia rymy każdego poety mogą nas zainteresować i do studyów dostarczą tworzywa dostаточно.

Zajęcie budzą nawet rymy Krasińskiego. Powiadam: n a w e t, albowiem z tego, co wiemy o twórcy „Irydyona“, sądzićby należało, że rym jego będzie zupełnie wzorowy, jednostajny swoją prawidłowością. A jednak tak nie jest i jakość jego rymu jest szczególnie niejednostajna.

Krasiński był z urodzenia i łaski Bożej poetą, ale rymotwórcą urodzonym, jak śpiewak „Beniowskiego“ dla przykładu albo autor „Snów o potędze“, nie był. Miał myśli, miał obrazy, postaci, wyobraźnię, był poetą — twórcą, ale rymowania się dopiero uczył. Twórcy ciągnęli go do siebie nie szatą, nie rymem, ale myślą

i treścią. Czytał Byrona, ale nie zwrotki jego naśladował jak Mickiewicz lub Słowacki, jeno zapatrzył się w jego prozę i w prozie był tylko byronistą. Wszak i niemieckich romantyków czytał, ale tych najchętniej, co prozą pisali. Lecz musiał z czasem i w poetach się rozczytać i nie tylko „Anhellim“ ale także „Balladyną“ czy „Lillą“ się zachwycał, trzeba wreszcie było i rymu doświadczyć.

Artystą być się nie starał, jednak słowem chciał działać i to słowem dźwięczącym. Słowa i myśli używał nie jako barw, ale raczej jako tonów, wierszami walczył — rzeklibyśmy dziś — publicystycznie. Stąd wiersz jego tak rozmaity, różnej długości, stąd rym jego zmienny, często jednozgłoskowy, (Słowacki i Mickiewicz wcale się w tym względzie co do liczby równać nie mogą), stąd częste trójrimy, nawet czwórrimy, a innym znów razem rymy w połwierszach. To wszystko wynik indywidualizmu ducha i myśli i jakości poety. To są jego sposoby działania dźwiękami. Nie przepada też za zwrotkowością w poematach, bo to zawsze przecie jednostajność pewna, uniform, do którego się myśl stosować choćby trochę musi, a on chce mieć zupełną swobodę, to też nie rzadko budowa jego wierszy z prozą sąsiaduje. Wyszukanych rymów, wymyślonych, wypilowanych. nie zna prawie jego poezya, pospolitych ma wiele i dużo słów własnych i wyrażen umysłowych, a więc raczej uczonych niż plastyczno-wyobrażeniowych.

W twórczości Kraszińskiego znajdujemy wśród Liryków 37 zbudowanych zwrotkowo, a 57 ciągłych poematów, a przecie i w tej liczbie zwrotkowych utworów spotkamy się dwukrotnie z tem, że jedna zwrotka będzie się różnić od reszty liczbą wierszy. Utwory z r. 1840 (od lutego do listopada) i z lat 1855—7 są przeważnie zwrotkowe. W liczbie ciągłych są 4 zbudowane sposobem mieszanym, część tworzą zwrotki, część znowu rozdział ciągły. Zwrotki zaś jego są w zasadzie czterowierszowe, w jednym 8 i w jednym 10 wierszowe. Część jednego posiada rodzaj dystychu, bo zwrotki dwuwierszowe, raz znajdziemy próbę tercyny (70). Wyłącznie męskich rymów użył w 3 utworach drobnych, w 2 ciągłych (52 i 82) i jednym 1 zwrotkowym, który jednak równie słusznie może być uważany i za niestroficzny, skoro jedną tylko liczy zwrotkę.

Znajdujemy też i budowę ani luźną, ani zwrotkową; nie luźną, bo są strofy, nie stroficzną, bo zwrotki nie równe, nazwaćby ją

można symetryczną lub figuralną, gdyż liczby wierszy następują porządkiem liczb: 6—4—3—1. Taką secesję mamy i w rymach jednego utworu (92), wyrażoną znakiem: a b c c d b a d; odpowiedniki rymowe są, jeno rozrzucone chimerycznie. Formy sonetowej próbował Krasiński dwukrotnie (25, 67), jeśli zważymy układ wierszy i ich liczbę, rymowanie jednak jest w nich zupełnie swobodne, wcale nie według przepisów sonetowych.

W wierszach zwrotkowych trzyma się nasz poeta wzorowości i używa rymów, regularnie przeplatanych lub jednostajnie nie przegradzanych. W ciągłych natomiast zasadą prawie jest swoboda w mieszaniu sposobów rymowania; jedna para w sąsiedztwie, druga przepleciona jednym wierszem lub nawet inną parą rymową, nieraz para rymowa kilkoma innymi rymami rozdzielona.

Tosamo znamię posiadają i poematy długie, te, które właśnie stanowią istotę poezji Krasińskiego. Jaki sposób rymowania jest w drobnych pamiętnikowych i listowych wierszach, tensam jest i tutaj. Budowa stroficzna jest tylko w części „Dnia dzisiejszego“, w „Psalmie nadziei“ i części „Psalmu miłości“. Z „Psalmu żalu“ (II) są tylko rozdziałki, naśladowujące formę zwrotkową. Rymy tu nawet w zwrotkach swobodnie układane. Możliaby retoryczną nazwać tę poezję, bo ona tak rymem kieruje, jak jej go potrzeba; nie dba uniesiony poeta-orator o sztukę, u niego rym to tylko dopełnienie rytmicznej formy zdania. Może też i z tego powodu znalazło się trochę zakończeń wierszowych bez współdźwięku czyli „bezrymów“, jak również i parę „nierymów“ to jest odpowiedników nie współdźwięcznych i blisko dwie dziesiątki rymów wielokrotnie mieszanych, a natomiast zbyt mała, wprost znamienne mała liczba odchyłeń gramatycznych w rymie, których tyle dostarcza którykolwiek utwór Mickiewicza lub Słowackiego. Dbałość o formę językową pod względem gramatycznym w rymie a nietroska o rymu kunsztowność cechują Krasińskiego. Temu nerwowi oratorskiemu czy publicystycznemu, jak go także nazywają, zawdzięczać pewnie należy wysoką liczbę trzykrotnych zgodności dźwiękowych czyli trójrymów, których jest 236 żeńskich i 11 męskich, oraz 5 czwór-
rymów.

Zwracając uwagę pilniejszą na dźwięki w rymach niż na sposób układania wyrazów, a więc nie na rymowanie jednogatun-

kowych lub różnorodnych części mowy względnie różnorodnych postaci koniugacyjnych i deklinacyjnych, zestawilem tabelę dzwiczności rymowej: w 1) *Lirykach*, 2) *Dniu dzisiejszym*, 3) *Przedświcie*, 4) *Psalmach ostatnich*(2) i 5) *Psalmach pierwszych*(3), porządkiem tym:

Liryki

Dzień dziś.

Psalmy w. n. m.

Przedświt

Psalmy n. d.

	i	u	o	a	e	y	ę	ą
i	12 9 1 3 3	5 1 2 — 2	4 6 1 1 —	42 14 9 12 8	54 12 5 19 13	20 7 7 11 9	15 2 — — 2	5 3 — 2 2
u	20 5 7 2 4	6 3 1 3 6	2 1 2 3 —	22 4 4 3 1	31 6 5 9 8	48 7 6 12 5	8 — 2 3 2	1 — 1 2 1
o	89 24 14 18 15	35 6 2 8 6	10 7 1 7 2	103 43 9 40 17	153 43 24 66 28	59 19 14 14 19	16 — 4 2 2	37 3 3 6 5
a	62 27 11 20 18	17 5 2 6 3	18 12 3 9 2	89 44 12 23 17	132 44 16 32 34	84 20 12 19 11	6 1 1 1 2	14 7 1 6 5
e	95 20 13 34 17	10 2 — 5 —	11 8 2 5 3	76 19 19 16 11	147 50 29 35 38	18 3 2 6 6	6 1 1 2 4	26 5 — 5 6
y	7 3 2 3 —	6 1 2 3 2	7 1 1 2 1	35 16 3 9 7	21 8 8 8 8	9 5 1 4 3	3 — — — —	1 2 1 — 2
ę	19 14 1 7 3	2 1 — 1 1	8 1 — 1 —	15 4 6 9 3	34 9 4 16 2	12 2 3 3 1	3 1 1 — 1	2 — — 1 2
ą	3 — — — —	— — — — —	— — — 1 —	6 — 2 4 1	11 1 1 — 3	2 — — — —	— — — — —	— — — — —

W zestawieniu tem widzimy określenie dwu zjawisk: 1) naj-
słabsze liczebnie są rymy, w którychby choć jeden wyraz miał no-
sówkę ą w zgłosce przedostatniej, a wcale niema takich, któreby

miały w ostatniej jeszcze **e**, **a** i **u**; 2) najsilniejsze znowu liczbą są rymy, posiadające w przedostatniej zgłosce **o**, **a**, a w ostatniej zaś **a**, **e** oraz w obu zgłoskach **e** (e-e), potem kolej przypada na pary dźwięków: **o-i**, **a-i**, **e-i**. Taka statystyka może się przyczynić kiedyś do sądu o dźwięczności mowy polskiej i określenia jakości dźwięku rymowego.

Dla psychologii językowej ciekawe może być badanie pewnych zjawisk w kolejnem następstwie dźwięków w rymach poety. Mimoходом wskażę na takie następstwo rymów (w 40): strony, jeziorem, wzorem, korony, wody, pogody, Boga, droga... czyli: o-y, o-e, o-a... albo w utworze 58: przemóczeni-przestrzeni, skazani-przystani, stoi-moi, zieleni-pieni (e-i, a-i, o-i, e-i) lub jeszcze w 75: kona-ramiona, tobie-gości-żałobie-nieśmiertelności (o-a, o-e-o-i-o-e-o-i) wszystkie bezpośrednio po sobie następujące rymy. Przecież takie następstwo dźwiękowe w rymach nie jest przypadkowe, ale zależne też od toku myśli i stopnia wyężenia myślowego.

Jak rozmaitym jest sposób rymowania w poezji Krasińskiego, tak równie wielką różność posiada też jakość jego rymów. Badacze rytmiczności polskich wierszy*) powiadają, „że nie dość jest na tem, ażeby w rymowaniu były teżsame samogłoski, ale potrzeba, ażeby rym zachował teżsamą melo dyę i tensam akcent“. Zaznaczam przy sposobności, że pojęcie rymu i jego określenie przez Królikowskiego brzmi: „dwie miary, które się składają z podobnych zgłosek i podobne mają brzmienie, nazywają się rymem“. Określenie to ma jedno wyrażenie nieściśle t. j. „podobne“ — podobne zgłoski i podobne brzmienie, wobec czego wchłania ono w swój zakres zarówno rym wzorowy (równodźwięczność, zgoda dźwiękowa) jak i ułomny w rodzaju ludowego rymu: **gładko jabłko**, w którym dźwięki międzysamogłoskowe nie są zgodne w brzmieniach swoich.

Czy rym Krasińskiego przestrzega zawsze akcentowej zgodności. — Odpowiedź łatwa i prosta tam, gdzie się wiersze, do

*) X. Nowaczyński „O prozody i harmonii języka polskiego“ 1871.

I. F. Królikowski „Prozodya polska“. Poznań 1821.

siebie dźwiękowo należące, kończą wyrazami wielozgłoskowymi (oczywiście przy rymach żeńskich). Ale jest przeszło trzydzieści (naliczyłem 31) przykładów, w których znajdziemy jako parę do wyrazu wielozgłoskowego dwa wyrazy jednozgłoskowe. Jeśli to jest przykład z zaimkiem, a nacisk treściwy nie spoczywa na zaimku, wtedy zgoda akcentowa istnieje powszechnie, n. p. ku mnie, do mnie, o mie, za mnie, ze mną. Ale są i inne połączenia, w których trudno akcentować wyraz przedostatni, nie psując treści wyrażenia, bo akcentu wymaga słowo ostatnie n. p.:

do dna - pogodna
zbrodnia - co dnia
granic - na nic
na dół - padół
łza ta - kata
ze dniem - Wiedniem...

Przykłady te w pierwszej chwili mogą twierdzić, że to rymy co do akcentu nie wzorowe. Dopiero wczytywanie się w myśli poety i badanie języka jego prowadzi do przekonania, że u poety naszego wyrażenia one dwuczłonowe stanowią logicznie (nie tylko syntaktycznie) jedno pojęcie, jeden wyraz. Taksamo pojmować tu trzeba połączenie przeczenia z wyrazem treściowym (nie śni, nie wie, nie wy...) za wyrażenie jedno; logika i treść zdaniowa na to pozwala i wtedy w rymice Krasińskiego stwierdzamy zgodę akcentową. Więcej różnorodności przedstawia owa wymagana w rymie zgodność dźwięków, zgodność brzmień rymowych czyli to dawniej zwane podobieństwo i tasama melodya.

Rym polski, jak widać nie tylko w poezji Krasińskiego, bywa harmonijny i nieharmonijny, powiedzmy polską nazwą: czysty i mętny. Czysty jest rym, gdy odpowiedniki w końcówkach wierszowych są albo graficznie tesame albo głosowo zgodne. Rymy dla oka wzorowe, czyste, nazwijmy ocznymi lub optycznymi, rymy zaś dla ucha tylko czyste, współdźwięczne, nazwać możemy słuchowymi czyli akustycznymi. Rym zaś nazwiemy mętym, nieharmonijnym, gdy odpowiedniki w końcówkach wierszowych różnią się choćby jednym dźwiękiem (znakiem graficznym). Mogą też i one być akustycznie mętne lub optycznie mętne. Wszystkie te odcienia rymowe znajdujemy w rymice autora „Psalmów przy-

szłości“. Wydzielić jeno należy z badania rymu Krasińskiego pod tym względem graficzne znaki: **u-ó**, **rz-ż**, które są wprawdzie dla oka niezgodne, dla ucha zaś współdźwięczne — gdyż tu grafika nie jest wyłączną poety, ale ogólnie polską.

Rymy czyste optycznie (a przeważnie także akustycznie) są wszystkie żeńskie nie mieszane i jednozgłoskowe (zamknięte, gdyż otwarte dla szczupłej liczby ich okazów wyłączam od rozważania). Wyłączyć jako akustycznie mętne należy pary rymowe jak n. p. dumie - umie, aniołowie - odpowie, powie - głowie, planeta - kobieta, gniewie - nie wie, wiecie - świecie, ubierze - zwierze, ze dniem - Wiedniem, kobieta - planeta, kobiety - niestety itp., albowiem tutaj fonetycznie, względnie akustycznie, odpowiedniki się różnią, skoro brzmią one w żywej mowie: kobity - niestety lub: kobjty - niestety. Wymawiamy tu i poeta zapewne także wymawiał, jeśli był poza wpływem wymowy szkolnej, **ie** jako **e** zwężone, więc blisko lub równodźwięczne z **i** (**y**). Takie rymy wypełniają część słownika z rymami mieszanymi. Rymy w tym rozdziale są optycznie mętne, natomiast akustycznie czyste, aczkolwiek i tu nie bez wyjątków, chociaż bardzo nielicznych np. bliźnimi - ziemi, powróćcie - świecie. Ostatnie są optycznie i akustycznie nie wzorowe, mętne. Spotykamy takie i w sferze spółgłoskowej takie okazy, a są one:

wiersze - pier**ws**ze,

władzcę - mat**ce**,

odwagę - nag**ie**,

marzył - skarżył,

białej - zapytany,

odwagę - nag**ie**,

więcej - przynę**ci**.

I tym rymom braknie harmonii, one nie są zgodnie współdźwięczne.

Chociaż u Krasińskiego — zapewne także u każdego innego poety — rymy optyczno-akustyczne, czyli wzorowe przeważnie przeważają swą liczbą, to przecie znajdują się one tutaj tylko w 22 układach dźwiękowych, co wyraża znów następująca tabliczka:

	i	u	o	a	e	y	ę	ą
i	w	w		w				
u	"	"		"		w		w
o			"					
a					"			
e			"			"		
y								
ą		"		"		"	w	
ę	"	"					"	"

W reszcie umiejscowień znajdują się rymy mieszane, a więc nie wzorowe.

Rymy mieszane, optycznie mętnie przedewszystkiem, zaciekawiają badacza językowego i naprowadzają go na różne wnioski: hipotezy językoznawcze. W rymice n. p. Krasieńskiego są bardzo liczne okazy wymów, w których poeta dźwięki **i** i **y** utożsamia. Dzieje się to w zgłosce przedostatniej. Jeśli tedy nie mamy powiedzieć, że oba te dźwięki są tutaj tożsamowartościowe, jak to dla polszczyzny wogóle niektórzy przyjmują (J. Rozwadowski w „Szkicu wymowy polskiej“), to musimy jednak stwierdzić, że one tu harmonizują. Mniej już wprowadzić liczne, ale wcale znowu nie wyjątkowe, są rymy, w których godzą się dźwiękowo: **i** z **ie** (‘e) oraz **y** z **ie** (‘e) w zgłosce przedostatniej, a nadto **i** i **y** godzą się dźwiękowo z **ej** w zgłosce ostatniej, wygłosowej. Poza nielicznymi wyjątkami mamy w przypadkach obu sposobów **e** zwężone (‘e ej = é), w tej właśnie pozycji znane ze staropolszczyzny i gwar dzisiejszych. Można by zatem z tego wysnuć dalszy wniosek, iż w uchu Kra-

sińskiego, a zapewne i w ustach dźwięki: **i, y, 'e, ej** harmonizują z sobą. Taką samą zgodność uznać musimy w dźwiękach: **e, ę; ę i en** (wzgl. eń), potem zgodność: **o, ą** zarazem **ą i oń** (-on nie spotykamy ani razu). Cztery zaledwie okazy rymowania **em i ym** policzyć musimy na karb nieszczęsnej pisowni naszej, tak niestałej i ciągle nie ustalonej, nie można ich zaś uważać za jakieś zjawisko, dla poety znamienne — obie te grupy dźwiękowe w naszej wymowie i dla ucha naszego powszechnie są równobrzmiące. Jako charakterystyczne natomiast podkreślić należy to, że poeta nasz, godząc z sobą dźwięki **e i ę** oraz **en i ę**, godzi je tylko temi parami, nie znajdujemy zaś ani jednego przykładu, w którymby **e i en** w rymie się utożsamiały. To samo dotyczy zgodności w rymie dźwięków **o z ą i oń z ą**. Ani jednego okazu, gdzieby **oń i o** harmonizowały.

Harmonizowanie **e-ę** jakoteż **o-ą** pojawia się zasadniczo w zgłosce ostatniej, końcowej, wygłosowej, okazów tej harmonii w przedostatniej znajdujemy tylko dla **e-ę** liczbę znaczniejszą, dla **o-ą** jest okaz ledwie jeden, natomiast **ą-oń** są tylko w zgłoskach przedostatnich. Harmonizowanie znowu dźwięków **y-ie** spotykamy wyłącznie w z głosce przedostatniej, a **y-ej** tylko w wygłosowej. Zjawisko ostatnie jest łatwo zrozumiane, bo wymowa **ej** jako **y (i)** i w gwarach naszych istnieje tylko w wygłosie i tylko tutaj może **j** zniknąć fonetycznie, kryjąc się razem z **e** w dźwięk **y**. W śródgłosie zjawisko podobne pojawić się może tylko w warunkach etymologiczno-fonetycznych pewnych np. u Krasńskiego rymy: imię - przyjmie, gdzie oko widzi harmonizowanie **i-yj**, ale tutaj **j** jest pierwotnem **i** (imać), a pełnogłoskowe dźwięki **i-y** są współdźwięczne i tożsamowartościowe. Harmonizowanie ich posunięte tak daleko, że rymotwórca nawet nie odczuwa różnicy w niezgodzie spółgłosek przed tymi dźwiękami (przynęci - więcej = **ci - cy**).

Na podstawie tej wielkiej liczby rymów mieszanych i wskazanych harmonizowań można powiedzieć, że rymy Krasńskiego są fonetyczne, akustyczne, że poeta jako rymotwórca kierował się wymawianiem i oddźwiękiem mowy w uchu, przyczem zgodnie z wymową ludową, a więc ogólniejszą niż książkowa, rymy jego dostają harmonię dźwięków: **i-y, é-y (i), e-ę, o-ą, ę-en (eń), ą-oń**. Jako najsilniejszy wyraz tej fonetyczności rymowej możnaby

wskazać pary rymowe: naje - lokai, rozciął - kościół. Jako zaś spostrzeżenia znamienne podkreślić należy, że w rymach kombinowanych, które wykazują fonetyczne harmonizowanie w zgłoskach obu rymowych, spotykamy stale **i-y** w zgłosce przedostatniej, inne zaś dopiero pary, jak **e-ę**, **o-ą**, **ej-y** w zgłosce wyłącznie ostatniej.

W zakres i treść jakości rymu wchodzi też pewne właściwości językowe poety, odchylenia od języka gramatycznego. Tych właściwości w rymach Krasińskiego jest bardzo mało, są tak nieliczne, że pod tym względem jest język jego prawie gramatyczny. Zauważenia godne są ledwie: 1) jednogłoskowość grup dźwiękowych **-ya**, **-ia** np. w rymach: bracią - arystokracją, uniami - plami (wym. arystokracją, unjami), 2) w imionach nijakiego rodzaju końcowe **-ę** pisane (drukowane może tylko) jako **-e** np. znamie, plemie, książę itd. 3) pisownia **e** zwężonego jako **y** w wyrazach, w których my dzisiaj używamy **e** zwykłego, otwartego, np. kryśli (rym do: myśli), drzymie, 4) parokrotne wahanie w pisowni wyrazów: smutny, smętny, cmentarz, emętarz, 5) pisownia (a więc i wymawianie zapewne): szlamazarnie.

Równie mało jest odchyień morfologicznych w rymach poety naszego. Oto ich poczet: 1) dopełniacze: z procha, stosa, zdroja, podmurzów, 2) biernik: tyranią i 3) przysłówkowa postać: wczora. Z form słownych jeszcze mniej znajdziem okazów, bo ledwie: wliczem (wliczymy), poselamy, patrząją (obie ostatnie formy zresztą gramatyczne) i imiestów słowa nieprzechodniego z zakończeniem biernem: Zmartwychwstana.

Rym Krasińskiego nie jest wyszukany i „zdziwiony“ — jak o rymach Słowackiego ktoś powiedział — nie jest też potoczny, choćby zwykły, jak w „Panu Tadeuszu“, nie jest może i muzyczny. Rym Krasińskiego jest zwykły, prosty, w natchnieniu silniejszych chwilach zbyt może abstrakcyjny — ale zawsze poważny, jak poważne są jego myśli i zawsze naturalny, jak naturalną jest mowa nasza. Właściwości jakieś szczególne, które wyłączną są własnością poezji Zygmunta, będą mogły być pokazane dopiero w zestawieniu,

porównaniu i obrazie rymiki wieszczów naszych wszystkich trzech wielkich. Gdy może jeno jakie od zewnątrz nie wstrzymają chęci, zapowiedź rychło się stać może ciałem, bo zawsze się znajdzie garstka dziwaków w sześciannie, co liczenie rymów i składanie ich w słowniki uznają za przedmiot godny badania i trudu.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

I.

GRONO NAUCZYCIELSKIE

przy końcu roku szkolnego 1910/11.

1. Winkowski Józef, c. k. dyrektor w VI. randze, uczył prop. fil. w kl. VIII.; tyg. godzin 2.
2. Bobrzyński Karol, prof. w VIII. r., uczył języka niemieckiego w kl. I. a, VI. i VII., prop. fil. w kl. VII.; tygodniowo godzin 17.
3. Brablec Stefan, dr. fil., profesor, był cały rok na urlopie.
4. Butrymowicz Bogusław, profesor, uczył języka polskiego w kl. III. a, IV., VI. i VII., niemieckiego w kl. III b; tygodniowo godzin 16.
5. Cachel Wojciech, prof. w VIII. r., zawiadowca biblioteki naucz., gospodarz kl. VI., uczył języka łac. w kl. VI. i VIII., greckiego w kl. VII., tyg. godzin 15.
6. Gątkiewicz Feliks, prof. w VIII. r., zawiadowca zbiorów geograficzno-historycznych, gospodarz klasy IV., uczył geografii w kl. II. a. i II. b, geografii i historii w kl. III. a, IV., VI. i VIII.; tygodniowo godzin 17.
7. Hoborski Antoni, dr. fil., profesor, zawiadowca gabinetu fizykalnego, uczył matematyki w kl. III. a, III. b, VII. i VIII.; fizyki w kl. VII. i VIII.; tyg. godzin 17.
8. Ks. Jeż Mateusz, katecheta i prof. w VIII. r., zawiadowca zbioru książek szkolnych dla uczniów ubogich, uczył religii

- w kl. II. b, III. a, III. b, IV., V., VI., VII. i VIII.; tygodniowo godzin 16 i miewał jedną egzortę*).
9. K o w a l i k o w s k i J a n, profesor, zawiadowca zbiorów archeologicznych, gosp. klasy VII., uczył języka łac. w kl. VII., greckiego w kl. VI. i VIII.; tygodniowo godzin 15.
 10. L e o n h a r d S t a n i s ł a w, profesor, zawiadowca biblioteki niemieckiej dla młodzieży, gosp. klasy VIII., uczył języka niem. w kl. III. a, IV., V. i VIII.; tyg. godzin 16.
 11. Ł e p k i B o h d a n, nauczyciel, do tut. zakładu przydzielony uczył języka niem. w kl. I. b, II. a i II. b. tygodniowo godzin 13.
 12. M a g i e r a J a n, profesor, zawiadowca biblioteki polskiej dla młodzieży, gosp. klasy V., uczył języka polskiego w kl. III. b, V. i VIII., łacińskiego w kl. V.; tyg. godzin 15.
 13. O l s z e w s k i B r o n i s ł a w, profesor, przydzielony do tut. zakładu, zawiadowca zbiorów do nauki rysunku, uczył kaligrafii i rysunku w kl. I. a i I. b, tygodniowo godzin 6.
 14. P r z y b y ł s k i J ó z e f, prof. w VII. randze, członek Rady miasta Podgórze, zawiadowca gabinetu historii naturalnej, uczył w 1. półroczu matem. w kl. I. a, historii nat. w I. a, I. b, II. a, II. b, V. i VI., w 2. półroczu zamiast mat. w I. a — chemii w kl. IV.; tyg. godzin 16.
 15. S ł a w o m i r s k i B ł a ż e j, profesor, gosp. klasy III. b, uczył geografii w kl. I. a, I. b i III. a, geografii i historii w kl. III. b, V. i VII.; tyg. godzin 17.
 16. D z i ę g i e l W ł a d y s ł a w, zastępca nauczyciela, gospodarz klasy III. a, uczył języka łac. w kl. III. a, greckiego w kl. III. a i IV., historii w kl. II. b; tygodniowo godzin 17.
 17. G w i z d a ł a Z y g m u n t, zast. naucz., gospodarz kl. II. b, uczył w 1 półroczu języka łac. w kl. II. b, greckiego w kl. III. b, historii w I. a i matem. w V., tyg. godzin 16, w 2 półroczu także historii w kl. I. b, razem tyg. godzin 18.
 18. N o w a k S t a n i s ł a w, zast. naucz., gospodarz klasy I. a, uczył w 1 półroczu języka pol. w I. a, łacińskiego w I. a i III. b; tygodniowo godzin 15, w 2 półroczu także historii w II. a, razem tygodniowo godzin 17.

*) Przydzielony do tutejszego zakładu w miejsce ks. dra Stanisława Rosponda, przydzielonego do służby w c. k. gimn. św. Anny.

19. Pardyak Ferdynand, zast. naucz., uczył w 1 półroczu języka greckiego w kl. V. i historii w kl. II. a, tyg. godz. 7; w 2 półroczu był na urlopie.
20. Ks. Pęckowski Michał, dr. teol., zast. katechety, uczył religii w kl. I. a, I. b i II. a; tyg. godzin 6.
21. Rozmus Antoni, zast. naucz., gospodarz klasy I. b, uczył języka polskiego i łac. w kl. I. b, matematyki w kl. I. b, II. a i VI.; tygodniowo godzin 18.
22. Sobolewski Juliusz, zast. naucz., uczył języka polskiego w kl. II. b, matematyki w kl. II. b i IV., fizyki w kl. III. a, III. b i IV.; w 2 półroczu także matematyki w kl. I. a zamiast fizyki w kl. IV.; tygodniowo godzin 17.
23. Sulkowski Julian, zast. naucz., gospodarz kl. II. a, uczył w 1 półroczu języka pol. w kl. II. a, łacińskiego w II. a i IV., historii w I. b, tyg. godz. 18, w 2 półroczu także języka greckiego w kl. V. zam. hist. w I. b, razem tyg. godz. 21.

B. Nauczyciel religii mojżeszowej.

Schmelkes Samuel Hirsch, uczył religii mojżeszowej tygodniowo godzin 8.

C. Nauczyciele przedmiotów nadobowiazkowych.

1. Bobrzyński Karol, j. w., uczył języka francuskiego w 2 oddziałach; tyg. godzin 4.
2. Garbusiński Kazimierz, pryw. nauczyciel śpiewu, uczył śpiewu w 2 oddziałach; tyg. godzin 4.
3. Gątkiewicz Feliks, j. w., uczył dziejów ojczystych w kl. IV., VI. i VIII.; tyg. godzin 3.
4. Hoborski Antoni, j. w., uczył geometrii wykreslonej w 1 oddziale; tyg. godzin 2.
5. Łepki Bohdan, j. w., uczył języka ruskiego w 2 oddziałach; tyg. godzin 4.
6. Sławomirski Błażej, j. w., uczył dziejów ojczystych w kl. VII.; tyg. 1 godzina.
7. Towarzystwo gimnastyczne „Sokół“ udzielało nauki gimnastyki w 2 oddziałach; tyg. godz. 4.

8. Turyn Józef, dr. praw, pryw. naucz. stenografii, uczył stenografii w 2 oddziałach, tyg. godzin 2.

D. Zmiany w gronie nauczycielskiem w ciągu roku 1910/11.

1. Rozporządzeniem z dnia 8. czerwca 1910, l. 30.531 udzieliła Wys. c. k. Rada szk. krajowa zniżkę godzin tygodniowych w 1. półroczu 1910/11 zastępcy naucz. Ferdynandowi Paradyakowi.
2. Rozporządzeniem z dnia 22. czerwca 1910 l. 28.209 nadała Wys. Rada szk. krajowa Błażejowi Sławomirskiemu, profesorowi c. k. gimnazjum I. w Nowym Sączu, posadę nauczycielską w tutejszym zakładzie.
3. Rozporządzeniem z dnia 12. lipca 1910 l. 33.031 przeniosła Wys. c. k. Rada szk. kr. zastępców nauczycieli dra Leona Rymara do c. k. gimnazjum I. w Tarnowie, Michała Weigla do c. k. gimn. III. w Krakowie i Ludwika Wygrzywalskiego do c. k. gimnazjum w Bochni.
4. Rozporządzeniem z dnia 21. lipca 1910 l. 12.799 uwolniła Wys. c. k. Rada szk. kr. zastępcę nauczyciela Józefa Rydla na jego własne żądanie od obowiązków służbowych.
5. Rozporządzeniem z dnia 7. sierpnia 1910 l. 43.252 udzieliła Wys. c. k. Rada szk. kr. bezpłatnego urlopu na r. 1910/11 zastępcy naucz. drowi Leonowi Rymarowi celem objęcia przezeń obowiązków nauczycielskich w Akademii handlowej w Krakowie.
6. Rozporządzeniem z dnia 25. sierpnia 1910 l. 49.794 przeniosła Wys. c. k. Rada szk. kr. zastępcę naucz. Leona Sonntaga do c. k. gimnazjum w Jarosławiu.
7. Rozporządzeniem z dnia 25. sierpnia 1910 l. 49.794 przeniosła Wys. c. Rada szk. krajowa zastępcę nauczyciela w c. k. gimn. w Stryju Antoniego Rozmusa do tutejszego zakładu.
8. Rozporządzeniem z dnia 9. września 1910 l. 39.871 przydzieliła Wys. c. k. Rada szk. krajowa do tutejszego zakładu nauczyciela c. k. szkoły realnej w Krośnie Bronisława Olszewskiego.

9. Rozporządzeniem z dnia 12 września 1910, l. 53.423 przeniosła Wys. c. k. Rada szk. krajowa zastępcę naucz. Stanisława Grzymka do c. k. gimnazjum I. w Tarnowie
10. Rozporządzeniem z dnia 23 października 1910, l. 48.547 udzieliła Wys. c. k. Rada szk. krajowa prof. Stefanowi Brablecowi urlopu na 1 półrocze 1910/11 a rozp. z d. 27 lipca 1910 l. 41.105 urlopu na 2 półrocze 1910/11 celem odbycia podróży naukowej do Włoch i Grecyi.
11. Rozporządzeniem z dnia 29 września 1910, l. 51.936 przeniosła Wys. c. k. Rada szk. krajowa zastępcę katechety ks. Kapistrana Cieślika do gimn. św. Jacka a mianowała w jego miejsce ks. dra Michała Pęckowskiego.
12. Rozporządzeniem z dnia 5 stycznia 1911, l. 79.765 zatwierdziła Wys. c. k. Rada szkolna krajowa nauczyciela Bronisława Olszewskiego w zawodzie nauczycielskim i nadała mu tytuł c. k. profesora.
13. Rozporządzeniem z dnia 5 stycznia 1911, l. 79.777 zatwierdziła Wys. c. k. Rada szk. krajowa nauczyciela Bogusława Butrymowicza w zawodzie nauczycielskim i nadała mu tytuł c. k. profesora.
14. Rozporządzeniem z dnia 27 stycznia 1911, l. 1477 nadała Wys. c. k. Rada szk. kr. zastępcy nauczyciela Bohdanowi Łepkiemu posadę nauczyciela w c. k. gimnazjum w Sanoku; pozostawiając go na dotychczasowem stanowisku.
15. Rozporządzeniem z dnia 3 lutego 1911, l. 1358 udzieliła Wys. c. k. Rada szkolna krajowa zastępcy nauczyciela Ferdynandowi Pardyakowi urlopu na 2 półrocze 1910/11.

II.

SLUŻBA SZKOLNA.

1. Kucza Jan, stały sługa szkolny.
2. Sowa Wojciech, pomocnik sługi szkolnego

III.

WYKAZ DZIEŁ PRZECZYTANYCH.

1. W języku łacińskim:

Klasa III. *Cornelius Nepos*: Miltiades, Themistocles, Aristides, Cimon, Phocion, Thrasybulus, Epaminondas, Pelopidas, Hamilcar, Hannibal.

Klasa IV. *Caesar*: Commentarii de bello Gall. Ks. I i IV.

Klasa V. *Ovid. Metam.* (wyd. Skupniewiczza) ustępy: 2, 4, 5, 11, 13, 20; Trist. rel. 3. *Caesar*: De bello Gallico VII. 1—25: Livius I i II. (w wyjątkach).

Klasa VI. *Sall.*: Bell. Jugurt.; Vergil. Ecl. I., Georg II., Aen. I.

Klasa VII. *Cicero*: De imp. Cn. Pomp.; Pro Archia. *Vergilius*: Aencis II. IV.

Klasa VIII. *Hor. Carm.*: I. 1, 7, 10, 14, 18, 25, 35, 37; II. 1, 2, 3, 13, 14, 15, 17, 18, 20; III. 2, 3, 5, 8, 9, 30; IV. 3, 4, 5; Epod. 2, 7; Sat. I. 1, 9; Epist. I. 1; Tac. Ann. I. 1—47; Hist. XV. 38—49; Germ. 6 i 27.

2. W języku greckim:

Klasa V. *Xsen Anab.* według Chrestom. Fiderera ustępy: 1, 3, 6, 7, 10, 13, 15, 17; *Cyrop*: 1, 2, 6, 9; *Homer* II. ks. I II.

Klasa VI. *Homera* Iliady Ks. VI., XVI., XXII., XXIV. *Herodota* ks. VII. i VIII. w wyborze.

Klasa VII. *Demost.* Ol. 1., O pokoju, Fil. III.; *Hom.* Odyss. ks. I., VI., IX., XV., XVI., XXI.

Klasa VIII. *Platona* Apologia i Kryton; *Homera* Odyssei ks. X.; *Sofoklesa* Antygona.

3. W języku polskim:

Klasa V. *Mickiewicz*: Pan Tadeusz, Fredro: Zemsta.

Klasa VI. *Kochanowski*: Odprawa posłów greck., Treny, Satyr, Proporzec, Pieśń o Sobótce; *Szymonowicz*: Żeńcy, Kosarze; *Krasicki*: Wybór satyr i bajek; *Kraszewski*: Powrót do gniazda rodz.; *Sienkiewicz*: Trylogia.

Klasa VII. *Zabłocki*: Fireyk w zalotach; *Niemcewicz*: Powrót pośła; *Feliński*: Barbara Radziwiłłówna; *Brodziński*: O klasycyzmu i romantyzmu; *Mickiewicz* w całości; *Zaleski*: Dumy (w wyborze); *Malczewski*: Marya; *Goszczyński*: Zamek Kaniowski; *Fredro*: Śluby panienskie, Nikt mnie nie zna. Klasa VIII. Oprócz dzieł *Krasńskiego* i *Słowackiego*, czytano wybrane utwory *Pola*, *Ujejskiego*, *Asnyka*, *Konopnickiej*, *Kraszewskiego*, *Korzeniowskiego* i innych.

4. W języku niemieckim:

Klasa VI. *Goethe*: Hermann und Dorothea; *Schiller*: Wilhelm Tell. Klasa VII. *Schiller*: Demetrius; *Goethe*: Hermann und Dorothea, *Kleist* Prinz v. Homburg. Klasa VIII. *Schiller*: Wallensteins Tod; *Goethe*: Torquato Tasso.

IV.

TEMATY WYPRACOWAŃ PISMIENNYCH.

a) W języku polskim:

Klasa V. 1. „Aurea aetas“ (według Owid.) (szk.). 2. a) Budowa trzeciego mostu na Wiśle, b) Zasklepienie koryta Rudawy (dom.). 3. a) Ideał wieszcz narodowego według Kraszewskiego, b) Zatareg Litawora z Witołdem (szk.). 4. a) Przechadzka jesienna za miasto, b) Własna powiastka (osnuta na tle przysłowia jakiegoś) (dom.). 5. Wakar-Putrament-Latar-nik (szk.). 6. Cóż są gminne dzieje? Popiół, w którym za-ledwie iskra prawdy tleje (szk.). 7. Cywilizacyjne znaczenie wody (dom.). 8. a) Świat rosyjski w opowiadaniu Telimeny. b) Płut i Rykow w Soplicowie (szk.). 9. a) Zwyczaje polskie w „Panu Tadeuszu“, b) Stały-wytrwały-uparty (dom.). 10. Tragizm Makbeta (szk.). Klasa VI. 1. Bitwa pod Grunwaldem na podstawie Długosza (d.). 2. Charakterystyka Janickiego według elegii „O sobie samym do potomności“ (szk.). 3. Pojęcie piękna u Górnickiego (d.). 4. Reminiscencje klasyczne w Trenach (szk.). 5. Opowiadanie

Posła (Odprawa p. g.) (dom.). 6. Bohaterska śmierć Fridrusza (szk.). 7. Niedola żeńców według sielanki Szymonowicza (dom.). 8. Charakterystyka Osmana w kazaniu Birkowskiego (szk.). 9. Ks. Opaliński jako satyryk na podstawie satyry „Na ściany ogołocone z obrony” (dom.). 10. Charakterystyka szlachty polskiej w Trylogii Sienkiewicza.

Klasa VII. 1. Zaloty fireyka (dom.). 2. Zasługi Niemcewicz jako poety-obywatela (szk.). 3. Wróżba Sybilli według poem. Woronicza (dom.). 4. Tarnowski a Kmita — Charakterystyka porównawcza na p. tragedji Felińskiego (szk.). 5. Element osobisty w balladach Mickiewicza (dom.). 7. Wyjaśnić i umotywować słowa K. Wallenroda „Oto są grzechy mojego żywota” (dom.). 8. Oda do młodości a Farys. Związek idei (szk.). 9. Prometeizm Konrada (dom.). 10. Magnetyzm serca jako motyw w akcji „Ślubów panieńskich” (szk.).

Klasa VIII. 1. a) Lechici a Wenedzi, b) Tragizm Balladyny (szk.). 2. a) Społeczeństwo polskie w „Anhellim”, b) Książd Marek i Pułaski (dom.). 3. Ideały społeczno-polityczne dwu wieszczów (Słow. i Kras.) (szk.). 4. Pierwiastek a) osobisty, b) państwowy w poezji Krasińskiego (dom.). 5. Tęsknota emigranta w literaturze polskiej (szk.). 6. Powieść polska przed „Listopadem” (szk.). 7. Przemysł a sztuki piękne (dom.). 8. a) Piśmiennictwo piękne a dziennikarstwo, b) Sposoby kształcenia się w naszych czasach (szk.).

b) W języku niemieckim:

Klasa V. 1. Mein Lieblingsspaziergang (dom.). 2. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 3. Das klagende Lied (Kurze Inhaltsangabe) (dom.). 4. Der Triumph der Freundschaft. Ein Gemälde (Nach Schillers Bürgschaft (szk.). 5. Eine Stunde im Bahnhof (Nach den Lesestücken: Das Reisen sonst und jetzt, Eine Winterfahrt auf der Lokomotive und der Surugiu (dom.). 6. Zwei Bilder aus dem „Grafen von Habsburg” von Schiller (szk.). 7. Der Tod des Ödipus (dom.). 8. Aus Goethes Knabenjahren (Nach der Schullektüre) (dom.). 9. Eine Übersetzung aus dem Polnischen (szk.). 10. Vergleichung des

„Tauchers“ mit dem „Handschuh“ (dom.). 11. Das griechische Theater (Nach der Schullektüre) (szk.). 11. Der Morgen in der Stadt (dom.). 13. Der Graf und die Zwerge (Auf Grund des Gedichtes: Hochzeitlied von Goethe) (szk.). 14. Welche Freuden bringt uns jede der vier Jahreszeiten? (dom.).

Klasa VI. Grażyna's Tod. Auf Grund von Mickiewicz's „Grażyna“ (dom.). 2. Reineke vor Gericht. Nach Goethe's „Reineke Fuchs“ (szk.). 3. Die Gastfreundschaft bei den Griechen. Auf Grund des VI. Buches von Homers „Ilias“ (dom.). 4. Tłumaczenie z polskiego (szk.). 5. Pflug und Schwert, Vergleichung mit besonderer Berücksichtigung ihres Wertes für die Gesittung der Menschheit (dom.). 6. Die Rache des Wildschützen. (Nach der Erzählung „Krambambuli“ von Ebner-Eschenbach (szk.). 7. Hermanns Lebensgang bis zu seiner Begegnung mit Dorothea. Auf Grund von Goethes „Hermann und Dorothea“ (dom.). 8. Sankt Huberti Wunder. Nach der gleichnamigen Erzählung von Baumbach (szk.). 9. Charakteristik des Ritters in Schiller „Der Kampf mit dem Drachen“ (dom.). 10. Schiller als Regimentsmedikus. Nach der Schullektüre (szk.). 11. Das Leben eine Reise (dom.). 12. Tłumaczenie z polskiego (szk.). 13. Tell erzählt dem Fischer seine Rettung. Nach Schillers „Wilhelm Tell“ (dom.). 14. Die deutsche Hanse (szk.).

Klasa VII. 1. Częstochowa's Belagerung. Nach Sienkiewicz's „Potop“ (dom.). 2. Renaissance und Humanismus. Ihre Entstehung u. Charakteristik. Nach dem Schulunterrichte (szk.). 3. Die politischen Ansichten des Staszyc (dom.). 4. Tłumaczenie z polskiego (szk.). 5. Der Plan und Verlauf der Schlacht bei Fehrbellin und die Siegesfeier. Nach Kleist's „Prinz von Homburg“ (dom.). 6. Leben und Treiben auf dem Weimarischen Hofe nach Goethes Ankunft (szk.). 7. Wie sucht Demetrius den polnischen Landtag von der Berechtigung seiner Ansprüche auf den russischen Thron zu überzeugen, Nach Schillers „Demetrius“ (dom.). 8. Tłumaczenie z polskiego (szk.). 9. Die französische Revolution als politischer Hintergrund in Goethes „Hermann und Dorothea“ (dom.). 10. Mortimers Lebensgeschichte. Nach Schillers „Maria Stuart“ (szk.).

Klasa VIII. 1. Begriff und Wesen der Bildung. (Nach der Schullektüre) (dom.). 2. Welche Bedeutung für die Kultur schreibt Schiller in seiner Elegie: „Der Spaziergang“ der Gründung von Städten zu? (szk.). 3. Wodurch kann man sich um die Nachwelt verdient machen? (dom.). 4. Das Gastmahl zu Pilsen und seine Folgen. (Nach Schillers Piccolomini IV.) (szkol.). 5. „Arbeit ist des Lebens Balsam, Arbeit ist der Tugend Quell.“ (dom.). 6. Do wyboru: a) Schuld und Sühne in Schillers Wallenstein, b) Max Piccolomini als Vorbild eines Jünglings. (szk.). 7. Wallensteins Privatleben. (Nach Schillers Trilogie. (dom.). 8. Der sittliche Kampf in der Seele Iphigeniens. (Nach dem vierten Aufzuge des Goetheschen Dramas). (szkolne).

c) Przy egzaminie dojrzałości

(w terminie letnim.)

1. Z języka łacińskiego: Przetłóżyć na język polski tekst wyjęty z Cic. Tusc. V. 20.
2. Z języka greckiego: Przetłóżyć na język polski tekst wyjęty z dialogu Platona Protagoras, rozdz. XV.
3. Z języka polskiego (do wyboru):
 - a) Obrazy Dantejskie w poezji wieszczów naszych,
 - b) Obywatel w różnych czasach i społeczeństwach.
- c) Rozważyć zdanie Krasińskiego:

Tem bieży potok, że fale mijają, —

Tem stoi ogół, że szczególnie płyną, —

Tem Ludzkość żyje, że narody giną —

I trwa tem Wszechświat, że światy konają.

V.

WYKAZ KSIĄŻEK SZKOLNYCH.

używanych w zakładzie w roku 1910/11.

Klasa I. Religia. Wielki katechizm religii katolickiej dla szkół średnich. — Język polski. Małeckii, gramatyka języka pol-

skiego szkolna, wydanie 10. — Dr. Maryan Reiter, Czytania polskie dla I. kl. — Język łaciński. Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego. Wydanie 6. Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie dla I. klasy. Wydanie 5. — Język niemiecki. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla I. klasy, wydanie 6. — Geografia. Romer. — Historia powszechna. Gebert i Gebertowa, Opowiadania z dziejów ojczyrstych. Matematyka. Ignacy Kranz, Arytmetyka na klasę I. — Ignacy Kranz, Geometrya pogładowa na I. klasę. — Historia naturalna. Nussbaum-Wisniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas, wydanie 2. — Rostański, Botanika szkolna na klasy niższe. Wydanie 6.

Klasa II. Religia. Wielki katechizm religii katolickiej. — Język polski. Małcki, Gramatyka języka polskiego szkolna, wydanie 10. — Próchnicki i Wójcik, Wypisy polskie dla II. klasy, wydanie 1—3. — Język łaciński. Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego, wydanie 6. — Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie dla II. klasy, wydanie 5. — Język niemiecki. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy II., wydanie 5. — Geografia. Baranowski i Dziedzicki, Geografia powszechna, w opracowaniu Dra Eug. Romera. Wydanie 11. Historia powszechna. Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych. Część I, wydanie 3. — Matematyka. Ignacy Kranz. Arytmetyka. Tegoż Geometrya pogładowa na klasę I. i II. — Historia naturalna. Nussbaum-Wisniowski. Zoologia, jak w kl. I. — Rostański, Botanika szkolna dla klas niższych, wydanie 6.

Klasa III. Religia. Ks. Jogan, Liturgika, wydanie 1—3. — Ks. Szydelski, Dzieje biblijne zakonu starego. — Język polski. Małcki, Gramatyka języka polskiego szkolna, wyd. 9—10. Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla klasy III., wyd. 2. — Język łaciński. Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego, część II., wydanie 5—9. — Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy III., wydanie 2—4. Cornelius Nepos, wydanie

Kłaka. — Język grecki. Fiderer. Gramatyka języka greckiego, wydanie 4. Taborski-Winkowski, Ćwiczenia greckie, wyd. 3. — Język niemiecki. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy III., wydanie 4. Jahner, Deutsche Grammatik, wydanie 3. — Geografia. Baranowski i Dziedzicki, Geografia powszechna, wyd. 12. — Historia powszechna. Krotoski, Opowiadania z dziejów monarchii austr.-węg. Rawer, Dzieje ojczyste, wyd. 4. — Matematyka. I. Kranz, Arytmetyka na klasę III. i Geometria pogładowa na kl. III. — Fizyka. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich, wydanie 4—5.

Klasa IV. Religia. Ks. Dąbrowski, Historia biblijna nowego zakonu, wydanie 1—3. — Język polski. Małecki, Gramatyka języka polskiego, wyd. 9. i 10. — Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla klasy IV., wydanie 2. — Język łaciński. Samolewicz Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego, część II., wydanie 5—8. Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy IV. wyd. 1—3. — Caesar Commentarii de bello Gallico, wyd. — Terlikowski. — Język grecki. Fiderer, Gramatyka języka greckiego, wyd. 1—3. — Taborski-Winkowski, Ćwiczenia greckie, wyd. 2. — Język niemiecki. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla klasy IV., wydanie 3. — Jahner, Deutsche Grammatik, wydanie 3. — Benoni Majerski, Geografia austro-węgierskiej monarchii. — Zakrzewski, Historia powszechna. Część III., wydanie 2. — Rawer, Dzieje ojczyste, wydanie 4. — Matematyka. Kranz, Arytmetyka i algebra dla klas wyższych. — Mocnik-Maryniak, Geometria dla klas wyższych. — Fizyka. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich, wyd. 4—5. — Mineralogia. Łomnicki, wydanie 5.

Klasa V. Religia. Ks. Jeż. Nauka wiary. Część I., wyd. 2. — Język polski. Próchnicki, Wzory poezji i prozy, wydanie 2—3. — Język łaciński. Livius, wydanie Zingerle-Majchrowicz. Ovidius, wydanie Skupniewiczza. — Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II., wydanie 5—7. —

Język grecki. Fiderer. Chrestomatya z pism Xenofonta, wydanie 1—4. Homera Iliada. Część I., wydał Scheindler-Sółtysik. — Fiderer, Gramatyka języka greckiego, wydanie 3. Język niemiecki. Ippoldt und Stylo, Deutsches Lesebuch für die fünfte Klasse. — Geografia i historia powszechna. Zakrzewski. Historia powszechna. Część I., wydanie 1—4. — Matematyka. Kostecki, Algebra. — Mocnik i Maryniak, Geometrya dla wyższych klas, wyd. 5 i 6. — Historia naturalna. Łomnicki, Mineralogia i geologia, wydanie 3—5. Rostański, Botanika szkolna dla klas wyższych, wydanie 2.

Klasa VI. Religia. Ks. Jougan, Nauka prawd wiary szczegółowa.—

Język polski. Tarnowski i Wójcik, Wypisy polskie. Część I., wydanie 3—4. — Język łaciński. Sallustius, De bello Iugurthino, wydał Sółtysik; Vergilius, wyd. Rzepiński. Cicero in Catil. orationes, wyd. Sółtysik. Gramatyka jak w klasie 5. — Język grecki. Fiderer, Chrestomatya, wyd. 1—3; Homera Iliada, część I. i II., wyd. Scheindler-Sółtysik; Herodot, wyd. Terlikowski; Cwikliński, Gramatyka języka greckiego, wydanie 3. — Język niemiecki. Ippoldt und Stylo, Deutsches Lesebuch für die VI. Klasse. — Geografia i historia powszechna. Zakrzewski, historia powszechna, część II., wydanie 1—4 oraz część III., wydanie 1—2; Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich, wydanie 1—3. — Matematyka. Dziwiński, Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych; Mocnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas, wydanie 6.; Kranz, Logarytmy. — Historia naturalna. Petelenz, Zoologia dla klas wyższych, wydanie 1—3.

Klasa VII. Religia. Ks. Dr. Szczeklik. Etyka katolicka. Wyd. 4.

Tarnów 1908. — Język polski. Tarnowski i Wójcik: Wypisy polskie. Część I. Wyd. 1—3. Tarnowski i Próchnicki: Część II. Wyd. 1—3. — Język łaciński. 1) Vergilius, wyd. Rzepiński. 2) Cicero. Listy wyd. Tuthmera. Pro Archia, de imp. Cu. Pompei. 3) Gramatyka jak w kl. V. — Język grecki. Homera Odyssea wyd. Christ-Jezienicki. Demo-

stenes wyd. Wotke-Schmidt. Gramatyka, Ćwikliński. — Język niemiecki. Ippoldt i Stylo: Deutsches Lesebuch für die oberen Klassen der Galizischen Mittelschulen III. Theil. VII. Klasse. — Geografia i historia powszechna. Zakrzewski: Część III., A. Lewicki: Zarys dziejów Polski i Rusi, wydanie 1—3. — Matematyka. Dziwiński: Podręcznik arytmetyki i algebry dla klas wyższych. — Geometrya. Mocnik i Maryniak: Geometrya pogładowa dla klas wyższych. Logarytmy jak w klasie VI. — Historia naturalna. Kawecki i Tomaszewski: Fizyka dla wyższych klas, wydanie 3—3. — Tomaszewski: Chemia, wydanie 2—4. — Logika. Nuckowski.

Klasa VIII. Religia. Ks. Gadowski. Zarys historii kościoła katolickiego wyd. 2. Kraków 1907. — Język polski. Tarnowski i Próchnicki, Wypisy polskie, część II., wyd. 1—3. — Język łaciński. Horatius, wyd. Dolnicki i Librewski. Tacitus, wyd. Staromiejski. Samolewicz-Soltysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Język grecki. Platon, Apol. i Kryt. wyd. Lewicki. Sofokles, Antyg. wyd. Majchrowicz. Homera Odysea wyd. Jezienicki. Ćwikliński, Gramatyka języka greckiego, wyd. 3. — Język niemiecki. Ippoldt Deutsches Lesebuch. IV. Theil. VIII. Klasse. Lwów 1909. — Geografia i historia powszechna. Głabiński-Finkel, Historia i statystyka austro-węgierskiej monarchii, wyd. 3. Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich, wyd. 1—3. Kraków 1901. — Matematyka. Dziwiński. Zasady algebry. Wyd. 1—2. Lwów 1898. Mocnik-Maryniak, Geometrya dla klas wyższych, wyd. 3—5. Kranz, Wzór zadań matematycznych dla klas wyższych. Wyd. 1—2. Kraków 1905. Kranz, Logarytmy. Kraków 1900. — Fizyka. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla klas wyższych szkół średnich. Wydanie 3—4. Kraków 1904. — Propedeutyka filozoficzna. Lindner-Kuleczyński. Wykład psychologii. Kraków 1908.

VI.

STAN ZBIORÓW NAUKOWYCH.

a) Biblioteka.

1. Biblioteka dla nauczycieli.

Z początkiem ubiegłego roku liczyła biblioteka dzieł 500 w 851 tomach, w ciągu roku przybyło dzieł 129, tomów 195, więc razem dzieł 629, tomów 1046. Ważniejsze z dzieł zakupionych: Rich. Heinze: Vergils epische Technik; Ed. Norden: Die antike Kunstprosa; Burckhardt: Kultura odrodzenia. Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej — Philippsohn: Europa i t. d.

W darze otrzymano od Akademii Umiej. w Krakowie wydawnictwa jej z roku 1911, a od W. Pana Wincentego Stroki 2 tomowe dzieło: Thesaurus linguae latinae et germanicae Johannis Philippi de Carrach, Vindobonae 1777.

Nadto prenumerował zakład następujące pisma peryodyczne: Przegląd filozoficzny, Kwartalnik historyczny, Wszechświat, Poradnik językowy, Muzeum, Rodzina i Szkoła, Przegląd powszechny, Przegląd polski, Biblioteka Warszawska, Encyklopedia wychowawcza, Zeitschrift f. österreich. Gymnasien, Neue Jahrbücher f. Klass. Philologie und Pädagogik, Euphorion, Zeitschrift f. physikalischen u. chemischen Unterricht, Vierteljahrschrift f. körperliche Erziehung, Hinrichs Bibliographie, Wöchentliche Ausgabe, Naš Směr, Aufgaben f. Zeichnen u. Werkthätigkeit.

2. Biblioteka dla młodzieży.

Biblioteka dla młodzieży liczy: dzieł polskich 562 w 726 tomach, dzieł niemieckich 321 w 443 tomach.

W roku 1910/11 zakupiono prócz innych następujące ważniejsze dzieła:

a) polskie: Garczyńskiego, Gaszyńskiego, Gośławskiego, Kasprowicza, Lenartowicza, Witwickiego, Zmorskiego, Żuławskiego; Ks. Bandurskiego „Królowa Jadwiga“, Cieszkowskiego „Ojciec nasz“, Kraushara „Tow. Przyjaciół nauk w Warszawie“, Mokłowskiego „Sztuka Ludowa w Polsce“, Gadona „Emigracja polska“, X. Dr. Chotkowskiego „Z męczeńskich dziejów Unii“ (od autora), X. Czerwińskiego dzieła (od OO. Jezuitów).

Od uczniów otrzymano w darze: Gębarskiego „Rycerze św. Kingi“ (darował Jul. Kozłowski), „Oko proroka“, „Stara Baśń“, „Straszny dziadunio“ (R. Rychwicki), Dzieła Karpińskiego i „Kazania sejmowe“ Skargi (St. Błonarowicz), Norwida Poezye (M. Mülsztein), Heidensteina Pamiętniki i księgę jubileusz. Dziennik Poznań. (Tad. Neyder), Antologię poetów współczesnych (B. Popperle).

b) niemieckie: August Graf v. Platen: Sämtliche Werke; H. Laube: Gesammelte Werke; Nagl und Zeidler: Deutsch-österreichische Literaturgeschichte; Shakespeare: Dramatische Werke; Tiecks Werke, Lenaus Werke, Uhlands Werke, Rückerts Werke; Dr. Rob. Arnold: Geschichte der deutschen Polenliteratur; Gott-hilf Kohn: Polska w świetle poezyi niemieckiej; Dr. Wiese u. dr. Percopo: Geschichte der italienischen Literatur; Stielgebauer: Goetz, Kraft: Die Geschichte einer Jugend; Fremsen: Jörn Uhl; Henning-sen: Erzählungen neuerer deutscher Dichter i inne.

b) Gabinet fizykalny.

W roku szkolnym 1910/11 zakupiono między innymi: Wagę sprężynową Jolly'ego, barograf, spektroskop, płytki dyfrakcyjne, bussolę stycznych, induktor, rurki Geisslerowskie, dwie rurki Crookes'a, model telegrafu bez drutu, pryzmat szklany, termostos Gülchera, rurkę röntgenowską, aparat do fal według Volkmana, teodolit, woltmetr i ampermetr.

Wogóle posiada gabinet 283 różnych przyrządów do nauki fizyki.

c) Gabinet historyi naturalnej.

W ubiegłym roku zakupiono do nauki zoologii przedmiotów 82, do nauki botaniki przedmiotów 10, do nauki mineralogii przedmiotów 119.

Wogóle posiada gabinet w dziale zoologii przedmiotów 675, w dziale botaniki 64, a w dziale mineralogii 424.

d) Gabinet geograficzno-historyczny.

W ubiegłym roku szkolnym zakupiono map 7, przyborów geograficznych 4 i 2 globusy.

Wogóle posiada gabinet z końcem roku 1910/11 map ściennych 99, globusów 3, obrazów 56, innych przyborów do nauki 4.

e) Gabinet archeologiczny.

W ubiegłym roku szkolnym zakupiono: Dr. E. S. Hula: Römische Altertümer; Erich Zieberth: Kulturbilder aus grechischen Städten; Adolf Michaelis: Ein Jahrhundert kunstarchäologischer Entdeckungen; R. Graul: Einführung in die kunstgeschichte; A. Chudziński: Staatseinrichtungen des röm. Kaiserreichs; Aug. Man: Pompeji in Leben u. Kunst; W. Lübke: Die Kunst des Altertums; Mużik-Perschinka: Kunst u. Leben im Altertum; Seemann 34 tablice.

Wogóle posiada gabinet dzieł i przedmiotów 47, tablic 84, 2 stereoskopy i 56 obrazów.

f) Zbiory do nauki rysunków.

W ubiegłym roku zakupiono: 16 motyli oprawnych, 18 piór sortowanych oprawnych, 11 naczyń terakotowych, 24 drewnianych, 8 glinianych, 6 brył umiarowych, 4 narzędzia stolarskie, 13 różnych części roślinnych, 7 przedmiotów slajdowych, 11 form płaskich i 1 homara.

Wogóle jest w tym dziale przedmiotów 233 w 36 grupach.

3. Biblioteka podręczników dla ubogich uczniów.

W roku szkolnym 1910/11 wzrósł zapas książek przez zakupno nowych a po części także skutkiem darowizn do liczby 1070. Wypożyczono 745 książek 200 uczniom.

W darze złożyli uczniowie c. k. gimn. IV. w Krakowie: 8 egz. Geografii i 24 egz. Mineralogii, uczniowie zakładu Baran i Sendeki z kl. VIII. oraz Jachimowicz z kl. VI. po 1 książce, Wójcicki z kl. III, 2 książki, Nowak Fr. i Radłowski z kl. III b po 5 książek; za te dary wyraża się im należne podziękowanie. Przy wypożyczaniu i porządkowaniu książek pomagali uczniowie kl. VIII. a szczególnie Stanisław Igliński.

Zawiadowca Biblioteki

Ks. Mateusz Jeż.

4. Ruch w bibliotece uczniów.

A) Z biblioteki polskiej korzystało w ciągu roku 1910/11:

Z klasy IV. uczniów	29,	wypożyczyli dzieł	346
" " V. "	34,	" "	439
" " VI. "	35,	" "	309
" " VII. "	15,	" "	109
" " VIII. "	30,	" "	634

Razem uczniów 143, wypożyczyli dzieł 1837

B) Z biblioteki niemieckiej korzystało:

Z klasy IV. uczniów	29,	wypożyczyli dzieł	139
" " V. "	32,	" "	128
" " VI. "	34,	" "	111
" " VII. "	15,	" "	22
" " VIII. "	25,	" "	82

Razem uczniów 135, wypożyczyli dzieł 482

VII.

FIZYCZNY ROZWÓJ MŁODZIEŻY.

Do fizycznego rozwoju uczniów służyły: 1) ćwiczenia gimnastyczne, jako przedmiot nauki nadobowiązkowej, odbywane w sali gimnastycznej Towarzystwa „Sokół“ przez cały rok 2 razy w tygodniu oraz w porze cieplejszej gry i zabawy w parku miejskim im. dra Jordana pod kierownictwem przewodników 3 razy w tygodniu. Nadto korzystali uczniowie podczas przestanków pomiędzy godzinami z dziedzińca, znajdującego się przy szkolnym budynku, który im dawał sposobność do swobodniejszego poruszania się i zaczerpnięcia świeżego powietrza, oraz z ustawionych tamże kilku przyrządów gimnastycznych (kółka, drążek, poręcze), na których pod opieką nadzorujących nauczycieli chętnie się ćwiczyli. Dla umożliwienia uczniom uboższym udziału w grze w piłkę nożną na błoniach, zakupiono dla nich trzy nowe piłki a nadto do zabaw na dziedzińcu kilka kompletnych przyrządów do gry zwanej „Turul“, mającej na celu wyrabianie w uczniach przytomności i zręczności.

Kąpiele rzeczne i jazda na kole w lecie a ślizgawka w porze zimowej miały również licznych zwolenników wśród uczniów, przyczyniając się w niemałej mierze do ich fizycznego rozwoju, a prócz kilku wycieczek klasowych odbyła się w dniu 17 maja całodzienna wycieczka (majówka) wszystkich uczniów pod nadzorem gospodarzy klas w okolice Krzeszowic; uczniowie klasy VII. odbyli dalszą dwudniową wycieczkę do Melsztyna nad Dunajcem częścią koleją żelazną, częścią pieszo.

STATYSTYKA ZAKŁADU.

(Liczba dodana u góry oznacza ilość prywatystów).

W KLASIE	I. a	I. b	II. a	II. b	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI.	VII.	VIII.	Razem
I. Liczba uczniów:														
Z końcem 199/10 było	24	31 ¹	34	30	36	—	24	22	30	24	21 ¹	34	—	310 ²
Na początku 1910/11 przyjęto	42	46	29	29 ¹	36	34	39 ¹	—	46 ¹	—	43	32	34 ¹	410 ¹
W ciągu roku wstąpiło	1	—	—	0 ¹	0 ²	—	3 ¹	—	0 ¹	—	3 ¹	3	—	10 ⁶
Wogóle zatem przyjęto:	43	46	29	29 ²	36 ²	34	41 ²	—	46 ²	—	46 ¹	35	34 ¹	420 ¹⁰
mianowicie:														
1) z tutejszego zakładu:														
a) z promocyą	—	—	20 ¹	22 ¹	29 ¹	25	23	—	34	—	40	20	29	242 ¹
b) bez promocyi	9	—	2	3	5	7	6	—	7	—	—	2	—	41 ¹
2) z innych zakładów:														
a) z promocyą	29	45	4	2	1 ²	1	10 ¹	—	5 ²	—	4 ¹	11	5	117 ⁵
b) bez promocyi	5	1	3	2 ¹	1	1	3 ¹	—	0 ¹	—	2	2	0 ¹	20 ⁴
Razem	43	46	29 ¹	29 ²	36 ³	34	41 ²	—	46 ²	—	46 ¹	35	34 ¹	420 ¹²
W ciągu roku wystąpiło	16	18	10	5 ¹	12	5	13 ¹	—	10 ¹	—	2	9	3 ¹	103 ⁴
Więc z końcem 1910/11 zostało	27	28	19 ¹	24 ¹	24 ³	29	28 ¹	—	36 ¹	—	44 ¹	26	31	316 ³
II. Według miejsca urodzenia było:														
z Krakowa	12	16	9	12	7	11	7	—	12	—	16	5	10	117
z W. Ks. Krakowskiego	2	3	2	3	4	1	3	—	1	—	8	4	2	36
z Galicyi	10	5	6	9 ¹	8	14	17	—	16	—	17	12	19	133
z innych krajów koronnych	1	—	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	5
z poza Austrii	2	4	1	—	—	3	1	—	2	—	2	—	—	15
Razem	27	28	19	24	24	29	28	—	36	—	44	26	31	316

III. Według języka opr. było:

Polaków	27	28	19	23	24	29	27	—	35	—	44	25	30	311
Rusinów	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	1	1	5
Razem	27	28	19	24	24	29	28	—	36	—	44	26	31	316

IV. Według wyznania było:

Religii rzymsko-kat.	25	28	17	18 ²	22	26	25	—	33	—	36	23	21	276
„ grecko-kat.	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	1	1	5
„ ewangelickiej	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
„ mojżeszowej	2	—	2	5	2	3	1	—	2	—	7	2	9	35
Razem	27	28	19	24	24	29	28	—	36	—	44	26	31	316

V. Wiek uczniów:

Lat 11 miało	9	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
„ 12 „	10	5	6	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
„ 13 „	4	4	4	6	5	7	5	—	—	—	—	—	—	30
„ 14 „	3	5	3	5	7	8	9	—	9	—	—	—	—	36
„ 15 „	3	3	3	—	3	7	8	—	—	—	—	—	—	35
„ 16 „	1	—	—	—	8	6	5	—	—	—	—	—	—	40
„ 17 „	—	—	3	2	1	—	8	—	15	—	11	9	10	36
„ 18 „	—	—	—	—	—	—	5	—	6	—	12	9	12	37
„ 19 „	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	9	8	12	31
„ 20 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	11
„ 21 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	6
„ 22 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
„ 23 „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Razem	27	28	19	24	24	29	28	—	36	—	44	26	31	316

VI. Według miejsca pobytu rodziców było:

Miejscowych	15	20	11	14	17	20	15	—	22	—	22	13	21	190
Zamiejscowych	12	8	8	10	7	9	13	—	14	—	22	13	10	126
Razem	27	28	19	24	24	29	28	—	36	—	44	26	31	316

W KLASIE	I. a	I. b	II. a	II. b	III. a	III. b	IV. a	IV. b	V. a	V. b	VI.	VII.	VIII.	Razem
VII. Według stanu rodziców było:														
synów urzędników itp.	10	—	5	6	6	7	10	—	9	—	20	14	12	99
" przemysłowców itp.	8	9	9	12	8	8	10	—	12	—	8	5	10	99
" rolników	5	8	2	2	3	4	3	—	10	—	4	6	4	51
" służących itp.	4	10	3	3	7	8	4	—	3	—	4	—	4	55
" innych	—	1	—	1	—	2	1	—	2	—	3	1	1	12
Razem	27	28	19	24	24	29	28	—	36	—	44	26	31	316
VIII. Przy klasyfikacji uczniów z końcem r. 1910/11 uznano:														
Za chlubnie uzdolnionych do klasy następnej	3	3	3	3 ¹	—	—	2	—	2	—	2	5	1	24 ¹
Za uzdolnionych	10	11	9	10	12 ²	11	11 ¹	—	18 ¹	—	27	16	28	163 ⁴
" na ogół	2	1	2 ¹	2	5 ¹	11	7	—	—	—	—	—	—	30 ²
" nieuzdolnionych	7	7	2	7	5	5	8	—	5	—	11	1	—	58
Do egzaminu popr. przeznaczono " " uzup.	5	6	3	2	2	2	—	—	11	—	4 ¹	4	1	40 ¹
Razem	27	28	19 ¹	24 ¹	24 ³	29	28 ¹	—	36 ¹	—	44 ¹	26	31	316 ⁸
IX. Uzupełnienie klasyfikacji za 1909/10 r.:														
Do egzaminu poprawczego lub uzup. było przeznaczonych . .	2	2	2	2	—	—	—	—	10	5 ²	4	12	—	39 ²
Egzamin złożyło	1	2	2	2	—	—	—	—	9	5 ¹	4	9	—	34 ¹
Egzaminu nie złożyło	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0 ¹	—	3	—	5 ¹
Więc ostateczny wynik klasyfikacji za r. 1909/10 był:														
Do klasy wyższej chlubnie uzdolnionych	2	4 ¹	3	—	3	—	3	—	3	1	4	1	—	27 ¹
Uzdolnionych	17	20	24 ¹	22	8	—	13	15	22	16 ¹	16	28	—	201 ²

Na ogół uzdolnionych	2 ²	3	5	6	10	—	5	3	—	—	—	—	—	34 ²
Nieuzdolnionych	2	4	2	2	15	—	3	1	5	7 ¹	1 ¹	3	—	45 ²
Nieklasyfikowanych	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	3
Razem	24 ²	31 ¹	34 ¹	30	36	—	24	22	30	24 ¹	21 ¹	34	—	310 ⁷
X. Na naukę przedmiotów nadob. uczęszczało:														
a) Dzieje ojczyste	—	—	—	—	24	29	28	—	—	—	44	26	—	151
b) Język francuski	—	—	—	—	8	2	2	—	8	—	10	12	—	32
c) " ruskim	—	6	2	3	3	—	1	—	9	—	3	2	1	37
d) Rysunki	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	1	—	—	8
e) Geometrię wykresną	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	16
f) Śpiew	5	7	6	8	—	1	1	—	2	—	4	2	—	36
g) Stenografię	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	2	1	1	10
h) Gimnastykę	12	10	6	3	3	12	3	—	5	—	8	2	—	64
XI. Opłaty szkolne*):														
Opłatę szkolną złożyło:														
a) w 1 półroczu	19	21	9	7	9	10	14	—	10	—	6	12	5	122
b) " 2 "	7	10	5	10	15	19	7	—	13	—	14	10	5	115
Taksę wstępną (4-20) złożyło . .	39	46	9	7	5	6	16	—	8	—	7	13	7	163
Datek na środki nauk. złożyło . .	43	46	29	31	38	34	44	—	47	—	47	35	35	429
Datek (1 kor.) na gry i zabawy złożyło	40	22	21	24	25	21	32	—	28	—	20	23	23	279
XII. Stypendyi:														
a) Liczba stypendystów	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	4
b) Kwota w koronach	—	—	400	—	—	—	—	—	300	—	—	105	231	1.036
XIII. Zapomogi:														
Od Arcybr. Miłosierdzia i Banku pob. otrzymało	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
Pobrana kwota w koronach	10	—	—	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	70

*) Opłaty szkolne wyniosły w I. półroczu kwotę 6.240 kor., w II. półroczu 4.560 kor.; taksy wstępne wyniosły ogółem 684-60 kor.; datki na zbiory naukowe 858 kor.; taksy za duplikaty świadectw szkolnych 16 k.; datki na gry i zabawy 283 kor.

Pomoc koleżeńska uczniów w roku szkolnym 1910/11.

A. DOCHODY.

1. Pozostałość kasowa z roku przeszłego wynosiła w gotówce	K	103·60	
2. Na książeczkę Kasy oszczędności miasta Krakowa l. 255.114 było ulokowane z końcem roku zeszłego	"	638·22	
3. Procent w r. szk. 1910/11 wynosił . .	"	23·16	
4. Przy wypożyczaniu książek złożyli uczniowie do rąk ks. kat. Jeża na oprawę książek	"	74·98	
5. Przy wpisach na początku i w ciągu roku szkolnego złożyli uczniowie	"	261·60	
6. Składki uczniów w poszczególnych klasach w ciągu roku przyniosły:			
w klasie I. a	K	28·24	
" I. b	"	16·10	
" II. a	"	27·60	
" II. b	"	17·48	
" III. a	"	21·66	
" III. b	"	28·07	
" IV.	"	12·70	
" V.	"	11·90	
" VI.	"	52·16	
" VII.	"	23·20	
" VIII.	"	65·92	
Razem . .	K	305·03	K 305·03
7. Grono nauczycielskie złożyło w ciągu roku szkolnego	"	58·50	
Datki: Dyrektor Winkowski	"	25—	
p. Aleksander Mańkowski	"	100—	
" Löwenfeld	"	20—	
" Kwiatkowska przy wpisie syna	"	13·60	
Do przeniesienia . .	K	185·60	K 363·53

Z przeniesienia	K 185'60	K 363'53
p. Stolarski przy wypłacie należności „	2'81	
eksternista Pajchel Leon	5—	
p. Kozik przy wpisie syna	3'80	
„ Drobner $\frac{1}{2}$ od pobr. pieniędzy „	5—	
„ Bieder Edmund	5—	
uczeń Kontny	2—	
Z okazji wieczorku Mickiewiczowskiego profesorowie dr. Hoborski 3 K, Leonhard 2, Łepki 2, Sławomirski 2 K	9—	
p. Zamarski przy wpisie syna	2—	
Razem	K 193'21	„ 193'21
Drobne datki zebrane przez p. dyr. Winkowskiego		„ 6'76
8. Z puszek w sali konferencyjnej		„ 8—
Razem	K 1673'06	

B. ROZCHODY.

1. Do biblioteki „Pomocy koleżeńskej“ zakupiono książek za	K 409'82	
2. Na obiady dla biednych uczniów V. gimn. u SS. Fe-licyanek wydano	„ 100—	
3. Zakupiono 4 płaszcze, 12 bluzek i 10 spodni za	„ 314'68	
4. Na ubranie 1 ucznia wydano	„ 24—	
5. Za 6 par bucików zapłacono	„ 62—	
6. zakupno książeczek składkowych	„ 1'80	
7. Na pokrycie kosztów urządzenia poranku ku czci Chopina wydano	„ 14'20	
8. Wsparcie ucznia bawiącego w „Domu Zdrowia“ w Zakopanem	„ 20—	
9. 1 uczeń otrzymał pożyczkę, której nie zwrócił	„ 2—	
10. 1 uczeń otrzymał 6 koron na drogę do Krynicy	„ 6—	
11. Na książeczkę Kasy oszczędności miasta Krakowa l. 255.114 złożono do dnia 19 czerwca b. r.	„ 591'38	
12. Gotówka w dniu 19 czerwca 1910 r. wynosi	„ 127'18	
Razem	K 1673'06	

Jeśli porównamy dochody i wydatki Pomocy koleżeńskiej od chwili jej powstania do dnia dzisiejszego, to przekonamy się o jej ciągłym rozwoju a nadto o tem, jak potrzebną była ta instytucya w zakładzie, do którego uczęszcza przeważnie młodzież uboższa.

Dochód w r. 1906/7	wynosił	536 K 78 h
" " 1907/8	"	893 " 68 "
" " 1908/9	"	1047 " 72 "
" " 1909/10	"	987 " 22 "
" " 1910/11	"	967 " 24 "

Czysty więc dochód wynosił w ciągu 5 lat 4432 K 64 h

Wydatki:

a) Na zakupno książek w r. 1906/7	wydano	294 K 64 h
" " " " 1907/8	"	406 " 17 "
" " " " 1908/9	"	226 " 91 "
" " " " 1909/10	"	350 " — "
" " " " 1910/11	"	409 " 82 "

W ciągu pięciu lat zakupiono książek za 1687 K 54 h

b) Na zakupno ubrań, bucików i płaszczy wydano:

W roku 1906/7	. . .	— K — h
" " 1907/8	. . .	277 " — "
" " 1908/9	. . .	279 " 24 "
" " 1909/10	. . .	458 " 36 "
" " 1910/11	. . .	400 " 68 "
Razem	. . .	1415 K 28 h

c) Na obiady itp. wydano:

W roku 1906/7	. . .	— K — h
" " 1907/8	. . .	64 " — "
" " 1908/9	. . .	187 " 40 "
" " 1909/10	. . .	162 " 47 "
" " 1910/11	. . .	142 " 20 "
Razem	. . .	556 K 07 h

Zestawiwszy więc te wydatki, przekonamy się, że ogółem wydano w przeciągu 5 lat istnienia „Pomocy Koleżeńskiej“ V. Gimnazjum dla najbiedniejszych uczniów:

Na książki	1687 K 54 h
„ ubrania	1415 „ 28 „
„ obiady i inne wsparcia	556 „ 07 „
<u>Razem</u>	<u>3658 K 89 h</u>

Nadto drobne wydatki admin.

w ubiegłym 5-leciu wynosiły	55 K 19 h
<u>Razem</u>	<u>3714 K 08 h</u>

Zestawienie:

Dochody wynosiły	4432 K 64 h
Wydatki „	3714 „ 08 „
<u>Pozostaje na rok następny</u>	<u>718 K 56 h</u>

Krocząc dalej na drodze rozwoju „Pomocy koleżeńskiej“ utworzyliśmy w roku sprawozdawczym „fundusz abiturientów“; abiturjenci nasi, odstępując od zwyczaju, praktykowanego w innych zakładach, nie urządzili tak zw. komersu pomaturycznego, lecz pieniądze, przeznaczone na ten cel, w kwocie około 150 K złożyli do rąk gospodarza klasy. Kwotę tę, powiększoną o składkę uczniów VIII. kl. i inne datki, otrzyma uczeń biedny a odznaczający się szczególniejszemi zdolnościami przynajmniej w jednym przedmiocie na opędzenie najważniejszych wydatków na początku dalszych studyów w kraju lub za granicą. Dokładne sprawozdanie umieścimy w następnym roku, ponieważ w chwili oddawania niniejszego przeglądu dotychczasowej naszej działalności kwestya ta nie jest jeszcze ostatecznie załatwioną.

Osiągnięcie powyższych rezultatów nie byłoby możliwem, gdyby Zarząd „Pom. kol.“ nie był doznawał skutecznego poparcia przede wszystkim ze strony dyrektora zakładu, p. Józefa Winkowskiego, który corocznie najpokaźniejszą kwotą powiększa fundusz P. K., dalej PP. gospodarzy klas i licznych ofiarodawców; Zarząd P. K. składa na tem miejscu wszystkim tym osobom serdeczne

podziękowanie. Z uznaniem podnieść też należy gotowość kilku uczniów, którzy się zbieraniem składek w poszczególnych klasach zajmowali, zwłaszcza Neyder z kl. VIII. i inni.

W Krakowie, dnia 20 czerwca 1911 r.

Zarząd Pomocy Koleżeńskiej:

Dr. Antoni Hoborski.

Stanisław Leonhard,

skarbnik.

Ks. Mateusz Jeż.

IX.

KÓŁKO HISTORYCZNO-LITERACKIE.

Powstało w roku 1908 z dawnego Kółka „Ora et labora“, a celem jego było rozszerzać wiadomości swoich członków w zakresie dziejów i piśmiennictwa polskiego. Kółko pozostawało pod opieką prof. J. Magiery a kierownictwem ucznia kl. VII. Wł. Cygi. W ubiegłym roku szkolnym rozwinęło Kółko bardzo ruchliwą działalność. Ochota do kształcenia się rosła po każdym wykładzie, ilość członków i frekwencya na wykładach była coraz większą. W braku czytelnicy zakładowej zorganizowało się w Kółku towarzyskie i koleżeńskie życie uczniów, tu też odbywała się wymiana zdań i myśli. Praca w Kółku odbywała się w 2 oddziałach, mianowicie osobno w oddziale klasy VIII., osobno klasy VII.

W Kółku wygłoszono następujące referaty w ciągu roku :

A) W oddziale klasy VIII. :

1. Proroctwa upadku polski w literaturze polskiej (Igliński).
2. Beatrix Cenci, Słowackiego a Rodzina Cencich Shelley' a (W. Pilecki).
3. Maurycy Mochnacki (Dattner i Majewski).
4. Kobiety w poezji trzech wieszczów (Eichorn).
5. Towianizm (Liebeskind i Michnik).
6. Religijność i mistyka w życiu i dziełach Mickiewicza (Silberberg).
7. Szatan w poezji polskiej (Ż. Pilecki).
8. Filozofia Słowackiego i Trentowskiego (Rajtar).
9. Zasadnicze cechy i rozwój powieści w literaturze polskiej (Mülsztein).
10. O „Sułkowskim“ Żeromskiego (Liebeskind).
11. Dwa światy w literaturze polskiej (Miś).
12. Danteizm w poezji polskiej (Tippe).
13. Powstanie listopadowe (Rekliński).
14. Romantyzm a modernizm (Fischer).
15. Miecz, pług i pióro w cywilizacji naszego narodu.
16. Polska przedhistoryczna w utworach Słowackiego (Igliński).
17. Zakon krzyżacki w arcydziełach literatury polskiej (Neyder).
18. Powieści po roku 1863 do czasów najnowszych (Popperle).

B) W oddziale klasy VII.:

1. Charakterystyka Kazimierza Jagiellończyka (Górka).
2. Starożytna Litwa (Rutkowski).
3. Dante i jego epos (Cyga).
4. Powstanie styczińowe (Młynarski i Ilukiewicz).
5. „Wesele“ Wyspiańskiego (Młynarski).
6. Powstanie Kościuszkowskie (Rrzepecki).
7. „Wyzwolenie“ Wyspiańskiego (Zawadziński).
8. Szkoła w obłężeniu (z pierwszych lat nauczycielskich Mickiewicza) (Młynarski).
9. „Trzeci Maja“ (Cyga).
10. Szandor Petöfijego życie i poezya (Lewenfeld).

X.

KRONIKA ZAKŁADU.

Rok szkolny 1910/11 rozpoczęto 3 września uroczystem nabożeństwem w kościele św. Marka.

Egzamina wstępne do klasy I. odbyły się 1 lipca i 1 września. Na podstawie tychże przyjęto do zakładu uczniów 29 a nadto 46 uczniów, którzy złożyli egzamin wstępny w c. k. gimnazyum III.

Oprócz dotychczasowych klas I—VII. otwarto z początkiem roku szkolnego klasę VIII., skutkiem czego stał się zakład zupełnym; klasy I., II. i III. liczyły po 2 oddziały, klasy IV—VIII. po 1 oddziale. Liczba uczniów we wszystkich oddziałach wynosiła z początkiem roku szkolnego 410.

Dnia 9 września i 19 listopada wziął cały zakład udział w nabożeństwie żałobnem za spokój duszy ś. p. cesarz. Elżbiety.

Dnia 4 października obchodził zakład uroczystem nabożeństwem imieniny Najjaśniejszego Pana; po nabożeństwie odbył się w zakładzie uroczysty poranek z powodu 80 rocznicy urodzin cesarskich, zagajony przez dyrektora zakładu a urozmaicony muzyką, śpiewem i deklamacją uczniów.

Dnia 13 października przystąpili uczniowie katolicy do Spowiedzi a nazajutrz do Komunii św.

Dnia 26 listopada odbył się w zakładzie uroczysty poranek ku czci Fryderyka Chopina z powodu 100 rocznicy jego urodzin.

Produkcyę muzyczno-wokalne poprzedziło słowo wstępne, wypowiedziane przez prof. B. Łepkiego.

Dnia 7. grudnia odbył się w sali Klubu pocztowego uroczysty wieczorek ku czci trzech wieszczów narodowych, urządzony staraniem i siłami uczniów klasy VII., który odpowiedniem słowem wstępnem zagaił uczeń M. Żuławski a zakończył podniosłem przemówieniem do młodzieży gospodarz klasy VII. prof. J. Kowalikowski.

Dnia 25 stycznia odbył inspekcję nauki rysunków c. k. krajowy inspektor szkół JWPan Antoni Stefanowicz.

Dnia 1 lutego rozdano uczniom po nabożeństwie półroczne wykazy cenzur a 3 lutego rozpoczęto półrocze 2.

W dniach 10 i 11 marca odbył częściową inspekcję zakładu c. k. krajowy inspektor szkół JWPan Radca Dworu Emanuel Dworski.

W dniach od 12—14 marca odprawili uczniowie wielkopostne rekolekcyę pod przewodnictwem Ks. Wiktora Bieniasza, poczem przystąpili do św. Sakramentów Pokuty i Ołtarza.

Dnia 5 kwietnia przysłuchiwał się nauce religii w kl. IV. i VII. delegat Książęco-biskupiego konsystorza Przew. Ks. Dr. Franciszek Gabryl, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dnia 22 kwietnia umarł w Zabierzowie po dłuższej chorobie

ś. p. **JAKÓB BUJAK**

uczeń klasy VI. W odbytym tamże pogrzebie wzięli udział jego koledzy wraz z gospodarzem klasy prof. W. Cachlem a nad grobem jego przemówił katecheta Ks. Prof. M. Jeż, żegnając go imieniem zakładu, jako ucznia pod każdym względem wzorowego. Spokój jego duszy!

Dnia 3 maja wzięła młodzież udział w uroczystym pochodzie na Wawel,

Dnia 17 maja odbyła młodzież pod opieką gospodarzy klas wycieczkę (majówkę) w okolice Krzeszowic, uczniowie klasy VII. do Melsztyna.

Dnia 18 maja wzięła młodzież przez swych delegatów udział w nabożeństwie żałobnem za spokój duszy wielkiego przyjaciela i dobrodzieja młodzieży ś. p. Dra Henryka Jordana, urządzonem w kościele św. Anny staraniem Towarzystwa Opieki nad młodzieżą szkół średnich.

W dniach od 22—24 maja odbył się piśmienny a w dniach od 16—20 czerwca ustny egzamin dojrzałości pod przewodnictwem c. k. Rady Dworu Emanuela Dworskiego, krajowego inspektora szkół średnich.

Dnia 30 maja składało grono nauczycielskie oraz młodzież szkolna swoje życzenia seniorowi grona prof. Józefowi Przybylskiemu z powodu trzydziestoletniego jubileuszu jego działalności nauczycielskiej.

Dnia 12 czerwca przystąpiła młodzież do Spowiedzi a nazastrz do Komunii św.

Dnia 21 czerwca rozdano abiturjentom świadectwa dojrzałości; imieniem zakładu pożegnał ich dyrektor zakładu i gospodarz klasy prof. Stan. Leonhard.

Dnia 24 i 25 czerwca odbyła się klasyfikacya uczniów za rok 1910/11.

Dnia 28 czerwca wziął cały zakład udział w nabożeństwie żałobnem za spokój duszy ś. p. cesarza Ferdynanda.

Rok szkolny zakończono 29 czerwca uroczystem nabożeństwem dziękczynnem, po którym rozdano uczniom świadectwa roczne.

XI.

KLASYFIKACYA UCZNIÓW

ZA ROK SZKOLNY 1910/11.

KLASA I. A.

Uczniów klasyfikowanych 27.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: Konas Henryk, Misiewicz Włodzimierz, Przybylski Władysław.
 - b) uzdolnieni: Biedka Antoni, Czapik Piotr, Ganc Jan, Immerglück Jakób, Korczowski Maksymilian, Kotlarski Marcei, Medvey Gustaw, Osuch Franciszek, Stolarczyk Edmund, Wieczynski Józef.
 - c) na ogół uzdolnieni: Baniak Jan, Sułocha Bronisław.
- Nieuzdolnionych 7. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 5.

KLASA I. B.

Uczniów klasyfikowanych 28.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: Moszew Jan, Piwowski Antoni, Wronski Wojciech.
- b) uzdolnieni: Bachowski Franciszek, Biermański Edmund, Dyląg Józef, Kaleta Franciszek, Krajewski Teodor, Matlak Tadeusz, Natanek Antoni, Nowak Władysław, Stachel Franciszek, Stefański Eugeniusz, Urbańczyk Franciszek, Walawski Rudolf.

c) na ogół uzdolniony: Woszczyna Jan.

Nieuzdolnionych 7. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 5.

KLASA II. A.

Uczniów klasyfikowanych 20.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: Bogusz Wiktor, Kronengold Edward, Wielgus Wojciech.
- b) uzdolnieni: Frischer Bernard, Grabarski Józef, Kudasiwicz Julian, Machowski Franciszek, Onyszkiewicz Maryan, Pająk Kazimierz, Suder Maryan, Wiśniowski Władysław, Wrona Franciszek.
- c) na ogół uzdolnieni: Habina Albin, Suchan Piotr, Szczański Zdzisław (pryw.).

Nieuzdolnionych 2. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 3.

KLASA II. B.

Uczniów klasyfikowanych 25.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: Kisielewski Włodzimierz, Malik Szczepan, Mańkowski Aleksander (pryw.), Zapiór Tadeusz.
- b) uzdolnieni: Goldberg Tadeusz, Kusiba Stefan, Lemler Salomon, Parański Adam, Radwański Piotr, Róniewicz Leon, Rutka Mieczysław, Sałamańczuk Alexy, Smrokowski Władysław, Wasserberg Wilhelm.
- c) na ogół uzdolnieni: Hof Emanuel, Kowalski Tadeusz.

Nieuzdolnionych 7. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 2.

KLASA III. A.

Uczniów klasyfikowanych 27.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni: Bartyzel Franciszek, Brozdowski Józef, Cynkiewicz Stefan, Dawid Seweryn, Frycz Józef, Fura Jerzy, Ga-

włowski Antoni, Kiliński Szczęśny, Liebeskind Salo, Miszke Stanisław, Soja Edward, hr. Tyszkiewicz Jan (pryw.), hr. Tyszkiewicz Stefan (pryw.), Zydrón Zygmunt.

- b) na ogół uzdolnieni: Mączyński Tadeusz, Pomorski Marryan, Schellner Ludwik, Sedlaczek Kazimierz, Szczawiński Witold, Żelawski Stefan.

Nieuzdolnionych 4. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 2.

KLASA III. B.

Uczniów klasyfikowanych 28.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: —

- b) uzdolnieni: Bernstein Józef, Cieślik Antoni, Figwer Stanisław, Koeb Stefan, Mruk Jan, Neugebauer Józef, Pierożek Kazimierz, Rosenfeld Marcelli, Samek Józef, Strauss Adam, Wyrobisz Jan.

- c) na ogół uzdolnieni: Kaczmarczyk Alojzy (z uwolnieniem od języka greckiego), Konas Edward, Kotra Eugeniusz, Nowak Bartłomiej (uwol. od języka greck.), Nowak Franciszek, Ochorowicz Władysław, Radłowski Józef, Rembiesa Karol, Stopa Stanisław, Suhecki Tadeusz, Zimmer Leopold.

Nieuzdolnionych 5. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 2.

KLASA IV.

Uczniów klasyfikowanych 28.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: Błaszczyk Edward, Wrona Stanisław.

- b) uzdolnieni: Baliś Karol, Błachut Rudolf, Chudoba Sylwester, Kalski Maryan, Kasprzyk Franciszek, Minasowicz Tadeusz, Palichleb Władysław, Sieprawski Mieczysław, Somogij Jerzy, Waloschke Józef, Wnorowski Feliks, hr. Tyszkiewicz Józef (pryw.).

- c) na ogół uzdolnieni: Dyrez Hipolit, Lupa Bolesław, Moskowityn Mieczysław, Oleksik Władysław, Paruch Eugeniusz (z uwolnieniem od jęz. greckiego), Perun Ernest, Pukło Julian. Nieuzdolnionych 8.

KLASA V.

Uczniów klasyfikowanych 37.

- a) uzdolnieni chlubnie: Buchała Stanisław, Kozłowski Julian.
- b) uzdolnieni: Baczak Władysław, Bartyzel Jan, Bulik Stefan, Ćwik Michał. Gałuszka Antoni, Haber Paweł, Józefczak Józef, Kmiec Franciszek, Limanowski Mieczysław, Mogulski Jan, Pluskwa Adolf, Przybylski Adam, Puc Franciszek, Rozwadowski Stanisław, Schönberg Maksymilian, Ścisło Antoni hr. Tyszkiewicz Władysław, Wleciał Leon, Wyczesany Stefan. Do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach przeznaczono 11. Nieuzdolnionych 5.

KLASA VI.

Uczniów klasyfikowanych 45.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: Jachimowicz Henryk, Kurasiewicz Tadeusz.
- b) uzdolnieni: Becher Jan, Falandysz Henryk, Follprecht Franciszek, Golik Józef, Hauschild Ludwik, Kleinhändler Henryk, Kłoczek Józef, Kumorowski Bolesław, Leichter Izidor, Leśniak Adam, Łukasiewicz Karol, Łysak Eugeniusz, Maślanka Józef, Michalik Leon, Mortimer Fryderyk, Mortimer Stanisław, Müller Michał, Nieć Kazimierz, Podkówka Emil, Reich Karol, Silberberg Jonasz, Strugała Ludwik, Szpil Stanisław, Toczyński Tadeusz, Walloschke Rudolf, Wciślak Stanisław, Weiss Józef. Nieuzdolnionych 11. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 5.

KLASA VII.

Uczniów klasyfikowanych 26.

Do klasy wyższej:

- a) uzdolnieni chlubnie: Borecki Franciszek, Pizło Tadeusz Rutkowski Stanisław, Sidelko Jan, Synowiec Tadeusz.
- b) uzdolnieni: Dołęga Franciszek, Drewniak Wojciech, Goldmann Samuel, Górka Mieczysław, Grabowiecki Justyn, Halpern Berel, Illukiewicz Leon, Kijowski Tadeusz, Lach Karol, Lewicki Stanisław, Loewenfeld Władysław, Marxen Jan, Rzepecki Tadeusz, Szuba Teofil, Zawadziński Adam, Zamarski Adam.

Nieuzdolniony 1. Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 4.

KLASA VIII.

Uczniów klasyfikowanych 31.

- a) uzdolniony chlubnie: Neyder Tadeusz.
- b) uzdolnieni: Baran Jan, Błonarowicz Stanisław, Eichhorn Luitpold, Fischer Józef, Igliński Stanisław, Kamyk Józef, Liebeskind Leopold, Majewski Wilhelm, Michałek Stanisław, Michnik Artur, Miś Tadeusz, Mülsztein Mojżesz, Ogrodnik Jan, Pasek Tadeusz, Pfeiffer Fryderyk, Pilecki Władysław, Pilecki Żywisław, Pinkas Władysław, Piotrowski Franciszek, Popperle Bernard, Rajtar Julian, Rekliński Julian, Silberberg Löbel, Soboń Marian, Tippe Wilhelm, Winkler Edmund, Wolski Jan Kanty, Ziębiński Józef.

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 1. Do egzaminu uzupełniającego 1.

Wynik egzaminu dojrzałości w terminie letnim 1911.

Do egzaminu ustnego zgłosiło się:

a) uczniów publicznych	29
b) eksternistów	2
Razem	31

Uznano za dojrzałych: IV KLASA

a) z odznaczeniem: uczniów publicznych	2
b) jednomyślnie	21
c) większością głosów	4
d) eksternistów	1

Reprobowano na pół roku:

uczniów publicznych	2
---------------------	---

Reprobowano bez terminu:

eksternistę	1
-------------	---

Razem 31

Świadectwo dojrzałości z odznaczeniem otrzymali: Liebeskind Leopold, Neyder Tadeusz.

Świadectwo dojrzałości otrzymali: Baran Jan, Błonarowicz Stanisław, Eichhorn Luitpold, Fischer Józef, Igliński Stanisław Kamyk Józef, Madziara Stanisław (ekst.), Majewski Wilhelm, Michnik Artur, Michałek Stanisław, Miś Tadeusz, Mülsztein Mojżesz, Ogrodnik Jan, Pasek Tadeusz, Pfeiffer Fryderyk, Pilecki Władysław, Pilecki Żywiśław, Pinkas Władysław, Popperle Baruch, Rajtar Julian, Re-
kliński Julian, Silberberg Löbl, Soboń Maryan, Tippe Wilhelm, Wolski Jan, Ziębiński Józef.

Wynik egzaminu dojrzałości w terminie letnim 1911.

a) uczniów publicznych	22
b) eksternistów	2
Razem	31

OGŁOSZENIE.

Wpisy uczniów do klasy I. na rok 1911/1912 odbędą się przed feriami 30 czerwca od godz. 8 rano, a egzamin wstępny tegoż dnia od godz. 10 rano, naprzód w części piśmiennej, następnie w ustnej. Wpisy uczniów do klasy I. po ferjach odbędą się — o ile będzie w zakładzie miejsce — 31 sierpnia od 8—12 rano, a egzamin wstępny 1 września.

Wpisy uczniów do klas wyższych od II.—VIII. oraz repeten-tów do klasy I. odbędą się w dniach 30 i 31 sierpnia od godz. 9—12 przed południem. Późniejsze zgłoszenia będą uwzględniane tylko w wyjątkowych wypadkach, o ile będą miejsca wolne w klasach.

Uczniowie zgłaszający się do egzaminu wstępnego do klasy I. mają przybyć do wpisu w towarzystwie rodziców lub opiekunów i przedłożyć:

1. Metrykę urodzenia na dowód, że ukończyli 10 rok życia lub go ukończą przed 1 stycznia 1912.
2. Świadectwo szkolne za ostatnie półrocze klasy IV., jeżeli pobierali naukę w szkołach publicznych.
3. Świadectwo powtórnego szczepienia ospy (rewakcynacji), odbytego w roku poprzedzającym wstąpienie do gimnazjum.

Uczniowie tutejszego zakładu mają przy wpisie przedłożyć świadectwo roczne z ostatniego roku szkolnego.

Uczniowie z innych zakładów, zgłaszający się do klas II.—VIII., będą przyjmowani jedynie w miarę miejsc wolnych w klasie, do której się zgłoszą.

Uczniowie tutejszego zakładu, którzy po dłuższej przerwie w naukach chcieliby znowu uzyskać przyjęcie do gimnazjum, mają przedłożyć oprócz ostatniego świadectwa szkolnego, opatrzonego przepisaną klauzulą, także świadectwo moralności za czas, w którym do szkoły nie chodzili, a nadto poddać się egzaminowi wstępnemu za złożeniem taksy egzaminacyjnej w kwocie 24 K.

Każdy uczeń ma złożyć przy wpisie 2 K na środki naukowe i 1 K na gry i zabawy. Uczniowie nowo wstępujący do zakładu płacą nadto taksę wstępną w kwocie 4 K 20 h. Uczniowie obowiązani są do składania opłaty szkolnej, która za jedno półrocze

wynosi 40 K i musi być złożoną w pierwszych sześciu tygodniach każdego półrocza, t. j. do 15 października i 15 marca. Prośby o uwolnienie od opłaty szkolnej, zaopatrzone w świadectwo szkolne z ostatniego półrocza i świadectwo ubóstwa, nie dawniej jak przed rokiem wydane, należy bez stempla wносить za pośrednictwem Dyrekcyi do Wysokiej c. k. Rady Szkolnej krajowej najpóźniej do 20 września w pierwszym półroczu, a 20 lutego w drugim. O uwolnienie od opłaty szkolnej mogą wносить podania tylko ci uczniowie ubodzy, którzy otrzymali świadectwo uzdolnienia do klasy wyższej i dobrą cenzurę z zachowania.

Uczniowie klasy I. mają złożyć opłatę szkolną za pierwsze półrocze do 30 listopada; ci jednak ubodzy uczniowie, którzy już w pierwszych dwóch miesiącach czynią przynajmniej dostateczne postępy we wszystkich przedmiotach i dobrze się zachowują, mogą uzyskać odroczenie tego terminu aż do końca półrocza a w razie pomyślniej klasyfikacji za I. półrocze uwolnienie od opłaty szkolnej. Uczniowie, chcący z tego dobrodziejstwa korzystać, mają w ciągu 8 dni po rozpoczęciu roku szkolnego wnieść za pośrednictwem Dyrekcyi nieostemplowane prośby do Wysokiej c. k. Rady Szkolnej krajowej, załączając do nich dokładne świadectwo ubóstwa.

Egzamina poprawcze odbędą się w dniu 31 sierpnia od godziny 3 popołudniu.

Egzamina wstępne do klas od II.—VIII. składać można od 4—10 września w I. półroczu, a od 3—10 lutego w II. półroczu w dniach, które dyrektor zakładu zgłaszającym się oznaczy. Z egzaminu wstępnego nie wydaje się świadectw.

Rok szkolny 1911/1912 rozpocznie się uroczystym nabożeństwem dnia 3 września; dnia 4 września rozpoczyna się lekcye szkolne.

Józef Winkowski

dyrektor.

